

NOVOMESČANI
PRED POMEMBNO
ODLOČITVIJO**Zakaj
referendum?**

Nedelja bo napisala spravevala zavednosti vsem prebivalcem krajevne skupnosti Novo mesto: na podlagi sklepa svoje občinske skupščine in predloga sveta svoje krajevne skupnosti bodo s tajnim glasovanjem odločali o pomembnem vprašanju:

ali so (ali pa niso) za triletni krajevni samoprispevek v višini 1 odstotka od neto osebnih dohodkov in pokojnin, ki znašajo več kot 500 N din na mesec, oz. za 2 odstotka od davčnih osnov obrtnikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki, oz. za 2 odst. od katastrskega dohodka zemljišč v lasti občanov. Samoprispevek je v celoti namenjen samo za sofinanciranje gradnje nove, prepotrebne osnovne šole na območju krajevne skupnosti Novo mesto.

Dejali smo: spravevala zavednosti! Poglejmo najprej, kaj pravi o referendumu statut novomeške občine. V VI. poglavju govori o njem 9 členov:

269. člen

Z občinskim referendumom občani neposredno odločajo o vprašanjih, ki imajo pomen za naselje ali občino kot celoto.

Glede na pomen vprašanja, ki je predmet referenduma, se razpiše referendum za območje ene ali več krajevnih skupnosti ali za območje celotne občine.

270. člen

Občinski referendum razpiše občinska skupščina.

271. člen

Referendum je obvezen za vprašanja, ki so določena z ustavo in zakonom.

Referendum se razpiše tudi za vprašanja, glede katerih to sklene občinska skupščina, za vprašanja, za katera to zahteva večina zborov volivcev z območja, za katero naj se opravi referendum, ali če to zahteva občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva.

272. člen

Občinska skupščina določa besedilo referenduma in razpiše referendum s sklepom, ki vsebuje predmet in datum referenduma.

Vprašanje, o katerem naj se izrečejo občani na referendumu, mora biti sestavljeno tako, da volivci lahko odgovorijo nanj z *da* ali z *ne*.

Referendum opravi občinska volilna komisija po načelih, ki veljajo za volitve v občinsko skupščino, kolikor ni z zakonom določeno drugače.

Med objavo sklepa o razpisu referenduma in dnevom referenduma mora preteči najmanj osem dni.

273. člen

Referendum je veljaven, če se ga udeleži večina volivcev z območja, za katero se opravi referendum. Predmet referenduma je sprejet, če je zanj glasovala večina volivcev, ki so se udeležili referenduma.

(Nadaljevanje na 16 str.)

**Vsem mladim
Jugoslavije!**

Iz dneva v dan prihajajo tudi na Vinico, tihi in mirni kraj ob šumeči Kolpi, pretresljive vesti o dogodkih na svetu. Pri nas ne slišimo grmenje topov, ne slišimo žvižgov padajočih bomb na nedolžno prebivalstvo, ne slišimo krikov lačnih otrok — vse je daleč od nas. Toda to je samo na videz, kajti vsi zatirani ljudje, posebno mladina in otroci, so nam po svojih željah in hrepenenju zelo blizu. Svet je krut in nepravilčen do njih. Sprašujemo se, ali je potrebna vojna v Vietnamu, ali ni druge poti za ureditev vprašanj kot pa puščanje dežele, rušenje šol, uničevanje cest, vasi in mest. Zakaj morajo umirati naši vrstniki, ki še niso začeli prav živeti?

(Nadaljevanje na 4 str.)

**TUDI
SEVNICA!**

V ponedeljek dopoldne nam je tovariš Nace Vintar, tajnik občinske skupščine iz Sevnice, po telefonu sporočil, da bo tudi sevniška občina začela objavljati svoje odloke, odločbe in razne sklepe ter uradna obvestila v SKUP. SCINSKEM DOLENJSKEM LISTU. V naši rubriki, ki se vam, dragi naročniki in bralci, danes prvič predstavlja v novi obleki, smo torej zdaj zajeli celotno področje, ki ga pokriva naše pokrajinsko glasilo Socialistične zveze!

Zahvaljujemo se občinski skupščini v Sevnici za uvidevnost in poglobljeno sodelovanje, saj smo prebrani, da bo znova rodilo samo korist in dvignilo stopnjo obveščenosti vseh naših občanov!

UREDNIŠTVO

Poročali smo že, da so lani 24. oktobra otroci viniške osnovne šole začeli z veliko akcijo miru: iz njihovih rok in njihove šole je poletel golob miru po vsej naši domovini. Vsem mladim v Jugoslaviji so tu ponatiskujemo — nanj pa si srčno žele kmalu tudi čimveč odgovorov! Pišite jim tudi vi!

**Kljub zimi so kače
prilezle na plano...**

Pred nedavnim so v Metliki navzlic 30 cm debeli snežni odeji že začeli laziti naokrog domači gadje in belouške. Okrepčani s kačjo slino so prvič toliko časa vzdržali na prostem, da so ugotovili, kako hitro mineva čas in da bo, kot bi mignil, tu dan njihovega velikega slavlja — pust. Prvi podatki torej kažejo, da tudi letos Vrhovna gadja zalega ne bo zatajila in da bo pravočasno pripravila vse potrebno za pustni karneval.

**Od jutri naprej:
MODA 1967**

Jutri popoldne, 13. januarja, bodo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli 12. sejem konfekcije modnih tkanin, pletenin, usnja, izdelkov usnjarske predelovalne industrije in raznih modnih artiklov. Sejem bo odprt do 22. januarja.

**Dragi očka,
ljuba mamica!**

V nedeljo boste na območju krajevne skupnosti Novo mesto glasovali za samoprispevek ali proti njemu. Glasovali boste

ZA NAŠO NOVO ŠOLO.

Odločali boste o 1 odstotku samoprispevka za obdobje treh let, nabrani denar pa naj bi šel v korist našega šolanja. Prosimo vas, pojdite zanesljivo vsi na volišče in obkrožite tam na glasovalnih listkih besedico »DA«!

Nova šolska stavba je zares potrebna že danes in ne šele jutri! Zato prispevajte svoj delež vsi podklicani in odrasli! Vi, dragi starši, prav gotovo ne boste glasovali proti svojim otrokom! Če boste zbrali v treh letih osnovno vsoto iz samoprispevka, bo naša občina lahko pričakovala tudi dodatna sredstva skupščine in posojilo iz republiškega sklada. Če pa bo v glasovalnih

skrinjicah več listkov z besedico »NE«, bo naša šola ostala še naprej taka, kakor jo imamo danes, šolsko varstvo pa bo moralo celo vpeljati tretjo izmeno pouka! Število otrok, ki hodijo v šolo, narašča hkrati s številom prebivalstva v Novem mestu.

Izselitev ekonomske srednje šole nam je prinesla sicer šest učilnic, to pa žal ne more rešiti celodnevne obremenitve stavbe s poukom. Zdaj nas hodi vsak dan v šolo več kot 1550, zato pouk ne more več biti kvaliteten, saj se stiska v 29 učilnicah kar 48 oddelkov!

DRAGI STARSI, SPOSTOVANI
OBCANI!

Vsak »DA« na nedeljskem glasovanju že pomeni delček nove osnovne šole v Novem mestu!

DELAVSKI SVETI! Prispevek za novo šolo je hkrati tudi vaš prispevek za bodoče dobre strokovnjake!

NE ali DA na referendumu? Mladina vas prosi za enodušen DA!

UCENCI OSNOVNE ŠOLE
»KATJA RUPENA«
V NOVEM MESTU**Leto 1967 lovi v klešče vse slabe gospodarje****V bitki za trg je dinar vse bolj nujen in iskan**

»Če ne bomo odpravili napak v gospodarjenju, nimamo pravice biti optimisti,« so poudarili na zadnji lanski seji občinske skupščine v Novem mestu. Odborniki so predvsem kritizirali neskladje med storilnostjo in osebnimi dohodki v letu 1966. Navedli so delovne organizacije, ki so si glede na poslovanje rezale prevelik kos kruha. Odbornike je skrbelo tudi, kam z grmadami zalog v skladiščih nekaterih podjetij. »Skupščina ima, žal, samo moralni vpliv na tiste, ki so dolžni odpravljati pomanjkljivosti,« so povedali odločno.

Po začetku reforme so bili za delovne organizacije v novomeški občini značilni denarni učinki, v isti sapi pa kopičenje zalog in medsebojno zadolževanje. To je povzročilo zastoj v obračunu dinarja, čeprav je postalo to plačilno sredstvo v bitki za trg vse bolj nujno in iskano!

Ob rabu ocene razvojnih možnosti gospodarstva in družbenih služb v novomeški občini je med drugim rečeno, danas obkrožajo moderno razvita gospodarstva drugih držav, katerih vpliv so doslej občutili le izvozniki, čedalje bolj pa je ta vpliv ču-

titi tudi na (našem) domačem trgu. To pomeni, da bodo morale gospodarske organizacije napraviti marsikaj, če bodo hotele biti kos takemu stanju. Tako bodo morale zniževati poslovne stroške v proizvodnji za domači trg in za izvoz. Da bodo to lahko dosegle, pa si bodo morale zagotoviti zadostna obratna sredstva.

V letu 1967 je še nujneje, da podjetja kakovostno po-

**Nesreče na zasneženih
cestah**

7. januarja popoldne se je Jole Ban iz Brežic peljal s osebnim avtomobilom iz Brežic proti Glogovemu. V Glogovem beodu se je srečal s vozilom tovornega avtomobila Slavkom Ogorevcem iz Trnja. Ker je Ban videl, da bo zaradi snega in ozke ceste srečanje zelo težko, je zavrl. Pri tem ga je zaradi nezgode zaneslo v prednji del tovornjaka. Na vozilih je za okrog 2000 Ndin škoda.

8. januarja popoldne se je s osebnim avtomobilom peljal proti Zagrebu iranski državljani. V Ribnici je napeljal na zasneženo cesto. Ko je naglo zavrl, ga je začelo zanesati. Za njim je vozil drug iranski državljani, katerega je zaradi zaviranja zaneslo v prvi avto. Obe vozili sta bili poškodovani in znaša škoda okrog 500 Ndin.

OD 12. DO 22. JAN.

Snežilo bo s prehodnimi otoplitvami okrog 14., 17. in od 20. januarja dalje. Vmes izboljšanje oziroma razjasnitve in ostrejši mraz.

Dr. V. M.

VISOK SNEG NA GORJANCIH. Do sobote zvečer je bila gorjanska cesta med Koroško vasjo in prelazom na Vahti neprevozna. Samo najpogumnejši so si upali na pot čez Gorjance in le redkim je uspelo »prenesti« svojega železnega konjička čez mestoma tudi čez 2 metra visoke zamete. Prvi avtobus je pripeljal iz Bele krajine v Novo mesto šele v nedeljo opoldan. Na sliki v snežni gazi pod Vinjo vasjo (Foto: M. Moškon)

Jugoslavija kmalu brez okrajev?

Pred ukinitvijo okrajev v vsej državi — Okraji niso imeli ekonomske podlage — Na Hrvaškem razpravljajo o potrebi okrajev

Po zgodnji ukinitvi okrajev v Črni gori, v Makedoniji, v Sloveniji, Bosni in Hercegovini, medtem pa še v avtonomnih pokrajinah Vojvodini, Kosova in Metohije, so tudi v pravi Srbiji in na Hrvaškem pričeli razmišljati o nadaljnji usodi teh teritorialno-političnih skupnosti. Razpravljanje je že skoraj končano, in čeprav le še ni povsem zaključeno, se lahko z gotovostjo trdi, da bo v politični strukturi Jugoslavije kmalu prenehala živeti ena doslej zelo pomembnih vezi.

Nedavno razpravljanje — v skupščini Srbije je pokazalo, da ni nobenega družbe, nega ali gospodarskega opravila za nadaljnji obstoj okrajev, kajti za njihovo ukinitve se je izrazilo 71 občin od 81, kolikor jih je na vsem ozemlju ožje Srbije. Sklenili so, da s 31. marcem letos ukinejo vse okraje, do takrat pa bi opravili vsa dela, potrebna za njihovo ukinitve in prenos poslov iz okrajne pristojnosti v pristojnost občin oziroma republik. To pomeni, da bodo storjeni vsi koraki, da ne bi prišlo do zoževanja možnosti, da državljani neovirano uveljavijo svoje pravice.

Te teritorialno-politične skupnosti — tako je bilo rečeno v razpravljanju v skupščinskih odborih Srbije — so ostale brez lastnih ekonomskih podlag, ker so financirane iz republiških sredstev. Zaradi tega so postajali okraji v čedalje večji meri spodaljšanja organi republike, veliko manj pa skupnosti komune. V takem položaju izgubljajo občine, posebno po sprejetju družbene in gospodarske reforme, lastnost državne uprave in postajajo samoupravne skupnosti delovnih organizacij in državljanov.

Po dosedanjih razpravljanjih na Hrvaškem prevladuje mnenje, da so okraji nepotrebni, in da jih je treba ukiniti. V Vinkovcih na primer pravijo, da je treba okraj ukiniti tudi zato, ker

v sedanjem položaju predstavlja oviro občinskim pobudam. Vendar so še vedno mnenja, da okraji morajo ostati, vsi pa se pri tem ujema v mnenju, da je treba v strukturo in obseg pristojnosti vnesti marsikaj novega. V Splitu so na primer mnenja, naj bi okraj postal elastičnejši oziroma naj bi bil brez organov okrajne uprave; njihovi posli naj bi prešli v pristojnost republike ali pa občin. Podobno mnenje so izrazili tudi v Sisku, kjer menijo, da bi okraj moral obsegati manjši teritorij kot do sedaj. Tudi delovna skupina hrvaškega sabora, ki že dalj časa zbira mnenja o položaju in vlogi okrajev na Hrvaškem, je mnenja, da okraj, takšen kot je, ne odgovarja potrebam, in da bi veljalo izvršiti bistvene spremembe v njegovi organizaciji in polnomočjih. S takimi spremembami bi morali doseči, da bi okraj, v skladu z ustavnimi določili, resnično postal skupnost občin. Z drugimi besedami: okraj bi imel le toliko oblasti in toliko sredstev, kolikor jih nanj preneseta občina in republika.

D. Radovanović

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Novo leto je mimo, dogaja pa se skoraj natanko tisto, kar je lani ob istem času vzbujalo toliko upov, da bo vietnamske vojne vendarle konec. Toda lani so bili vsi tisti, ki so preveč upali, hudo opeharjeni in vse kaže, da bi se isto utegnilo primeriti tudi tistim, ki bi letos preveč verjeli besedam.

Tudi lani so bili ljudje, ki so bili pripravljeni verjeti, da se bo premirje ob božičnih in novoletnih praznikih podaljšalo vse do takrat, ko bodo sedli za zeleno mizo. Spominjamo se še skrivnih stikov in tipanj na obeh straneh, pa hudo pospešenega popotovanja posebnega odposlanca ameriškega predsednika po svetu. Navsezadnje iz vsega skupaj ni bilo nič. Celotno nasprotje: Američani so vojno močno stopnjevali in svoj ekspedicijski korpus okrepili za nekaj sto tisoč mož.

Letos se dogaja nekaj podobnega. Brali smo že o dveh propadlih pobudah: Velike Britanije in še generalnega sekretarja OZN U Tanta. Nov žarek upanja pa je zasvetil, ko je predsednik severnovietnamske vlade Phan Van Dong sprejel urednika »New York Timesa« Harrisona Salisburija in se z njim pogovarjal štiri dolge ure. Prvič se je namreč zgodilo v tej vojni, da je prišel ameriški dopisnik »na ono stran«.

Ta njegov obisk je pomemben zaradi dveh stvari. Prvič je severnovietnamski premier amerškemu dopisniku jasno povedal, da Hanoi ne vztraja pri svojih štirih točkah, in drugič se je lahko predstavnik ameriškega tiska na lastne oči prepričal, v koliko drži zatrjevanje Bele hiše, da v Severnem Vietnamu bombardirajo zgolj »vojaške cilje«. Sam je občel porušene stanovajske četrti in ameriški jav-

nosti povedal, da tisto, kaj ji v Washingtonu pripovedujejo, preprosto ni res.

Najpomembnejša pa je vsekakor izjava severnovietnamskega premiera. Le-ta je namreč povedal, da te točke »v nobenem primeru niso pogoj za pogajanja o miru, ampak samo podlaga za rešitev vietnamskega problema«. V bistvu niso nič drugega kot povzetek temeljnih načel ženevskega sporazuma o vietnamskem problemu.

Še stopnjevanje

Katere so te znane štiri točke?

DR. Vietnam zahteva prvič priznanje neodvisnosti, suverenosti, enotnosti in ozemeljske nedotakljivosti Vietnamske in umik ameriških čet. Drugič zahtevajo, da se je treba v primeru združitve obeh delov Vietnamske držati sporazuma o prepovedi tujih oporišč in sil v Vietnamu. Tretjič, južni Vietnamci naj sami uredijo notranje probleme dežele pod vodstvom osvobodilne fronte, in četrtič: miroljubna združitve vietnamskega severa in juga brez tujega vmešavanja.

Phan Van Dong ni dejal, da bi se lahko pogajanja začela šele, ko bi se Američani umaknili, pač pa, da bi ustavili sovražnosti. Komentatorji po svetu pripisujejo prav tej izjavi severnovietnamskega premiera zelo velik pomen, ker je prvič javno povedal, da izpolnitev teh štirih točk ni pogoj za pogajanja, temveč le podlaga za pogajanja. Prvi korak pa morajo storiti ZDA.

Salisbury pa se ni pogovarjal sa-

mo s Pham Van Dongom. Sešel se je tudi s stalnim predstavnikom osvobodilne fronte Južnega Vietnamskega v Hanoju — s Ngyuenom Van Thienom. Le-ta pa mu dejal, da bi bo osvobodilna fronta in ne DR Vietnam in da se bo treba torej pogajati z njo, če bi do pogajanj prišlo. »Sever se ne more pogajati v imenu juga«, je dejal. Tako on kot Pham Van Dong pa sta dejala amerškemu novinarju, da je morebitna združitve obeh delov Vietnamske dolgotrajen proces, da pa je to predvsem stvar samih Vietnamcev.

Ob vsem tem pa je pomembno dvoje: prvič se zdaj ZDA ne bodo več mogle izgovarjati na to, da stališče DR Vietnamske in FNO ni jasno, da so vse te izjave zgolj propagandni maneuver, ki ga ne kaže jemati resno. In drugič je nedvoumno povedano, da ne more biti govora o pogajanjih, če na njih ne bi sodelovala osvobodilna fronta. Vse to je bilo v tej ali oni obliki povedano že prej. Tokrat pa je bilo rečeno neposredno amerškemu novinarju in prek njega ameriški javnosti pa se tako v Washingtonu ne morejo več izgovarjati na to, da ni povsem točno tisto, kar je prišlo po skrivnih kanalih in po posrednikih iz Hanoja.

In kaj pravijo v Washingtonu na vse to? Za zdaj nič drugega kot to, da terja Johnson od kongresa 15 milijard dolarjev za nadaljevanje vojne v Vietnamu. Vedeti je treba namreč tudi to, da se v ZDA bližajo volitvam in da bi Johnson rad obrnil vietnamsko zadevo v svoj prid še pred volitvami. To pa pomeni, da si on in vojaški »jastrebci«, kot jih imenuje znani ameriški komentator Walter Lippman, še vedno niso odrekli sanjam o vojaški zmagi.

KRAJEVNE KONFERENCE SZDL V BREŽIŠKI OBČINI

Kmetje o socialnem zavarovanju

Ocena krajevne samouprave in kritika na račun socialnega zavarovanja kmetov v središču pozornosti — Krajevne skupnosti ne morejo prav zaživeti, dokler bodo brez denarja — Najboljša konferenca je bila v Globokem, najslabša v Brežicah.

Konference krajevnih organizacij Socialistične zveze v občini Brežice so opravljene. Obisk je bil povsod zadovoljiv, če izuzamemo Brežice, kjer tudi po drugem sklicu

ni bilo prisotnih niti 10 odst. članstva.

Najboljšo konferenco so pripravili v Globokem. Na posežljivi so vsepovsod obravnavali težave krajevnih skup-

nosti, ki brez denarja ne morejo izpeljati sprejetih načrtov. Odobrene vsote iz občinskega proračuna prejemaajo z veliko zamudo, to pa zavlačuje urejanje nujnih komunalnih zadev. Breme, ki naj bi ga nosile krajevne skupnosti, se nehote spet prelaga na ramena Socialistične zveze, in na zborih članstva so drobni komunalni problemi vedno znova v ospredju.

Razprava je bila povsod obsežna in skoraj ni bilo kraja, kjer bi zamolčali kritiko na

račun socialnega zavarovanja kmetov. Kmečki ljudje sodijo, da sedanj sistem socialnega zavarovanja ne ustreza in da ga bo treba čimprej korenito spremeniti. Opozarjajo tudi na notranjo delitev v teh skladih.

Na konferencah so precej govorili o zakonu o gozdovih, za katerega menijo, da je bil sprejet preveč na hitro in brez široke razprave v javnosti. To so bile poglavitne teme na zborih članov SZDL in nanje so v razpravi navezali še vrsto drobnejših zadev.

Povsod so izvolili nova vodstva in člane občinske konference Socialistične zveze. Teh bo 65. Na konferencah so predlagali tudi kandidate za odbornike oziroma poslance.

SENZACIONALNE NOVICE IZ LR KITAJSKJE — Lepaki rdeče garde oznanjajo, da so v deželi veliki nemiri, pri katerih je izgubilo življenje več sto ljudi. Komentatorji po svetu pa so glede tega zelo previdni in dvomijo v resničnost teh navedb, ker si jih je moč razlagati tudi tako, da bi krivdo za te »pokole« pripisali nasprotnikom Mao Ce Tunga. Po zadnjih vesteh je prevzel vodstvo kitajskih sindikatov sam Mao Ce Tung. Ustanovilo so namreč novo »revolucionarno« sindikalno organizacijo, ki naj bi uveljavila novo »revolucionarno« maovsko smer.

SPOPADI NA SIRSKO IZRAELSKI MEJI — Spet poročajo o novih spopadih na meji med Izraelom in Sirijo. Izraelci trdijo, da se je vnela ob Galilejskem jezeru tankovska bitka in da so sirski tanki vrtili na izraelsko ozemlje. Sirci pa trdijo, da so Izraelci začeli streljati na arabsko ozemlje s tanki.

SILOVIT POZAR V INDIJI — Indijske oblasti so poklicale na pomoč vse strokovnjake sveta za gašenje požara na petrolejskih poljih. Na poljih v severovzhodnem delu države je nastala eksplozija v globini 4000 metrov. Plamen iz vrtn pa šviga tisoč metrov visoko. Na pomoč so že prišli sovjetski strokovnjaki, ki pa so ostali sprčo velikanske vročine brez moči.

PODROBNOSTI O KENNEDYJEVI SMRTI — Ameriška revija »Look« je začela objavljati serijo odlomkov iz Manchestrve knjige o Dallasu in o umoru ameriškega predsednika Johna Kennedyja. Odlomki so povzročili velikansko zanimanje tako v ZDA kot po vsem svetu, ker osvetljujejo predvsem Johnsonovo vlogo ob vsej zadevi in njegovo obnašanje neposredno po umoru. Kot pripoveduje Manchester, se je Johnsonu neznanško mudilo postati predsednik ZDA.

KONGRES FRANCOŠKE KP — Te dni se je v pariškem predmestju končal kongres komunistične partije Francije. Popri je sodelovanje levih sil na maršnih francoskih volitvah. Kongres se je izrekel tudi za sklice posvetovanja komunističnih in delavskih partij, katerega pobudnik je sovjetska partija.

PAPEZ BI SE RAD SESTAL S KITAJSKIMI VODITELJI — Vatikanski cerkveni poglavar je šestega januarja izjavil, da bi se rad sešel s sedanjimi kitajskimi voditelji ter se z njimi pogovarjal o miru. Ta dan so v cerkvi svetega Petra brali molitve v kitajščini, kar je prvič v zgodovini te cerkve.

WILSON JE POMLADIL VLADO — Britanski premier Wilson je rekonstruiral svojo vlado. Zamenjal je osem ministrov in na njih mesto postavil mlajše ljudi. Namen je, da bi v vodstvu »preakusili« sveže sile.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

SLOVO OD BORISA KRAIGHERJA. Zalostno in ganljivo je bilo slovo od velikega revolucionarja in človeka — Borisa Kraigherja. To smo občutili, ko smo po televiziji nemo zrl v ganljive prizore beograjskega slovesa. Hudo nas je spet presunilo, ko so v petek zgodaj zjutraj sirene tulle v noč. In potem peturni nepretrgani mimohod občanov ob žarah v poslopju izvršnega sveta. Vsa Ljubljana in z njo vsa Jugoslavija si je nadela črni pajčolan — v srcih, ki občutijo nenadomestljivo vrzel. A ne smemo kloniti. Vzdržati je treba na poti, po kateri je hodil on. To je pot, ki vodi v blagostanje. Janez Kovač, avtoklepar, je to izrazil z naslednjimi besedami: »Vem, da je bil pokojni Boris Kraigher zagovornik in prijatelj delavcev.«

Desettisoči so se poslovili od Borisa Kraigherja in njegovega sina Janeza na njegovi zadnji poti. Iz poslopja izvršnega sveta so žari prenesli v Gaj borceve in talceve, kjer so ju položili k zadnjemu počitku. Ob odprtem grobu so govorili: Osman Karabegović v imenu CK ZKJ, Jakov Blažević v imenu ZIS, France Popit v imenu CK ZKS in Edward Kardelj v imenu Borisovih sobojevnikov in prijateljev. Njihove besede bi lahko strnili v eno samo ugotovitev: Z vsem, kar je bil Boris, z vso revolucionarnostjo in požrtvovalnostjo, nas je zadolžil za to, da dosledno izvajamo gospodarsko reformo. To bo najlepša počastitev njegovega spomina.

VI. SEJA CK ZKJ — OCENA POLITIČNEGA POLOŽAJA. Na VI. seji CK ZKJ so na temelju tez, ki so jih že prej poslali vsem članom, ugodno ocenili politično situacijo v deželi. Ugotovili so, da napredne, samoupravne sile v boju proti birokratskim in konservativnim težnjam pogumno prodirajo v vse

sloje naše družbe in jih navdaja z optimizmom. To pa kajpak ne pomeni, da je boja že konec in da so birokratske sile odnehale. Narobe: te sile so še zmeraj prisotne in se skušajo prilagoditi novim razmeram. V našo javnost skušajo vnesti nezadovoljstvo. To poskušajo celo prek nekaterih sredstev informiranja. Komunisti morajo biti bolj budni.

Največ pozornosti je plenum posvetil gospodarski reformi, njenim prvimi rezultatom in oviram, ki se ji postavljajo na pot. Menili so, da se je treba upreti zahtevam, da

Vsa Jugoslavija se je poslavljal

bi s spremembami cen, davčnih stopenj in prispevkov ter drugimi administrativnimi ukrepi izsilili vrnitev na staro.

Na VI. seji CK ZKJ so razpravljali tudi o aktualnih nalogah Zveze komunistov Jugoslavije v zvezi z izvajanjem gospodarske in družbene reforme. Pod drugo točko dnevnega reda so razpravljali o nekaterih aktualnih vprašanjih mednarodnega delavskega gibanja in o odnosih ZKJ s posameznimi deli tega gibanja.

Podrobneje bomo poročali o VI. seji CK ZKJ prihodnjik.

NAJPOGLAVITNEJŠE — IZVAJANJE REFORME. Na seji predsedstva izvršnega odbora SZDLJ v Beogradu so obravnavali dejavnost Socialistične zveze pred skupščin-

skimi volitvami. Med drugim so poudarili, da je izvajanje gospodarske reforme na vseh področjih družbene dejavnosti najpoglavitejša, kar je treba storiti v pripravah na skupščinske volitve. Nadalje so menili, da je treba neposredno proizvajalce, ki ugodno ocenjujejo gospodarsko reformo, mnogo bolj pritegniti v politično dejavnost Socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih organizacij.

JAT NE BO OPUSTIL NEDONOSNIH PROG. V eni naših prejšnjih števil smo poročali, da bo JAT opustil nedonosne letalske proge, ker prizadete družbenopolitične skupnosti niso bile pripravljene poravnati izgube. Medtem so se dogovorili o tem, da bodo družbenopolitične skupnosti poravnale izgubo in tako JAT ne bo uknil nedonosnih prog.

Predvideno je bilo, da bi JAT vzdrževal samo še eno letalsko prog: Beograd—Tito-grad, medtem ko bi druge letalske proge v notranjem prometu, tudi letalsko prog Beograd—Ljubljana, uknil.

Koliko časa bo obveljala zadnja odločitev JAT — tega pa res ne vemo!

PO VSEJ JUGOSLAVIJI POLEDICA IN ZAMETI. Nekateri kraji v Pomurju so zaradi visokega snega nedostopni, tako rekoč odrezani od sveta. Jadranska magistrala je bila poledenela, promet po njej pa zelo nevaren. Nekatero ceste, ki vežejo Reko z bližnjimi kraji, so bile zaradi snega neprehodne, dokler jih niso očistili. Na severnem Jadranu je pihala močna burja, ki je zbirala zapadli sneg in ga spreminjala v zamete. Tudi v Bosanski Krajini so nekatera mesta povsem odrezana od sveta. Težave s prometom so tudi v Črni gori, Srbiji in drugod. Le v Makedoniji je skoraj pomladno vreme.

Ne odlašajmo z občnimi zbori!

Do 10. januarja 1967 je opravilo od 105 sindikalnih podružnic v novomeški občini

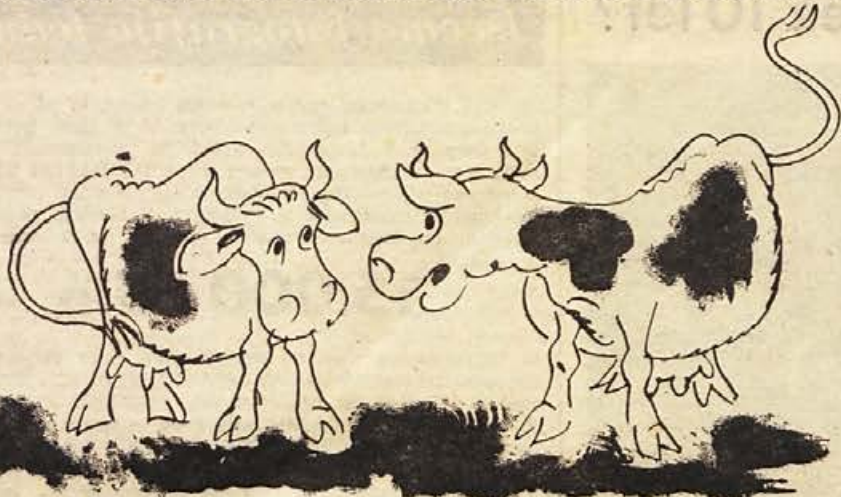
Na novomeškem sejmišču slab promet

9. januarja je bil v Novem mestu večji sejem za prašiče in živino, na katerega so pripeljali kmetovalci 621 prašičev in 195 glav goved. Promet ni bil velik, verjetno zaradi slabih prometnih zvez in velike količine zapadlega snega. Prodali so 372 pujskov in samo 20 goved. Cene: prašiči 14,00 do 32,000 dinarjev, voli 490 do 520 din 1 kg, krave 320 do 420 din in mlada živina 500 do 520 din kilogram.

ni redne občne zbere samo 26 podružnic. O pripravah na občne zbere je tekla beseda na plenarni seji občinskega sindikalnega sveta že konec oktobra 1966. Pozneje je bilo prirejenih več razgovorov s predsedniki sindikalnih podružnic. Tam smo razpravljali o uresničevanju stališč plenuma in o pripravah na občne zbere.

Poudariti je treba, da so se vodstva posameznih sindikalnih podružnic takoj lotila priprav na občne zbere in občne zbere doslej več ali manj uspešno opravila. Razen poročil o delu sindikalne podružnice so na dosedanjih občnih zborih razpravljali tudi o problematiki svoje delovne organizacije, o skrbi za človeka, o nadaljnjem razvoju samoupravljanja ter podobnem in sprejeli tudi stvarna stališča za bodoče delo posamezne podružnice. Izvršne odbore, ki pripravljajo občne zbere še niso opravili, bo čas lovil. Ne smemo pozabiti, da že tekoče priprave na občinsko konferenco samoupraviteljev. Po zaključnih računih podjetij bodo volitve v samoupravne organe, čakajo nas priprave na volitve skupščinskih organov itd. Vse naštetu bo zahtevalo veliko aktivnosti tudi od sindikalnih podružnic, zato res ne kaže odlašati z občnimi zbori.

LUDVIK KEBE

— Si slišala: na nekem kmetijskem posestvu so odkrili, da hlevi brez toplotne izolacije slabo vplivajo na molznost. No, to bi bili lahko že pred dvajsetimi leti nas vprašali. (Iz včerajšnjega Pavlihe)

Leto 1967 lovi v klešče vse slabe gospodarje

(Nadaljevanje s 1. str.)

spešujejo proizvodnjo. Zahtevano je, da izrabijo vse, kar se izrabiti da, da si z mehanizacijo, avtomatizacijo in z izpopolnjevanjem tehnoloških postopkov ter sodobno organizacijo dela pridobijo stopnjo, na kateri si ne bodo zagotovile samo trajnejšega obstoja, marveč bodo uspešno tekmovali s tujimi proizvajalci. Proizvajalne organizacije se bodo morale tesno povezovati z neposrednimi proizvajalci surovin, posredno pa s kupci, ker si bodo le tako zagotovile devize. Tudi med seboj bodo morale bolj sodelovati. Če bo tako, se bo tudi stopnja proizvodne rasti zadovoljivo povečevala, če ne, bo prišel marsikdo v močne klešče. Reforma se je pripravila za vsakega slabega gospodarja, da ga bo pestila in stiskala s primernimi kleščami.

Pričakujejo, da bodo tudi obrt, kmetijstvo, trgovina, promet in druge dejavnosti zastavile vse moči, da bi že v letošnjem prvem četrtletju žele boljše uspehe kot lani. To je seveda prognoza, ki pa ni postavljena na toliko trdnost, da bi si že zdaj lahko zadovoljivo meli roke. Nič ni vnaprej zagotovljenega, razen polom, če bodo odgovorni

in drugi v delovnih organizacijah preveč hladnokrvni in brezbržni do pogojev, ki jih je za gospodarjenje v letu 1967 postavila reforma.

Krški papirničarji povečali izvoz

V enajstih mesecih preteklega leta je krška tovarna papirja prodala v tujini celuloze za 38,7 odstotka in papirja za 52,9 odstotka več kot v enakem obdobju leta 1965. Največ je izvozila v zahodnoevropske države, v Azijo in Afriko. Celotni izvoz je bil količinsko presežen za 57, po vrednosti pa za 46 odstotkov. Tovarna je iztržila 2.096.000 dolarjev. Devizni delež tovarni ne zadošča, zato stalno manjka deviz za uvoz reprodukcijskega materiala, zlasti nadomestnih delov. Računajo, da se bo izvoz letos še povečal, kar je v skladu z gospodarjenjem. Domači trg je čedalje bolj nasičen, zato bodo morali proizvodnjo poceniti.

SMO ZA ENOIZMENSKI POUK v novomeški osnovni šoli - zato bomo glasovali z »DA« za novo šolo!

Pripravljenost naših gospodarstvenikov

Ko so jugoslovanski gospodarstveniki sprejeli sprostitev uvoza, so s tem pokazali tudi pripravljenost, da sprejme-

jo odkrito mednarodno konkurenco in da se bodo borili s tujimi proizvajalci na domačem tržišču. Naša država ni sprejela teh ukrepov zaradi pritiska iz tujine niti ne zato, ker je nedolgo tega postala polnopravni član GATT. Vključevanje v mednarodno delitev dela je posledica naše gospodarske reforme, s tem v zvezi pa je tudi odpiranje lastnega tržišča tujim proizvodom. Ta sprostitev uvoza je dejansko — po mnenju mnogih — eden najodločilnejših korakov v izvajanju reforme.

PavK.

Eni nazaj, drugi doma ...

Za praznike je prišlo domov več začasno zaposlenih v tujini. Nekateri so se že vrnili na delo v Zahodno Nemčijo, precej pa jih je ostalo doma za stalno, ker v Nemčiji ni več dela zanje. Tudi takšni so, ki še čakajo, če jim bodo delodajalci sporočili, ali se še lahko vrnejo na delo na tuje ali pa bodo ostali doma. Marsikateri Ribničani razmišljajo, kako bo za naprej. V domačem kraju so namreč danes možnosti za zaposlitev zelo majhne.

-r

Naravno je, da je še določeno število skupi in podjetij, katerih produktivnost dela ne obeta veliko dobrega v odkritem spopadu pri osvajanju tržišča. To velja zlasti za industrijo gume, tekstila in za barvno metalurgijo. Seveda pa nikomur v naši državi ni v korist, da odžaga nekatere veje lastne industrije. Zato bo takim podjetjem nudena pomoč, da bi se usposobila proizvajati svoje izdelke po svetovnih cenah in svetovne kvalitete, dokler ne bi stopila v polno veljavno popolna sprostitev. Vsekakor pa to ne bo pomenilo sporazuma s slabim poslovanjem in nesodobno organizacijo dela, kajti odstranitev take proizvodnje je eden izmed ciljev sprostitve.

S. Vučković

16 statutih potrjenih

Komisija za pomoč pri sestavi statutih je na torkovi seji predložila v potrditev statute in pravilnike o delovnih razmerjih 16 delovnih organizacij. To so: osnovne šole v Dobovi, v Pišecah, v Brežicah in na Veliki Dolini, glasbena šola in gimnazija v Brežicah, Metal Jesenice, kmetijska zadruga Brežice, lekarna in bolnišnica v Brežicah, Obrtno kovinarsko podjetje v Dobovi, Kovina na Bizeljskem, Stanovanjsko podjetje v Brežicah, gostišče Grad in gostišče Mokrice ter Zavod za razvoj kulture v Brežicah.

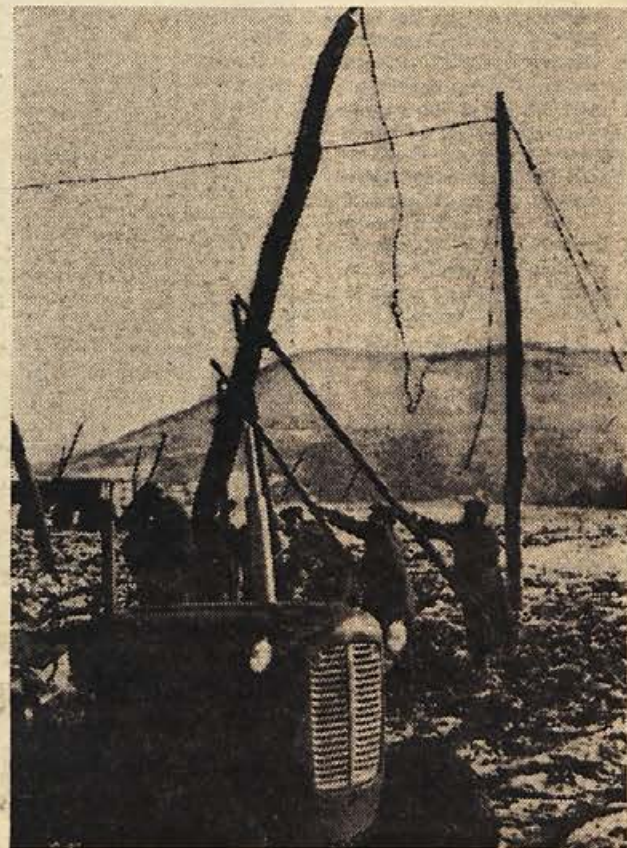
Skupščina mora potrditi še 20 statutih.

LABODOVCI: »Glasovali bomo za novo šolo!«

Tudi 18 mladih delavk in delavcev iz Tovarne perila LABOD, ki pravkar obiskuje seminar za brigadirje v novomeškem Zavodu za izobraževanje, je med odmorom enodušno izjavilo, da bodo vsi glasovali za samoprisepek (Foto: Miloš Jakopec)

KLOPOTEC

ZA NOVO LETO V HMELJISCU? Pridelek hmelja v okolici Kostanjevce je zelo lep, zato so na kmetijskem obratu izkoristili lepe dneve po novoletnih praznikih in pohiteli z razširitvijo nasadov. (2. nagrada ka FOTOGRAFIJO TEDNA, foto: Tinko Vimpolšek, Sentlenart — ORWO NP 18, 8/125)

Kmetijski nasveti

Zdravila in razkužila (II)

Zadnjič smo si ogledali nekatera preprostejša zdravila, danes pa so na vrsti razkužila, ki uničujejo bolezenske drobnokivke in zajedalce. Sonce ne velja zastoj za najboljše zdravilo. Njegova svetloba ubija bolezenske klice, tudi tiste, ki povzročajo tuberkulozo goveda. Ze zaradi svetlobe priporočajo zračne; svetle in prostorne hleve. Pri razkuževanju brez kemičnih sredstev lahko razen s svetlobo ubijamo bolezenske klice tudi z visoko temperaturo. Pri tem načinu je posebno znana pasterizacija mleka, ki ni nič drugega kot segretje do določene temperature za določen čas.

Ker je večina kemičnih razkužil nevarna za človeka in živali, moramo z njimi skrbno ravnati. Navadno napravimo iz njih razstopino in z njo škropimo prostore in opremo. Za to lahko uporabljamo kar navadne vinogradniške škropilnice.

● Učinek najpreprostejšega razkužila — apna vsakdo pozna, saj je apneni belež uporaben in najbolj poceni razkužilo za hleve, svinjake in kurnice, čeprav je njegov učinek razmeroma šibak. Boljša sta klorno apno, s katerim lahko razkužimo tudi gnojnice, in kaporit. Formalin je tudi za razkuževanje prostorov; kreolin, pantakan ali pepein pa učinkujejo proti ušem, bolham in pršicam. Ihtiol je za razkuževanje ran, z zažiganjem žvepla pa v posebnih prostorih zaplinjamo garjave živali. Proti garjam je učinkovit tudi natrijev hiposulfat. Za razkuževanje in izpiranje uporabljamo kalijev hipermangan ali vodikov prekis, za izpiranje ust in oči pa borovo kislino. Jod in špirit sta znani razkužila za rane.

● Natrijeva lužina je zelo zanesljivo sredstvo za razkuževanje ali dezinfekcijo pri svinjski in kokoški kugi, svinjki in parkljevki ter še pri nekaterih boleznih. Zasilno razkužilo je lesni pepel, iz katerega naredimo lug in z njim brigamo po stenah in po tleh.

Razumljivo je, da vseh teh zdravil in razkužil ne moremo imeti vedno na zalogi, posebno pa ne tistih, ki jih predpiše živinozdravnik. Pametno bi bilo, da bi po zgledu velikih živinorejskih obratov tudi drugi rejci imeli manjšo shrambo nekaterih osnovnih zdravil in razkužil, ki bodo tako lahko vedno pri roki. Pri tem bi zadostovala skromna lesena omarica, obešana tako, da bi bila varna pred nepoželjanimi.

„Vrtiljak bo odpravila samo nova šola!“

O tem, da je mnogo mnogo hude krvi in resnih sporov zaradi menjajočega se pouka v prenatrpani sedanji osnovni šoli v Novem mestu, smo pred kratkim dvakrat poročali. Nesporazumi, medsebojni očitki, zamere in ugibanja o tem pomembnem vprašanju še naraščajo. Vedno več je staršev, ki zahtevajo DOPOLDANSKI POUK za svoje otroke! Šola je prisiljena v sedanjih razmerah imeti pouk dopoldne in popoldne, grozi pa že tudi TRETJA IZMENA pouka!

Noben prepir, nobena grenka ali ostra beseda pa problema ne more spraviti s sveta — reši ga lahko samo nova šola, novi šolski prostori, nove učilnice za naše otroke! Zato odgovorimo na to izredno pereče vprašanje vsi občani novomeške krajevne skupnosti v nedeljo dopoldne na voliščih:

DA — SMO ZA NOVO SOLO! SMO ZA SAMO-PRISPEVEK!

Samo dopoldanski pouk prinaša potrebno kvaliteto — zato glasujte v nedeljo z »DA« za novo osnovno šolo!

521-780-26

Na ta žiro račun pošiljajte svoje prispevke za gradnjo nove osnovne šole v Novem mestu. Naslov žiro računa:

Sklad za zidanje šole v Novem mestu (pri KS) — 521-780-26

Pokažimo na nedeljskem glasovanju, da nismo samo v besedah za usodo mladine!

8,590.000 Sdin za novo šolo že zbranih!

Z veseljem obveščamo prebivalce novomeške krajevne skupnosti, da se je v zadnjem tednu zbralo za novo osnov-

no šolo v Novem mestu že kar lepo število prispevkov delovnih organizacij. Na nedeljsko zborovanje gremo to-

rej opogumljeni tudi z zgledi naših kolektivov, ki so že in bodo še pokazali vso dobro voljo, da bi prebivalci mesta in naše delovne organizacije čimprej sami zbrali kar največ za novo šolo. Tako bo občinska skupščina veliko lažje dobila potrebna kreditna sredstva iz republiškega sklada, vsi pa bomo le tako tudi prej prišli do nove šole.

Doslej so prispevale za novo šolo (predvsem namesto vencev na grob pokojnega narodnega heroja tovariša Borisa Kraigherja) naslednje delovne organizacije oz. tudi zasebniki:

Tovarna NOVOTEKS 5 milijonov S din, tovarna zdravil KRKA 2 milijona S din, KOVINAR 50.000 S din, občinski sindikalni svet Novo mesto 50.000 S din, NOVO-TEHNA 50.000 S din, Dolenjska banka in hranilnica pol milijona S din, NOVOLES 100.000 S din, ObS Novo mesto 100.000 S din, občinski odbor SZDL Novo mesto 50 ti-

soč S din, Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu 50.000 S din, Gozdno gospodarstvo 100.000 S din, SGP PIONIR Novo mesto 100.000 S din, invalidsko podjetje ROG 10.000 S din, Opekarna Zalog 50.000 S din, REMONT Straža s sedežem v Novem mestu 20.000 S din, Podjetje za stanovanjsko iz-

Volišča bodo odprta v nedeljo od 7. do 19. ure brez prekinitev!

gradnjo in urejanje naselij Novo mesto 50.000 S din, pleškarski mojster tov. Tomažin v Novem mestu 10.000 S din.

Dolenjski list 100.000 S din, osnovna šola »Katja Rupena« 100.000 S din, Anton Kump, gostilničar iz Bršlina, 20.000 S din (obveznice skopskega posojila), Slavko Vidmar, avto prevoznik iz Škrjanč, 5 tisoč S din.

JUTRI JE ZADNJI DAN, ko nam še lahko pošljete rešitev novoletne nagradne križanke — za izžrebance je pripravljenih 40 lepih nagrad!

ANKETNI LIST za »Najboljšega športnika Dolenjske«, ki smo ga objavili v novoletni številki našega tednika, nam pošljite najkasneje do 20. januarja 1967! Sodelujte tudi vi pri izbiri najboljšega športnika širše Dolenjske za lansko leto!

Danes nasmejani; kaj pa čez 10 let?

»ZA TRI ŠOLE NAS JE, NE SAMO ZA DVE!« — pravijo tile učenci popoldanske izmene v novomeški osnovni šoli »Katja Rupena«, »IN BOJIMO SE, DA BOMO MORALI PRIHODNJE LETO HODITI V ŠOLO ŽE V TRETJI — NOČNI IZMENI!«. Zdaj je vsa usoda mladega rodu odvisna od preudarnosti odraslih, ki bodo v nedeljo na referendumu v Novem mestu odločili z besedico »DA«, ali naj ta mladež stopi z izobrazbo vstrec z drugimi slovenskimi otroki ali pa naj z besedico »NE« ostane za vedno zaznamovana s pečatom dolenjske zaostalosti... (Foto: M. Moškon)

Iščemo fotografijo tedna

Naš tekmovalni razpis se bliža koncu, to pa se pozna tudi na pošiljkah naših sodelavcev. V 14 dneh, kolikor je bilo časa za 9. fotografijo tedna, pa je bilo tudi precej dogodkov s hvaležnimi motivi za FOTOGRAFIJO TEDNA: novoletno praznovanje, komemoracije ob smrti tov. Borisa Kraigherja, visok sneg in podobno. V uredništvu smo se odločili, da tokrat povišamo nagrado za I. mesto na

15.000 Sdin

in jo razdelimo med tri avtorje: 5000 Sdin Tonetu Zalkarju iz Krškega za »NOVO LETO V PAPIRNICI«, 5000 Sdin Francu Modicu iz Ljubljane za »ZADNJE SLOVO OD B. KRAIGHERJA« in 5000 Sdin Poldetu Grahku iz Novega mesta za »NOVOLETNO JELKO NA OTROSKEM ODDELKU«. Drugo nagrado (zavitek papirja 13 x 18 cm) je dobil Tinko Vimpolšek iz Sentlenarta za »ZA NOVO LETO V HMELJISCU?«, tretjo (prav tako) nagrado Franc Pavkovič iz Sevnice za »LACNIM PTICKOM« in četrto France Modic za »ZARADI INVENTURE ZAPRTO«. Za IX. fotografijo tedna smo dobili 24 fotografij od 7 avtorjev.

Samo en teden je še ostal — za X. FOTOGRAFIJO TEDNA! V preteklih tednih smo bili nad iznajdljivostjo naših sodelavcev-amaterjev večkrat prijetno presenečeni, za finiš pa seveda pričakujemo, da se bo vsak, ki je sodeloval do zdaj, še bolj potrudil in poslal res najboljše, kar je ta teden ujel. Ne pozabite: izmed vseh nagrajenih FOTOGRAFIJ TEDNA bo strokovna komisija izbrala najboljšo, njenega avtorja pa bo uredništvo Dolenjskega lista še posebej nagradilo s

50.000 Sdin

Rok za X. FOTOGRAFIJO TEDNA je v ponedeljek, 16. januarja, do popoldne. Prva nagrada je spet 10.000 Sdin, 2., 3. in 4. pa so zavitki fotografskega papirja 13 x 18 cm.

Iščemo fotografijo tedna

Fotografije za fotografijo tedna morajo biti narejene na formatu vsaj 13 x 18 cm, lahko pa so tudi večje. S fotografijo je treba poslati tudi opis dogodka, ki ga prikazuje, predvsem pa podatke, kdaj in kje je bila posneta, kdo in kaj je na sliki, in podatke o filmu, zaslonki in osvetlitvenem času.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Iščemo fotografijo tedna

Vsem mladim Jugoslavije!

(Nadaljevanje s 1. str.) ko vsaj del milijonov, ki gredo za uničevanje sveta, uporabili za pomoč nerazvitim deželam. Vemo, da si lahko ustvarimo lepše življenje le v miru, ljubezni in medsebojnem spoštovanju.

MLADINA IN PIONIRJI JUGOSLAVIJE!

Menimo, da imate podobne misli in želje tudi vi. Zato vas pozivamo v skupno akcijo, ki naj podpre vsa prizadevanja za mir na svetu.

Ustanovljajte klube OZN! Navezujte stike z vso napredno mladino sveta!

V pismih nas obveščajte o svojih pogledih na današnji svet in kakšen naj bi le-ta bil!

Pišite nam, organizacije in posamezniki!

Vaša pisma bomo v sodelovanju z republičkim centrom klubov OZN objavili v knjigi, ki jo bomo poslali vsem vplivnim voditeljem sveta.

»ZA MIR MED NARODI!«

KLUB OZN OSNOVNE SOLE VINICA PRI ČRNOMLJU

Samo nova šola v Novem mestu bo odpravila »vrtiljak« pouka, ki grozi že s tretjo šolsko izmeno!

Nam mladim ni vseeno, kaj se danes dogaja na svetu. Povedati hočemo tistim, ki odločajo o miru, da je svet tudi naš. Ni nam vseeno, kakšnega bomo sprejeli. Hočemo svet, v katerem bomo živeli brez strahu pred jutrišnjim dnem. Menimo, da bi lah-

OBCINSKA SKUPŠČINA NOVO MESTO

GLASOVNICA

O REFERENDUMU NA OBMOČJU KS NOVO MESTO NA DAN 15. JANUARJA 1967

o uvedbi krajevnega samoprivevka za dobo treh let, ki bi se zbiral za gradnjo nove osnovne šole v Novem mestu, in sicer v višini 1 % od neto osebnih dohodkov in pokojnin, ki znašajo več kot 500 N din mesečno, 2 % od davčnih osnov obrtnikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki in 2 % od katastrskega dohodka zemljišč v lasti občanov,

glasujem

DA

NE

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »da«, če se strinja z uvedbo samoprivevka, sicer pa besedo »ne«.

Kdor bo v nedeljo takole izpolnil glasovnico na svojem volišču, ta bo glasoval za novo osnovno šolo v Novem mestu!

Jarčevem romanu „NOVO MESTO“

Kdor se bo podrobneje ukvarjal s slovenskim ekspressionizmom, ta ne bo smel prezreti Novega mesta. Ze pred prvo svetovno vojno se je to podeželsko mesto zapisalo v naše kulturno življenje, še veliko bolj pa med vojno samo in v prvih letih po njej. Na novomeški gimnaziji, drugi najstarejši v Sloveniji, se je šolalo več študentov, ki so se v gimnazijskih letih udejvali bodisi v besedni ali pa v upodabljalni in glasbeni umetnosti. Nekaj je vsekakor moralo biti v ozračju Novega mesta in njegove okolice, kar je po svoje vnelo mladino za pesem in umetnost, da jima je služila z vsem žarom svojih mladih src, hrepenenja za novimi, lepšimi in boljimi zarjami ne samo v življenju posameznika, marveč vsega slovenskega naroda, ki mu je še do nedavnega usoda v obliki Nemcev, Italijanov in drugih sosednjih narodov dodeljevala le grenak kruh garanja, hlapčevanja sosedu — gospodarju.

Ni ga bilo med vsemi številnimi novomeškimi študenti niti enega, ki bi ne bil prej ali kasneje spoznal, da se mlad človek ne sme vdati v usodo, ki so mu jo namestili gospodarji-tujci, marveč so že ob prvem spoznanju, kaj je njihova dolžnost, pričeli neusmiljen boj s tistimi silami, ki so dušile njih same z njimi pa tudi ves narod katerega sinovi so bili. In ker v danih okoliščinah niso našli drugega orožja, so z besedo, pesmijo, glasbenimi in likovnimi umetninami dokazovali tujcu-gospodarju in domačim malovernežem in v servilnosti vzgojenim ljudem, da je slovenski narod vreden tudi drugačnega, svobodnega življenja. Ko je bilo med prvo vojno vzdušje tudi v Novem mestu silno moreče, je na novomeški gimnaziji doraščal rod, ki se ni mogel sprijazniti z danim življenjem. To spridučeje tudi Jože Cvelbar, pesnik in slikar, katerega življenje je

ugasnilo v bojnem trušču v Dolomitih, pa Anton Podbevšek, Miran Jarc in drugi. Prav Miranu Jarcu je bilo med takratnimi novomeškimi študenti dano, da nam je popisal tisto gluho in moreče vzdušje prve svetovne vojne v Novem mestu in nam s svojim romanom »Novo mesto« razgrnil ne samo svojo duhovno in idejno rast, marveč rast in težave vsega takratnega mladega rodu, ki se je izživljal ali v umetnosti, besedni, upodabljalni in glasbeni, ali pa v političnem in družbeno-organizacijskem delu.

Jarčev roman »Novo mesto«, ki je tokrat že v tretje tiskan (prvič v Ljubljanskem zvonu 1930, drugič v samostojni knjigi 1932, tretjič pa letos v zbirki Kiosk), nam govori o duhovnem življenju novomeških študentov med prvo svetovno vojno. To so bili Danijel Bohorič, Tone Jerman, Andrej Vrežec, Edvard Barbič, Pavel Zorec. Ob njih je pisatelj upodobil še več drugih likov takratnega novomeškega življenja, ki po svoje dopolnjujejo in poglobljeva miselnost takratnega vsakdanjega Novomeščana, ujetega v skrb za vsakdanji kruh in prostor na soncu. Vendar sta vsa teža in ves idejni poudarek v romanu osredotočena na že omenjenih osebah, posebno pa na Danijelu Bohoriču, ki je v svojem bistvu Miran Jarc sam. Vse življenje Danijela Bohoriča se je med prvo svetovno vojno osredotočilo v duhovnost. Z realnim, vsakdanjim življenjem je bil v neprestanem spopadu, skoraj preziral in sovražil ga je, zato pa je živel izredno bogato in zapleteno notranje, duhovno življenje. Pri tem je prihajal pogosto do ostrih idejnih nasprotij in navkrižij s sošolci: z Andrejem Vrežcem, v katerem je pisatelj upodobil svojega tekmeča v ekspresionistični poeziji Antona Podbevška; s Tonetom Jermanom, enim najbolj nemirnih, hkrati pa najglobočjih svojih sošolcev (Jarc je v njem upodobil Toneta Puca, od vseh takratnih novomeških študentov najbistresjšega in najobčutljivejšega. Življenje ga je iz šolskih klopi vrglo naravnost na fronto, kjer je videl toliko gorja in nečloveškosti, da se mu je omračil um. Res se je Tonetu Jermanu-Pucu zdravje kasneje za silo popravilo, ali njegovo življenje je bilo iztirjeno za vselej, in človeka zaboli srce, ko zve, da je ta toliko obetajoč in plemeniti človek končal v umobolnici 1928. leta); z Edvardom Barbičem, v katerem je pisatelj upodobil sošolca Edvina Šerka, večnim nemirnežem in kozmopolitom, ki ga je življenje pehalo zdaj sem, zdaj tja, dokler ni za vselej ugasnil daleč od domovine, v Franciji, septembra 1931; s Pavlom Zorcem, ki je bil od vseh Jarčevih sošolcev najbolj zdrav in ves zakoreninjen v resničnem, vsakdanjem življenju, ki je vedel, za kaj živi in da je v danih okoliščinah njegova sveta dolžnost, da razčišči idejno zmedenost in pripravi svojo generacijo na bližajočo se odločilno družbene in politične spremembe, ki bodo sledile porazu centralnih sil in razsulu Avstro-Ogrske. V njem je pisatelj upodobil Bogomira Teplyja, znanega kasnejšega družbenega in kulturnega delavca.

Ob teh osebah pa nastopa v romanu »Novo mesto« še vrsta drugih ljudi. Med njimi je najbolj izdelana oseba Kamin, pravo nasprotje Danijela Bohoriča-Jarca. Kamin si ne dela nobenih iluzij o življenju in ljudeh. Ne obuja gleda brez predsodkov in celo s preziranjem. V njem pa je kljub temu nekaj skrivnostnega in demoničnega. Iz življenja se sam izključuje s samomrtvom. Vse druge osebe

v romanu, od Bohoričeve Jarčeve prve ljubezni Nataše Steinove-Lee Pleiweisove — hčerke takratnega novomeškega notarja Pleiweisa, preko dr. Križaniča, vdove Pirnatove in drugih, prav vse so vzete iz takratnega resničnega novomeškega življenja in jih starejši Novomeščani z lahkoto prepoznajo, ker jim je pisatelj pustil še toliko njihovih značilnosti. Prav zato bodo tudi današnji Novomeščani radi posegali po Jarčevem romanu »Novo mesto«, ker bodo v njem spoznali nekdanje novomeško življenje in njegove ljudi. Brez dvoma je malo slovenskih mest, ki bi imela tako

svojevrstno popisano življenje v zadušnih dneh prve svetovne vojne. Prav zato, ker je Miran Jarc znal ujeti v svoj roman »Novo mesto« to dušično ozračje prve svetovne vojne, za dolensko metropolo še prav posebno značilno, bo njegov roman ostal dokument časa, hkrati pa dragocena človeška izpoved in pričevanje o mladi generaciji, ki je doraščala v izredno neugodnih razmerah, pa je kljub osebnim žrtvam in ponižanjem srečno prebrodila vse težave in našla samo sebe, s tem pa tudi mesto v slovenskem narodu in njegovi kulturi.

Dim.

MIHAEL KAMBIČ: Belokranjska Ciganka (1958)

Včasih smo imeli, danes nimamo!

Na sestanku smo govorili o kulturi.

Spodobno, kot se spodobi za kulturne ljudi.

O novomeški kulturi. Bolj o tem, česa ta nima, kot o tem, kaj ima.

Včasih je kultura v Novem mestu cvetela. Tako se spominjajo starejši. Imela je vsega, kar je potrebovala: kader, denar, prostore in občinstvo. No, denar ni bil odločilen, ker so bili kulturni delavci — idealisti.

Dandanes bolj cveto raztrgane cunje na njej! Ni denarja, ni prostorov, ni (toliko) občinstva, ni idealistov, zlasti ne med kadri.

Imamo jerebovce, trdinovce... In eno samo stado za kulturne preiditve, če odmislimo muzej in knjižnico kot specializirani ustanovi. In v tej edini hiši za občinsko kulturo imamo tudi še stanovanje. Teh se nista otresla tudi muzej in knjižnica.

Na sestanku smo sklenili, da morajo stranke — ven. Krajevna skupnost

bo napravila vse, kar je v njeni moči, da bi za stanovanje dobila druge domove. Seveda s pomočjo družbe.

Če bo družba še nadalje kazala skremžen obraz za kulturo, bomo še naslednjih dvajset (ali več) let pri sedanjem. Pri tem, kar smo dobili (ne preveč dobesedno) po osvoboditvi.

Gotovo bi kulturi šlo za spoznanje bolje, ko bi znali izrabiti vsaj to, kar imamo. Tega pa je kljub vsemu precej, zlasti navdušenec za delo, celo idealistov in občinstva. V času, ko sta film in televizija navezala nase gledalca in poslušalca, bi morali iznajti kaj novega, sodobnega. Mnogim kulturnikom se namreč preveč toži po starih oblikah, prijemih in vsebini, ki so dandanes, vedno hitrejšega človeka ne privabijo.

Ni torej treba prezgodaj obupati in vreči puško v koruzo. Samo sesti, preštudirati in naštvirati kaj novega!

GORJUPOVE GRAFIKE V ZAGORJU

Včera ob 19. uri so v delavskem domu v Zagorju ob Savi odprli razstavo grafik kostanjevkega rojaka Jožeta Gorjupa. Priredila sta jo dolenski kulturni festival (Gorjupova galerija) in sli-

karska kolonija Izlake. Razstava bo odprta do 18. januarja, vzbudila pa je lepo zanimanje med prebivalci Zagorja.

KGP Kočevje: edinstveni koledar

Heinz Risse: GOLJUFIJA

Roman Goljufijs (prevedel ga je Jože Hudeček, opremil Uroš Vagaja, izšel pa je v zbirki Kiosk) pripoveduje o brodolomcih, ki si v stiski nakopljejo strašno krivdo. Roman je sicer pustolovski, vendar je očitna avtorjeva volja, da bi prikazal resničnega človeka tudi v tako izjemnih okoliščinah.

Kmetijsko gozdarsko podjetstvo iz Kočevja je verjetno edina gozdarska organizacija, ki je izdala letošnji koledar, v katerem so objavljene likovni prispevki članov njegovega kolektiva. Koledar so opremili s svojimi slikami amaterji Marijana Preložnik, Janez Černac in Jože Kalan. Vsi trije pripravljajo tudi razstavo svojih del.

Mirna peč: 580 obdarjenih otrok

Na novoletni prireditvi je mirnopoško DPM 30. decembra obdarilo 580 predšolskih in šolskih otrok. Prireditelji, ki jo je pripravila šola, so imeli v prosvetni dvorani. Prireditelji so hvaležni za pomoč obratu BETI, SZDL, RK, krajevni skupnosti, občinski Zvezi prijateljev mladine in drugim, ki so prispevali sredstva za obdaritev.

Edinstven dogodek

Na ameriškem knjižnem trgu se je pojavila knjiga »Ma. thematics in the Making«, ki jo je napisala Mladinska knjiga iz Ljubljane. To je edinstven primer, da so knjigo natisnili pri nas in vso naklado izvozili na zahodno tržišče. Mladinska knjiga je sklenila z ameriškim založnikom Doubledayem iz New Yorka pogodbo, ki ji bo prinesla 3,5 milijona N din. Iz programa je razvidno, da bo Mladinska knjiga za zahodni knjižni trg natisnila med drugim dela enega najbolj znanih sodobnih marksističnih filozofov in teoretikov umetnosti — Madžara G. Lukacsja.

Resnica o Einsteinu

Friedrich Herneck je pred štirimi leti izdal v Berlinu knjigo ki je imela v javnosti zelo močan odmev, kajti njen naslov je bil: »Albert Einstein«, podnaslov pa »Življenje za resnico, človečnost in mir«. V delu je poskušal nemški filozof osvetliti resnico o velikem fiziku in prikazati Einsteinovo podobo skozi čas tako, kakršna je v resnici bila. Knjigo smo v slovensčini dobili te dni, prevedla jo je Seta Oblak, izdala pa Mladinska knjiga v zbirki Kozmos.

Tudi francoske knjige

Ljudska knjižnica v Kočevju je letos kupila nekaj knjig v francoščini: A. Soubiran: L'île aux fous, A. de Saint-Exupéry: Citadelle, Guy de Maupassant: Boul de suif, A. Gide: La symphonie pastorale in podobne.

Po teh knjigah najpogosteje segajo dijaki gimnazije, prav gotovo pa bodo dobrodošle vsem, ki želijo obnoviti svoje znanje francoščine.

E. STRUMBELJ

Igra v rži

Milka Mirtič-Saje je za zbirko Zenit prevedla enega najboljših romanov o mladoletnikih »Igra v rži« ameriškega pisatelja Jeroma Salingerja. To je zgodba mladega fanta, ki se ne more vključiti v svet odraslih. Junak vseskozi govori resnico, to pa tako posrečeno in duhovito, da se mu moramo smejati, četudi smo hkrati nad vse pretreseni nad njegovo usodo.

Koledar darilo našim izseljencem

»Dragi bralci! Slovenski izseljenski koledar vam boste našli v njem podoba svoje rojstne dežele, vaši potomci pa del domovine svojih prednikov.« je zapisala ob izidu Slovenskega izseljenskega koledarja za leto 1967 predsednica Slovenske izseljenske matice Zima Vrščaj.

Ta človeški nagovor je pravzaprav program, po katerem je v koledar vsa ena bogata vsebina, zaleta iz življenja in dela slovenskih ljudi v zamejstvu in njihovega vnovičnega vračanja v staro domovino. Če listamo po tej zajetni knjigi, ki so jo uredili Zima Vrščaj, Mitja Vošnjak in Mila Šenk in opremili mojstri, kot sta akademski slikar Marjan Tršar in Jože Brumen, najdemo v njej res bogato podobo našega izseljenskega življa na vseh kontinentih sveta. Fotografije s kratkimi podpisi, ki sledijo uvodnemu nagovoru bralcem, govore na moč prepričljivo o počutju lastovk, vračajočih se v kraje, kjer so se izvalile.

Fotografske posnetke — naj so bili narejeni ob samem prihodu naših rojakov ali na raznih prireditvah njim v čast ali na samem pikniku ob dnevu borca v Ilirski Bistrici — omenjamo na prvem mestu zategadelj, ker obrazi na njih izražajo tudi tisto, ob čemer besede zatajejo: navdušenje, presenečenje, domače počutje in...

Koledar nas potem popelje po sledovih gosto-

vanj Glasbene matice iz Clevelanda in pevskega zbora Zarje od Iztotam, ki sta navdušila tisoče in tisoče obiskovalcev v Sloveniji.

Izpod peresa Toneta Brožiča, tajnika Slovenske izseljenske matice, natisnjeni prikaz dela naše izseljenske organizacije v letu 1966 govori predvsem o tem, kako je taka organizacija potrebna, da je marsikom v daljnem tujem svetu malone edina vez z domačo grudo. Poudarjeno je tudi, da si je Slovenska izseljenska matica ne le pridobila zaupanje naših rojakov, marveč da jim je postala že kar resnična rodna mati, odlična svetovalka, pomočnica in organizatorica.

Ernest Petrin je prispeval zapis o 15 letih radijskih oddaj za naše izseljence z odlomki iz pisem poslušalcev in številnih pismenih priznanj, ki so jih pošiljali uredništvu oddaje izseljenci iz vsega sveta.

O skrbi za naše delavce v tujini piše Franc Sebnanič in poudarja, da poskrbi rodna gruda za vsakogar, ki jo začasno zapusti.

O jugoslovanskih izseljencih v Franciji govori sestavek Toneta Kukovice.

Zanimivi so sestavki, v katerih dr. Lev Svetec piše o novem v konvencijah in drugih meddržavnih sporazumih o socialnem zavarovanju, o sporazumih naše države glede zaposlovanja naših ljudi v

Franciji, Avstriji in Švedski in daje nekaj praktičnih nasvetov našim ljudem v tujini.

V sestavku pod naslovom »Svet in Jugoslavija leta 1966« piše Marja Fortičeva o povečani vlogi naše države in njeni vlogi v nevezanem svetu. Besede o pomembnosti protokola, ki ureja razmerje med Cerkvijo in Jugoslavijo, zastavlja dr. Stanko Cajncar. Pisec je poudarjal, da je protokol »znamenje novih časov in novih družbenih odnosov« v Jugoslaviji.

Pod naslovom »Osvobodilna fronta je bila zgodovinsko ustvarjalna« piše Josip Vidmar o pomenu revolucionarne organizacije na Slovenskem ob 25. obletnici njene ustanovitve.

Iz sestavka »Simfonija v požganih samotah« Toneta Seliškarskega spoznamo skladatelja Marjana Kozino, ko je v partizanih snoval slovit simfonije, »Ilvo gor« in druge.

France Filipič, Cene Vipotnik, Severin Šali, Frank Kerže, Jack Tomšič in drugi so prispevali pesmi, posvečene boju naših narodov za osvoboditev in življenje v svobodi. Bralne strani so bogate in obsegajo prispevke Antona Ingoliča, Mitje Vošnjaka, Stefana Kališnika in drugih.

Druge strani so izpolnjene z najrazličnejšimi sestavki, v katerih so pisici tehtno spregovorili o naši gospodarski rasti, kulturno prosvetni in fol-

klorni dejavnosti in podobnem.

Ena Umek objavlja nekaj sestavkov o zgodovini slovenskega izseljenstva.

Bogate so tudi strani, na katerih so obudili spomine naši rojaki v tujini: od Jožeta Marinčiča, ki živi v Franciji, do drugih, ki so našli svoj drugi dom na vseh kontinentih. Ta del koledarja je izpopolnjen še z vrsto sestavkov o življenju in delu slovenskih izseljencev v zamejstvu.

Jože Bajc se je razpisal o slovenskem častnikarstvu v ZDA, ki je vzniklo iz resničnih potreb naših izseljencev, ne le, da je pisalo o njihovem življenju in delu, marveč je tudi gojilo lepo besedo rodne grude. Se vedno izhajajo časniki, kot so: Amerikanski Slovenec, Prosveta, Glasilo SNPJ (vsi v Chicagu), Mladinski list, Zarja, Novi svet in drugi. — Usahnili pa so mnogi časniki, ki so izhajali v Clevelandu, Denverju, New Yorku, Betlehemu, Calumetu, Chicagu in drugih mestih. Dodane so kratke biografije mož, ki so velik del izseljenskega življenja posvetili pisani besedi.

Nedvomno je letošnji Slovenski izseljenski koledar bogato pismo vsem, ki so našli svoj kot zunaj meja rodne grude, pa so nanjo neločljivo vezani. Tudi koledar je ena mnogih takih vezi.

IVAN ZORAN

Pred vrati davek na stanovanja

Za stanovanje, ki meri 50 kvadratnih metrov, naj bi plačali v Kočevju še 500 Sdin prispevka na mesec oziroma na leto 6000 Sdin - Novi prispevek, ki bo zajel le 5 naselij tudi za poslovne prostore in zemljo - Zbrani denar bo porabljen za gradnjo komunalnih objektov kolektivne potrošnje - O prispevku bodo odločali še bližnji zbori občanov

V kočevski občini pripravljajo osnutek odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, ki naj bi veljal za naselja Kočevje, Stara cerkev, Salka vas, Livold in Dolga vas.

Po tem odloku naj bi plačevali gospodarske organizacije na mesec po 20 Sdin pri-

spevka za kvadratni meter poslovnih prostorov in po 4 Sdin za kvadratni meter nezazidanih zemljišč, ki jih uporabljajo za gospodarsko dejavnost.

Lastniki zasebnih hiš in nosilci stanovanjske pravice naj bi plačevali v Kočevju na mesec po 10 Sdin prispevka za kvadratni meter stanovanja. Lastniki zasebnih hiš in nosilci stanovanjskih pravic v naseljih Stara cerkev, Salka vas, Livold in Dolga vas po 5 Sdin od kvadratnega metra. Za nezazidana stavbna zemljišča in vrtove je predviden v Kočevju prispevek 2 Sdin od kvadratnega metra na mesec; v Stari cerkvi, Salki vasi, Livoldu in Dolgi vasi pa po 1 Sdin od kvadratnega metra. Vendar tega prispevka ne bo plačal, kdor ima le do 300 oziroma 400 kvadratnih metrov zemlje na eno stanovanjsko enoto.

V osnutku odloka je predvidenih več oprostitev plačevanja tega prispevka.

S tem prispevkom zbrani denar bo po predlogu porabljen za gradnjo, dograditve in rekonstrukcije (ne za vzdrževanje!) komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje (cest, ulic, zelenic, kanalizacije, vodovoda, električne mreže za regulacijo Rinže itd.).

Po oceni bi na ta način zbrali od marca od konca leta 32,5 milijonov Sdin, od tega 7,5 milijonov Sdin od zasebnikov.

Predvideno je tudi, kako bi letos zbrani denar takoj porabili: 10 milijonov za nadaljevanje gradnje kanalizacije na levem bregu Rinže, 6 milijonov za preureditev jezua in zapornic na Rinži, 10 milijonov za opremljanje novih zazidalnih predelov (kanalizacija, ceste, elektrika, vodovod) in 5 milijonov za preložitve Tomšičeve ceste.

Seveda zbrani denar za vsa navedena dela ne bi zadoščal. Zato bodo pri posameznih naštetih investicijah sodelovali še Elektro, Vodna skupnost, Komunala in druge delovne organizacije.

Osnutek odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča bo dan v kratkem še v javno obravnavo. O njem bodo razpravljali in odločali zbori občanov na prizadetih območjih.

Po načrte v Švico?

V Kočevju so namerali zgraditi čistilne naprave, ker gospodarske organizacije in mestna kanalizacija močno onesnažujejo Rižno. Iskali so projektanta, a pri nas ni organizacije, ki bi imela izkušnje glede izdelave načrtov za čistilne naprave. Dobili so le nasvet, naj se pozanimajo v Švici, kjer izdeluje projekte za čistilne naprave neki - naš strokovnjak. Vse pa kaže, da zaradi teh zapetlajev in ker Kočevjarji ne marajo iti v Švico, Kočevje še nekaj let ne bo dobilo čistilnih naprav.

Za zdaj kočevski kegljači tretji

7. in 8. januarja se je na kvalifikacijskem turnirju za republiško kegljaško ligo na štiristozestem kegljišču v kočevskem Gaju pomerilo pet slovenskih klubov v disciplini 8 x 200 lučajev. Vodi Slovan iz Ljubljane (Moste) s 6230 keglji pred ljubljanskim Litostrojem (6117), Kočevjem (6096), SAP Ljubljana (5951) in Lokomotivo - Ljubljana (5922). Med zadnje poplavo je bilo kegljišče poplavljenno, zato ni bilo možno doseči boljših rezultatov. Tekmovalne steze bodo strokovnjaki pregledali in poročali. Drugi nastop te kvalifikacijske skupine bo na kegljišču ljubljanskega Slovana, tretji pa na kegljišču Maksa Perca, prav tako v Ljubljani. A. ARKO

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu - zanesljiv uspeh! Prebere ga 100 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! - Poskusite!

DROBNE IZ KOČEVJA

V KNJIGI VTIŠOV nedavno končane razstave fotoamaterjev v Kočevju so se obiskovalci zelo pohvalno izrazili. V njej je bilo tudi zapísano: »Pa tožimo, da v Kočevju ni kulture. Pripraviti tako razstavo je že samo po sebi veliko kulturno dejanje. Hvala vam 5: Dobro, da ta idealisti in obrnili nekaj strani nazaj in videli z otroško roko napisane drugačne ideje, ki so daleč od kulture, pri čemer je boleče predvsem to, da jih je napisala otroška roka. Kaže pa, da to počnejo vedno leta skupina, ki se s podobnimi »kazni« kaže tudi na zidovih hiš in plotovih. Storiteli se počutijo zelo varne, ker se za preprečevanje tega pobalinstva nihče ne briga.

ZA DRŠALNO REVILJO v Celovcu je tudi letos veliko zanimanje. Po nekaterih podjetjih so že izpolnili skupine za poln avto-bus, za izlet pa se pripravljajo še drugi občani. Prevoze bo organizirala kočevska enota podjetja SAP Ljubljana. Upajamo, da bodo ceste na drugi strani meje bolj urejene, kot so bile lani, da bo vožnja prijetnejša.

PRISEL JE ČAS KOLIN in kar vrstijo se ti domači prazniki. Če ima mešan veliko sorodstva izven mesta, je v tem času kar dobro založen s krvavci in drugimi dobrotami. Krvavci pa lahko naročite tudi v gostinskih obratih, kjer zatrjujejo, da so domače in jih gostje pohvalijo. Prvo letošnje posebnost pa lahko naročite v zasebni gostilni Toneta Simca, ki postreže s posebno domačo salamo, v kateri je tudi meso košate. Te salame so zelo okusne in res nekaj posebnega. Verjetno ne bi bilo narobe, če bi se kaj taknega spomnili tudi drugi gostinci in tekmovalci med seboj, kdo bo postregel z izvrjnimi specialitetami.

TUDI ZA LETOŠNJE LETO so dajala podjetja koledarje, in to največ po sistemu VIP. Poklanjali so si jih med seboj predvsem vodilni, tako da so jih imeli na pretek za vsa družino. V trgovinah pa je stalni kupec in oddajalec, ker je povprečen državljan, kaj težko prišel do koledarja, čeprav daje trgovini lepe za- sluške. Dobro je to, da so jih ti ljudje lahko dobili vsaj od časa-pisov in zavarovalnic, da bodo na njih delali znamenja za plačila obrokov potrošniškega kredita, ki so ga pustili v domačih trgovinah.

MINULE PRAZNIKE je bilo v Kočevju veliko mladeničev iz raznih krajev doline, ki so prišli na dopust iz Nemčije. Opaziti pa je bilo, da jih je minila lanskol- letna oholost, ko so se nekateri naliivali s kuhanim pivom ter ka- dili velike cigare, točjakami pa naročali v tujem jeziku. Bahaštvo namreč ne vže več, ko vsakdo ve, koliko morajo pregarati in stiskati pas, če želijo kaj prihrani- ti. Tudi gospodarski čudeži ni- so večni. Nekateri sploh ne gredo nazaj, nočejo pa povedati vzroka za to. Eno pa drži: tam so se naučili, kaj se pravi delati.

NENADNI VISOKI SNEG je neprijetno presenetil tudi v Kočevju. Zapadlo ga je čez 80 cm. Čeprav je bila glavna cesta kma- lu pluzena, so imeli avtobusi pre- cejšnje težave in zamude. S pro- metom so bile neprilike predvsem v mestu. Čeprav smo o tem že poročali, pri pluzenju še vedno ni nobenega sistema, dasiravno je vse to odvisno le od dobre volje šoferja in njegovih sodelavcev. Tja, kjer je treba plug večkrat zožiti, ne gredo radi, ker to za- hteva več dela. Učenci osnovne šole so krepko prišli za lopate in si hitro očistili dohod do šole in do doma telesne kulture.

Prišla je zima in spet marsikateri avto nima garaže. Tale moped pa verjetno ima streho, le nekdo je nanj pozabil pred kočevsko gostilno »Pri kmetu«. Usmilil se ga je sneg in ga pokril. (Foto: Primc)

Volitve in imenovanja

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji imenovala, izvolila oziroma razrešila naslednje:

Razrešila je sodnika za prekrške pri občinski skupščini Blaža Volfa.

V upravni odbor Pogrebnege zavoda je imenovala: Franca Goršeta (za predsednika), Ivana Zgonca, Staneta Pintarja, Rudija Muroviča, Janeza Škerbca, Franca Jelena in Jožeta Gorca; v strokovno komisijo za presojo načrtov in opreme rodinskih grobov Pogrebnege zavoda: inž. arh. Tona Knavs, inž. Miha Papiča, Petra Subica in za strokovnega sodelavca Staneta Jarja; v komisijo za razpis direktorja »Opreme«: Antona Serceja, Janeza Kočevjarja in Franca Ahaca; v komisijo za razpis direktorja osnovne šole v Kočevju: inž. Cirila Strumbija, Antona Butino in Slavico Bračička; v komisijo za razpis direktorja osnovne šole Vas-Fara: Jožeta Benčina, Draga Stimca in Matijo Jakšiča; v občinsko komisijo za volitve odbornikov v občinsko skupščino: Julija Pluta (predsednik), Janeza Žužka, Draga Aupiča, Jožeta Benčina, Ivana Vesela in Boža Resinoviča; v komisijo CK ZKS, ki bo pripravila predlog za ureditev partizanskih objektov v Kočevskem Rogu, pa Petra Sobarja.

Kočevske kratke

Prometnim dovoljenjem za motorna vozila so začeli podaljševati veljavnost. Letna registracija bo trajala do 28. februarja.

4350 novih osebnih izkaznic so izdali v občini do 31. decembra lani, predvidevajo pa, da jih bodo izdali še 8000. Za mesto bodo začeli izdajati nove izkaznice 13. januarja.

Potrošnikovo (žalostno) razmišljanje

Zakaj so banane tako drage? V Kočevju ni dobiti kočevskega masla! - Meso naj bi prodajali po kvaliteti in ne vsega za enako ceno - Vsaj pozimi mleko na dom - Monopol je slabost trgovine

Poročanje dnevnih časopi- sov o ugodnih nakupih v decembru in primerjava cen sadju in zelenjavi med našo edino trgovino v Kočevju in cenami v Ljubljani (objavlje- no v Dolenjskem listu) sta me spodbudila k temu pisa- nju.

23. decembra so prodajali v Ljubljani lepe, velike, ru- mene banane po 550 S dir. kg, pomaranče po 380 S din kg. Isti dan so bile enake banane v Kočevju po 620 S din, o ugodnem nakupu pomaranč pa tudi še več dni kasneje ni bilo sledu, čeprav pišejo časopisi, da jih imajo vsa trgovska skladišča dovolj. Razlika 70 S din pri kilogra- mu banan se mi zdi res pre- velika.

V zadnjem času so naši po- trošniki tudi v časopisih iz- razili željo, da bi imela trgo- vina večjo izbiro sira in dru- gega. Doživeli pa smo v nasprotno, saj je zmanjkalo kočevskega surovega masla

in lahko kupujemo le »čajni maslac« BISER iz Zrenjani- na. Ze površen pogled na to maslo pove, da je slabše ka- litete, kot smo ga vajeni, ra- zen tega je pri 1 kg za 120 sta- rih dinarjev dražji. Zanimaj- nas, kakšna je nabavna cena tege masla, zakaj ni na raz- pologo domačega masla in zakaj trgovina ne nabavlja boljšega.

Brali smo tudi, da so go- vjeja rebra v Kopru za 200 starih dinarjev cenejša kot v Ljubljani. hkrati pa je seveda to meso znatno cenejše kot ostala gove- dina. V Kočevju plačujemo vse meso s kostmi po isti ceni. Več- krat pa nam dodajo mesarji k mesu s kostmi še kost povrhu, čeprav se potrošnik še tako vju- dno brani.

Nujno bi bilo, da izda tržna inšpekcija v zaščito potrošnikov in nekaterim mesarjem v poduk podrobna navodila, ki naj bodo obsežna na vidnem mestu v mes- niceah. Razen tega bi bila po- trebna tudi strožja kontrola in ostre kazni. Žalostno je napreč, če je nakup mesa za marsikate- rega potrošnika tvegano opravilo. Še bolj žalostno pa, če teh in drugih napak ne opazi tržna inšpekcija.

Vsaj v mrzlih zimskih mese- cih bi v Kočevju lahko dostavljali mleko na dom in seveda zato za malenkost zvišali ceno. Tako bi odpadlo več desetminutno čakanje v dolgi vrsti na mrzi trž- nici in betonu, pa tudi dolge vr- ste potrošnikov, ki čakajo na smetano, sir in skuto. Vsekakor bi lahko za začetek vsaj ob so- botah in pred prazniki ločili pro- dajo mleka in mlečnih izdelkov.

Ob gradnji samopostrežne trgovine, v katero bo vgrajenih precej milijonov trgovskega do- bička, se sprašujem, če bo res prinesla kakšno koristno novost razen povečanja prodajnega pro- stora! Naše samopostrežne trgo- vine namreč niso cenejše, kot je to v drugih državah (manj zaposle- nih, v industriji pakirano blago, in tako dalje); razen tega imata Trgoprom in KGP »rahela« mo- nopol. Toda le konkurenca prisili trgovino, da prodaja kvaliteto blago, da ima veliko izbiro in nizke cene. Prav tega pa nam manjka pri vsemu blagu, ki je bilo našeto

Napredek trgovine zahteva tudi strokovno izpopolnjevanje prodajalcev. Zdad se marsikaj zgodi, da izve prodajalec za nov artikel šele iz ust potrošnika. - Prav zato ni čudno, da slišimo kuzni pogosto iz ust trgovcev: »Nimamo. Zato odtokajo precej- nji milijoni kočevskih kupcev v Ljubljano.

Če ne bi bilo teh napak, bi bilo v naših trgovinah kar prijetno kupovati, saj so pro- dajalci v glavnem vljudni in ustrezljivi. Le za prodajalce v mesnicah tega ne bi mogli vedno trditi. Vendar h kul- turni potrebi spada tudi kultura.

Kočevski potrošnik

Vprašanja odbornikov in odgovori

Več odbornikov je na zadnji seji ObS vprašalo, zakaj dimnik- karji vedno pogosteje prihajajo čistit dimnike. Na območju Pred- grada jih čistijo menda še 6-krat na leto, v Kočevju vsak mesec na Bregu pa še vsake 3 tedne. Prava pravda niti ne vstrajajo, da bi dimnike očistili, zahtevajo pa vsaj delno plačilo. Odbornike je zanimalo, če je to v skladu s predpisi. Odgovor bodo dobili na prihodnji seji.

ZANEMARJENE CESTE

Ceste, ki jih vzdržuje Cestno podjetje iz Novega mesta, so moč-

no zanemarjene, je povečalo več odbornikov. V Poljanski dolini so tako slabe, da se vidijo že teme- lji iz časov Franca Jožefa. Več- krat se voznikom na njih prevr- ne celo voz. Podobno je s cesto Kočevje-Drvor. Odbornik iz Dra- ge pa je dodal, da njihove ceste niso redno pluzene. Kje je varok in kako ga odpraviti, bodo od- borniki zvedeli na eni prihodnjih sej.

ENI SE VOZILJO, DRUGI PES

Neki odbornik je povedal, da se otroci vozijo iz Ložin v šolo v Kočevje brezplačno, učenci, ki obiskujejo šolo v Stari cerkvi, pa morajo do šole peš. Starši zahte- vajo, naj se omogoči brezplačen prevoz tudi za solarje, ki hodijo v Stara cerkev, saj avtobus, ki vozi solarje v Kočevje, ni povsem zaseden in trej ne bi bilo do- datnih stroškov. Skupščina bo uredila to zadevo s podjetjem SAP.

NE NA NOVO POKOPALIŠČE

Občani Brega ne žele pokopava- ti mrličev na novem pokopališču v Kočevju kakor zahteva nedav- no sprejeti odlok, ampak na po- kopališču v Stari cerkvi, je po- vedal njihov odbornik. Skupšči- na je sklenila, da občani Brega lahko pokopavajo mrtve na poko- -kopališču v Stari cerkvi.

KOČEVJE: 3185 voznških knjižic!

Ob koncu preteklega leta je bilo v kočevski občini re- gistriranih 615 osebnih avto- mobilov, 156 tovornjakov, 110 prikolic, 7 avtobusov, 236 mo- torjev, 1200 mopedov in 51 traktorjev. Pred zadnjo vojno je imelo Kočevje pri približ- no enakem številu prebival- stva le 7 osebnih avtomobi- lov, 12 tovornjakov in nekaj motorjev.

Ko je dobila kočevska ko- misija pooblastilo, da lahko izdaja voznška dovoljenja, je marsikdo mislil, da bo la- že opravil voznški izpit. Po- datki pa povedo, da ni bilo tako lahko. V letu 1966 se je

za voznške izpite v vseh ka- tegorijah v kočevski občini prijavilo 1132 kandidatov, od tega jih je 462 ali 41 odstot- kov izpite napravilo, drugi pa so padli. Zanimivo je, da je izpit za osebne avtomobile napravilo 238 voznikov ali 54 odstotkov vseh.

Vozniško knjižico ima v kočevski občini 3185 občanov, od tega 222 žensk. 1262 je mopedistov in motoristov, med katerimi so 104 voznice. Dovoljenje za vožnjo osebnih avtomobilov pa ima 1081 lju- di od tega 112 žensk.

Več podjetij že v težavah

Lani se je vpliv reforme že pokazal – Gospodarske težave rešujejo premalo preudarno

V letu 1965 reforma ni bistveno pretresla gospodarskih organizacij v ribniški občini. Lani pa je že vrsta podjetij zašla v težave.

Gospodarske organizacije so mrzlično začele iskati rešitve iz težav, skušale najti druge organizacijske oblike, drugačen način dela, vendar pa je vse to reševanje težav premalo premišljeno in v glavnem stihajsko. Občinska skupščina je lani o gospodarstvu sicer nekajkrat razpravljala,

vendar preveč informativno in premalo kritično. Ni tudi prav, da se morajo gospodarske organizacije same reševati iz težav, saj bodo te težave vplivale tudi na gospodarski položaj občine.

Za ribniške gospodarske organizacije je bilo lani značilno: upadanje rentabilnosti in ekonomičnosti, zniževanje števila zaposlenih, povečana produktivnost v zvezi s prehodom na 42-urni delovni teden in prizadevno iskanje po-

ti iz težav. Vse te ugotovitve pa veljajo za posamezne delovne organizacije zelo različno.

Nekatere gospodarske organizacije, kot so Gradbenik, Gostinsko podjetje in Kovinsko podjetje, so bile ob lanskem triletnem letu na meji rentabilnosti, vendar pa še niso imele izgube.

Vse to dokazuje, da se uresničuje napoved, po kateri naj bi reforma prinesla v gospodarstvu temeljite spremembe.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V RIBNICI

Slabo pripravljeno gradivo za seje

Občinski odborniki in člani svetov včasih sploh ne dobe gradiva za seje

Gradivo za seje občinske skupščine Ribnica ni bilo vedno zadovoljivo pripravljeno. Zato se je dogajalo, da je skupščina nekatera gradiva zavrnila in jih preloži na naslednjo sejo ali pa so odborniki in člani svetov zahtevali dodatne razloge. Zaradi tega so si odborniki isto gradivo včasih različno razlagali, njihovi osebni interesi pa so zadevo še bolj zamagljali.

Razen tega se je dogajalo, da so dobili odborniki in tudi člani svetov včasih gradivo tik pred seboj ali pa ga sploh niso dobili. Seveda zaradi tega delo skupščine in svetov ni moglo biti tako uspešno, kot bi lahko bilo.

Prav zaradi tega je na zadnji seji občinska skupščina razpravljala o organizaciji in delu občinske uprave. Odborniki so ugotovili, da prehajajo na občinske skupščine vedno več pristojnosti, zato se morajo uslužbenci občinske uprave neprestano strokovno usposabljati, pri zaposlovanju novih pa je treba strogo upoštevati vse zahteve posameznega delovnega mesta.

Poročilo o delu občinske uprave je ugotavljalo tudi, da pride v občini na 300 občanov

en občinski uslužbenec, medtem ko pride v nekaterih drugih občinah en uslužbenec na 400 občanov.

Prav zaradi tega je tudi razumljivo, da so povprečni osebni dohodki občinskih uslužbencev v Ribnici med nižjimi v republiki.

Med najboljšimi nabiralci novih naročnikov Dolenjskega lista je v ribniški občini prav gotovo tovariš Ivan Rober, dimnikar iz Ribnice. Kot pravi, se je nametil zbrati letos 200 novih naročnikov. Zaradi slabega vremena se zaenkrat drži bolj Ribnice in bližnje okolice, ko pa se bo vreme izboljšalo, bo šel tudi kam dlje. Računa, da bo v oddaljenih vaseh in naseljih pridobil največ novih naročnikov. Ze doslej jih je nabral kar precej, pravi pa, da je to šele začetek.

Tovariš Rober je znan družbeni delavec in je že vrsto let gasilski funkcionar. Nič čudnega ni, da ima kot družbeni članek številne prijatelje in znance, ki ga zelo cenijo. Vsekakor se naprošeni laže odločijo za naročilo, če mu priljubljeno domače glasilo ponudi poštenjak in ugleden človek, kakršen je naš Rober. In še to, staro reklo pravi: Dimnikar prinaša srečo! Zato naj se vsakdo, ki ga bo tovariš Rober naprosil, naj postane naročnik Dolenjskega lista, spomni tudi tega!

Kulturno mrtvilo

V Ribniški dolini je kulturno-prosvetna dejavnost precej omrtvela. Delavno je pevsko društvo v okviru Svobode v Ribnici, pa še KUD Sv. Gregor in KUD Loški potok sta delavni. Povsod drugod je kultura kar zamrla. Vzrok za to je, kot pravi, več, prav gotovo pa je precej skrivdeh na televizijskih sprejemnikih.

»Razvalina življenja« v Grčaricah

Igralska skupina pri mladinskem aktivu v Grčaricah je na starega leta dan uspešno uprizorila Pinčarjevo tragedijo v treh dejanjih »Razvalina življenja«. Poročali smo že, da se je v kulturni dejavnosti v Grčaricah marsikaj izboljšalo. Dvorana ob zadnji uprizoritvi je bila polna, saj je bila »Razvalina življenja« prva igra po dolgih letih, kjer so igrali samo domačini. Les za kulise je prispeval gostni obrat. Igralska skupina pripravlja novo delo, ki ga namerava uprizoriti pred pustom.

Dedek Mraz je obdaroval otroke v grčariškem kulturnem domu. Otroci v spremenstvu staršev so z zanimanjem sledili tudi kulturnemu programu.

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica so izvolili oziroma imenovali za člane:

- volilne komisije za volitve odbornikov občinske skupščine: Jožeta Petriča, Ivana Žužka, Andreja Klemenca, Miroslava Nosana, Matija Zobca in Bredo Oražen;
- komisije za pregled in poizvedbo volilnih imenikov: Mirka Arka, Jožeta Benčina in Janeza Arka;
- za urbanističnega inšpektorja pri občinski skupščini Staneta Zobca.

Skupščina je pooblastila še veterinarskega inšpektorja Antona Šobarja, da v času odsotnosti tržnega inšpektorja Franca Košborca (dvoletni študijski dopust) opravi tudi njegovo delo.

Dimnikar prinaša srečo!

Med najboljšimi nabiralci novih naročnikov Dolenjskega lista je v ribniški občini prav gotovo tovariš Ivan Rober, dimnikar iz Ribnice. Kot pravi, se je nametil zbrati letos 200 novih naročnikov. Zaradi slabega vremena se zaenkrat drži bolj Ribnice in bližnje okolice, ko pa se bo vreme izboljšalo, bo šel tudi kam dlje. Računa, da bo v oddaljenih vaseh in naseljih pridobil največ novih naročnikov. Ze doslej jih je nabral kar precej, pravi pa, da je to šele začetek.

Tovariš Rober je znan družbeni delavec in je že vrsto let gasilski funkcionar. Nič čudnega ni, da ima kot družbeni članek številne prijatelje in znance, ki ga zelo cenijo. Vsekakor se naprošeni laže odločijo za naročilo, če mu priljubljeno domače glasilo ponudi poštenjak in ugleden človek, kakršen je naš Rober. In še to, staro reklo pravi: Dimnikar prinaša srečo! Zato naj se vsakdo, ki ga bo tovariš Rober naprosil, naj postane naročnik Dolenjskega lista, spomni tudi tega!

Sreča bo v vašo hišo prihajala nato vsak teden z Dolenjskim listom, ki vas bo sproti seznanjal z novicami iz domačih krajev, vam prinašal zanimive članke, povesti in še vrsto tega, kar vas bo razvedrilo!

KAREL ORAZEM

NOVOLETNA 'DVOJČKA'. Dva opel rekorda sta na »mostu smrti« v Goriči vasi začela 'uspešno' novo leto, ko sta se znašla v hladni Bistrici. Trdimo lahko, da je to most, ki mu ni para, saj ga noben drug ne prekaša po številu skokov v vodo, po čemer je zaslovel nalec naokoli. Najbolj pa je zaslovel v blagajni zavarovalnice, ki ga grenko občuti na svoji koži. Nesreča, ki jo prikazuje slika, se je pripetila v petek, 6. januarja, ob 19. uri zvečer (Foto: D. Mohar)

Na zloglasnem goričevskem mostu pri Ribnici so se letos začele nesreče že kar v začetku leta. V petek, 6. januarja, se je okrog sedme ure zvečer neprosto voljno spustil v mrzlo Bistrico čez most Anton Malnar iz Ljubljane z opel rekordom JC 5880. Voznik se je poškoval po rokah in po glavi. Takoj za njim je pripeljal v Bistrico Jože Bečan iz Sentvidca pri Ljubljani z opel rekordom S-UD-506-D. Imel je srečo, da se pri padcu ni poškodoval. Po neuradnih cenitvah je na obeh vozilih škode za okrog 700.000 starih dinarjev. Takoj za njima je pripeljal tudi neki folkswagen, vendar je voznik v zadnjem trenutku izpeljal na levo stran. Vsa vozila so prišla iz Kočevja in so peljala proti Ljubljani.

To, kar se dogaja, je že prava sramota za tiste, ki morajo skrbeti za vzdrževanje mostu! Ograja je samo zasilna in se lahko že ob najmanjšem sunku podre. Most je posebno nevaren v nočnem času. Ali bi bili tolikšni stroški, če bi svetila na vsaki strani vsaj ena žarnica? Luč in močnejša ograja ne bi stali več kot sto tisočakov, varnost pa bi bila mnogo večja. Najboljša rešitev bi bila, če bi zgradili nov most, toda pri nas je tako, da ponavadi zmanjka denarja za tisto, kar bi bilo najbolj potrebno.

Kdo bo naslednji na vrsti za vratomni skok z avtomobilom čez most v Bistrico?

K. ORAZEM

ŠTAB JE BIL BREZ TEHNIKE

Zato je bil prisiljen klicati pomoč iz Ljubljane – Kupili bodo 3 prenosne radijske postaje

Štab za obrambo pred elementarnimi nesrečami je v poročilu občinski skupščini med drugim ugotovil, da so vse njegove ekipe tehnično zelo pomanjkljivo opremljene. Ob nedavni poplavi v Ribnici je bil štab brez moči, ko bi bilo treba uporabiti tehnične pripomočke, saj jih niti ni imel. Prav zato je bil prisiljen ob poplavi poklicati pomoč iz Ljubljane.

Štab je zato priporočil občinski skupščini, naj letos kupi 3 prenosne sprejemno-oddajne radijske postaje, gu-

mijast čoln in 50 parov visokih škornjev. Razen tega je predlagal delovnim organizacijam, naj bolje usposobijo svoje reševalne skupine, ki bodo lahko uspešno pomagale delovnim organizacijam in štabu.

Vodni skupnosti Ljubljaniča—Sava pa je štab priporočil, naj strokovno ureja vode v občini, pri tem pa naj se ne ozira na osebne želje in zahteve posameznih občinskih in drugih predstavnikov.

Nadalje ugotavlja poročilo, da je bilo delo štaba ob ne-

pravni poplavi, ki je prizadela za preko 400 milijonov Sdin škode, v okviru njegovih možnosti dobro. Štab se je zahvalil za pomoč ob nedavni poplavi tudi republiškem štabu, službi za notranje zadeve, vojski, občinski gasilski zvezi, poklicni gasilski brigadi iz Ljubljane, Elektru in vsem domačim delovnim organizacijam, ki so zaščito dobro organizirale.

GRČARICE: priprave za vodovod

Zadnjega decembra so se v Grčaricah sestali predstavniki krajevne skupnosti in direktor kočevskega KGP tov. Vovk. Direktorja so seznanili, z največjim problemom v vasi — pomanjkanjem pitne vode. Imeli so že veliko sestankov, na katerih so se pogovarjali o reševanju, uspeha pa ni bilo. V vasi žive pretežno delavske družine, ki se preživljajo z delom svojih

rok. Starši so predvsem zaposleni pri KGP Kočevje in na posestvu SNEŽNIK in bi brez pomoči delovnih organizacij in ribniške občinske skupščine težko kdaj dobili pitno vodo. Tovariš Vovk je povedal, da se bo dolgoletna želja Grčaric naposled uresničila in da je naprava za vodovod v tem kraju predvidena že za letos. Prva sredstva za material bo prispevalo KGP, izkop pa bodo s prostovoljnimi delom opravili občani. Računajo, da bosta prišla na pomoč še posestvo SNEŽNIK in ribniška občinska skupščina. Ko so vaščani zvedeli, da bodo dobili vodovod, so menili, da si lepšega darila niso mogli misliti.

NORBERT ČERNE

Za muzej NOB ni prostora?

Ribniški muzejski prostori so postali premajhni, saj se etnografska zbirka vedno bolj izpopolnjuje. Zelo radi bi etnografskemu oddelku dodali še muzej NOB. Žal ni na voljo denarja in muzej bo, kot vse kaže, moral letos še ostati na starem.

Ortneški sv. Jurij iztrgan propadu

Pod vodstvom Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane je bila stara, za kulturno zgodovino zelo pomembna cerkva Sv. Jurija na ortneških razvalinah v tolikšni meri popravljena, da se ni več bati, da bi razpadla. Cerkev bo letos dokončno obnovljena.

Enake dolžnosti za vse!

Ne strinjamo se z davčno politiko, kakršna se vodi v ribniški občini! Samo en primer: v občini je več kot 70 manjših motornih žag za rezanje hlodov, pa nima občina

od te dejavnosti nikakršne koristi, ker lastniki niso obdavčeni. Poleg tega je še kopica drugih obrtnih dejavnosti, kjer bi bil lahko davčni vjvak bolj zategnjen.

V Ribnici gradimo novo šolo, pogovarjamo pa se o novih šolah v Loškem potoku in o dokončni dograditvi sodraške. In kdo prispeva za gradnjo šol? Samo tisti, ki so v rednem delovnem razmerju in plačujejo 3,5-odst. samoprispevek od svojih osebnih dohodkov. Zakaj ne bi razen nas prispevali svojega deleža tudi kmetje, obrtniki in časno zaposleni v tujini? Tudi otroci teh ljudi obiskujejo šolo in so deležni istih ugodnosti kot naši otroci. Toda mi plačujemo samoprispevek že več kot 2 leti, oni pa nič! Od samoprispevka ne bi smel biti izvzeti starešinski kader ribniške vojaške garnizije. Če že imamo vsi enake pravice, pa imejmo še vsi enake dolžnosti!

Pred občinsko konferenco samoupravljalcev

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Ribnici je sklenilo, da bo še ta mesec plenim in konferenca samoupravljalcev ribniške občine. Konferenci pripisujejo velik pomen, saj bodo udeleženci izmenjali poglede na dobre in slabe strani dela samoupravljalcev. Razpravljali so tudi o občini zborih sindikalnih podružnic, ki bodo končani v januarju. Na teh zborih obravnavajo člani zlasti uspehe gospodarjenja in vloge sindikatov v novih delovnih možnostih.

Reformo bomo izpeljali do uspešnega konca!

Prevesilo se je leto 1966, v katerem smo pričakovali korenitih sprememb v gospodarstvu in v vsej družbi. Občinske skupščine, delovni kolektivi in družbeno-politične organizacije so se znašle v novem položaju. Z večjimi ali manjšimi težavami so se srečevali povsod, zlasti pa na tistih področjih, kjer razvijajoča se industrija šele stopa v pravo gospodarsko areno. Tak primer je črnomaljska občina. V zvezi s tem smo prosili za kratek odgovor predsednika občinske skupščine Črnomelj inž. Rada Dvoršaka in sekretarja občinskega komiteja ZKS Milana Malešiča, da bi zvedeli, kako so tu prebrodili prvo reformno leto.

— Lansko leto je bilo eno najtežjih, kar zadeva finančni položaj vaše občine. Kako ste premagovali težave s šibkim občinskim proračunom ob tolikih potrebah in kaj si obetate od letošnjega leta?

Inž. Rado Dvoršak: »V lanskem letu smo občinski proračun zaključili s precejšnjim izpadom in z okoli 60 milijoni neplačanih obveznosti. Pro-

in komunalno dejavnost. Ob vseh teh težavah pa proračunski potrošniki še vedno ne razumejo položaja, v katerem nas je pripeljala družbena reforma. Tako imamo primere, da nekateri celo za nazaj zahtevajo večje zneske, kot so bili izglasovani v letošnjem proračunu. Ker tudi v letu 1967 ne pričakujem naraščanja proračunskih dohodkov, bo najbrž nastal problem sprejemanja občinskega proračuna. Upošteva je letošnje neoparvane obveznosti, ki zmanjšujejo potrošnjo za leto 1967, bo gotovo tudi prihodnje leto močno primanjkovalo sredstev. Morali pa bi na področju dohodkov vse-

kakor povečati disciplino obvezancev prispevkov in davkov, ker mnogi preveč lahko jemljejo obveze do družbene skupnosti. To velja v manjši meri za kmetovalce, v večji

Inž. Rado Dvoršak, predsednik občinske skupščine

pa za druge poklice. Iluzija pa bi bila obetati si kaj več od letošnjega leta!

— Zveza komunistov se je lani srečevala z izredno zahtevnimi in težkimi nalogami. Kako so komunisti na vašem področju odigrali svojo vlogo pri uresničevanju načel gospodarske reforme in IV. plenuma ZKJ?

Milan Malešič: Izvajanje reforme je v letu 1966 od komu-

nistov zahtevalo novih naporov in prizadevanj. Doseženi rezultati pa dokazujejo, da so komunisti v naši občini pravilno razumeli naloge reforme ter svojo aktivnost usmerili v modernizacijo proizvodnje in v povečano storilnost, ki edina lahko vplivata na nadaljnji dvig življenjske ravni. Nekateri ukrepi reforme, kot so na primer podražitev surovin v kovinski stroki, pomanjkanje reprodukcijskega materiala itd., so povzročali v nekaterih kolektivih resne težave, vendar so jih s pomočjo komunistov delovni ljudje premagali, ker so bili nanje pripravljani.

Občutljivo področje dela za komuniste je izgrajevanje socialističnih družbenih odnosov ter odprava pomanjkljivosti, kjer se pojavljajo. Letos so nekateri osnovne organizacije ZK emerično obračunale z vsemi deformacijami ter v skladu s smernicami IV. plenuma sprejele ustrezne sklepe. Odločnost, s katero so se komunisti sprijemali s težavami v letu 1966, nam jamčijo, da bodo tudi letos z nezmanjšanim poletom nadaljevali svoje delo. Zavedamo se, kakšne so naše naloge, zato bomo reformo izpeljali do uspešnega konca.

Zakaj ne izkoristite pomoči?

Občinski sindikalni svet Črnomelj je že novembra organiziral brezplačno pravno pomoč za občane. V pisarni sindikalnega sveta je vsak četrtek od 16. do 18. ure članom delovnih kolektivov na voljo pravnik z nasveti s področja delovnih in stanovanjskih razmerij, preživninskih zadev, sporov s področja socialnega zavarovanja in odškodninskih zadev iz tega naslova.

In vendar ugotavljajo, da so na sestankih člani sindikalnih podružnic izražali željo po taki pomoči, zdaj, ko jim je na voljo, pa se je premalo poslužujejo. Morda jih vodstva sindikalnih organizacij o tem niso obvestila ali novosti niso vajeni? Vsekakor je škoda, da si s paragrafi sami belijo glavo, če lahko dobe brezplačen strokovni nasvet.

Iz garnizona obiščejo BELT

Aktivni komunistov osnovne organizacije ZK v Beltu je na nedavno letno konferenco vabil širši krog ljudi, med njimi tudi predstavniki JLA črnomaljskega garnizona. Po konferenci so nameravali goste povabiti na ogled tovarne, toda ker je bila udeležba vabiljenih slaba, se to ni izplačalo.

Aktivni sestav pripadnikov garnizona pa je pokazal precejšnje zanimanje za delo komunistov v proizvodnji in v tem kolektivu, zato bodo jutri obiskali tovarno ter si ogledali, kako proizvajalci v praksi uresničujejo načela reforme.

Nastop zlikovcev v nooletni noči

Skupina mladoletnikov v Črnomlju si je v nooletni noči dala duška ob navdušenju nad slovesom z letom 1966 tako, da je razbila več cestnih svetilk proti Vojni vasi. Razen tega so po mestu razmetavali posode za smeti, toda miličniki so bili storilec kmalu na sledi. Povzročeno škodo bodo morali plačati njihovi, v večini primerov dobro situirani starši!

ZAKAJ LE PONEKOD DELAJO ŠOLSKE MLEČNE KUHINJE?

V občini je 6 osnovnih šol z 12 podružnicami, toda le na štirih delajo šolske kuhinje, prinese s seboj, če imajo kaj.

Tople malice nudijo šolarjem le na črnomaljski šoli, v Dobličah, na Vinici in v Tragatušu, kjer prav tako niso dobili nobene mednarodne pomoči v mleku, kot na tistih šolah, ki so zaradi tega šolske kuhinje zaprle.

Čer je ugotovljeno, da so mnogi otroci podhranjeni, da uživajo neprimerno hrano, da jih dolga pot v šolo telesno izčrpa, je jasno, da bi jim šolska topla malica pomagala obraniti zdravje. Oddaljeni otroci pa so malice v Starem trgu, Semiču, Adlešičih in drugje prav tako potrebni, kot na primer šolarji v Dragatušu, kjer deluje dobro organizirana šolska kuhinja.

Malice torej ponekod so, drugje pa ne, zato lahko sklepamo, da jih niso uvedli, če zaradi pomanjkanja dobre volje tistih, ki bi morali zanje poskrbeti. Zal so zaradi tega otroci precej prizadeti. Če ponekod šolske kuhinje brez tujih pomoči ne znajo organizirati, zakaj ne vprašajo za nasvet tiste, ki so uspeli?

Letne konference SZDL so končane

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL Črnomelj je konec decembra ocenjeval, kako so uspeli krajevne konference v 26 organizacijah na terenu. Analiza je pokazala, da so bili letni sestanki s članstvom uspešni povsod, raz-

ven na Strekljencu, na Talčjem vrhu in v Tuševem dolu.

Udeležba je bila na vseh izvedenih konferencah razmeroma dobra, kar je izvršni odbor pripisal predvsem dobremu obveščanju članstva. V vsebini razprav so letos ugotovili precejšen napredek, kajti občani so razpravljali največ o organizacijskih zadevah in bodočih volitvah, vse manj kot prejšnja leta pa so omenjali komunalno problematiko. Ze prej so bili namreč ljudje obveščeni, da bodo o krajevnih težavah lahko obširneje spregovorili na bližnjih zborih volivcev, zato se tokrat konference SZDL niso sprevrgle v običajne vaške sestanke.

Prav tako so bile izrečene kritike v večini primerov napredne in dobronamerne, le malo pa so zabeležili nepravilnih pripomb.

Tudi RK ni bil sklepčen

V Črnomlju je okoli 1500 članov RK, ki sicer v redu plačujejo članarino, to pa je, razen silno redkih izjem, tudi vse, kar naredijo za organizacijo. Nezainteresiranost članov za delo je nedavno prišla do izraza tudi, ko je bila v mestu sklicana letna konferenca RK. Od 1500 članov jih je prišlo recí in piši 25!!!

V Semiču ne manjka drobnih težav

Na decembrski krajevni konferenci Socialistične zveze v Semiču je v imenu organizacije poročal o minulem delu predsednik Franc Makuc, nato pa so občani živahno razpravljali o gradnji mesnice ter kritizirali delovni čas trgovine, ki potrošnikom ne ustreza. Spet so načeli vprašanje ukinjene mlekarne, ob-

ravnavači so razvoj gostinstva v domačem kraju, vzdrževanje cest itd.

Nekatera vprašanja občanov je pojasnil ljudski poslanec Viktor Zupančič, vendar pa so ljudje izjavili, naj bi na prihodnje množične sestanke prišli tudi predstavniki zadruga, gostinstva, trgovine in drugih dejavnosti, o ka-

terih so govorili, a se vabilu niso odzvali.

Na konferenci je stari odbor dobil razrešeno, nakar so izvolili nov 13-članski odbor in nadzorni odbor, medtem ko so bili za člane občinske konference izvoljeni Jože Vidmar s Sel, Franc Ostronih iz Semiča, inž. Miroslav Mulej iz Semiča in Martin Lavrin iz Vavpče vasi.

Milan Malešič, sekretar občinskega komiteja ZKS

računske dejavnosti so ostale le delno financirane; to velja predvsem za vzdrževanje cest krajevne skupnosti

Mladina bo spregovorila v nedeljo

V nedeljo, 15. januarja, bo ob 8.30 v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj občinska mladinska konferenca, na katero je vabiljenih okoli 70 delegatov iz 29 mladinskih aktivov in več gostov. Pogovorili se bodo o dosedanjem delu, predvsem pa o vlogi in nalogah mladinske organizacije v prihodnjem obdobju. Pričakujejo dobro udeležbo in plodno razpravo.

Žalna seja v spomin B. Kraigherja

6. januarja so sklicali v Črnomlju žalno sejo v počastitev spomina tragično preminulega revolucionarja, podpredsednika ZIS in enega izmed vodilnih članov CK ZK Jugoslavije — Borisa Kraigherja, čigar smrt je globoko odjeknila med prebivalstvom Bele krajine.

Pred predsedstvom občinske skupščine, predstavniki družbeno-političnih organizacij, Ljudske milice in predstavniki garnizona je spregovoril predsednik občinske skupščine, zatem pa so izvolili 8-člansko delegacijo, ki se

je udeležila žalnih svečanosti v Ljubljani. Ob tej priložnosti so sprejeli sklep, da namesto venca na grob pokojnega Borisa Kraigherja poklonijo 100.000 din onkološkemu inštitutu v Ljubljani.

V petek popoldne so po vseh črnomaljskih tovarnah ob 15. uri zatulile sirene, delavci so prekinili delo ter se z enominutnim molkom pridružili množici delovnih ljudi, ki so tedaj v spominskem parku na Zalah spremili na poslednjo pot enega največjih sinov naše domovine.

BELT je povabil svoje upokojence

Črnomaljsko podjetje BELT tudi letos ob novem letu ni pozabilo bivših članov svoje kolektiva. Okoli 30 upokojencev so povabili v tovarno, jim pripravili prigrizek, obdarili ter jim razkazali tovarno in napredek, ki ga je kolektiv v zadnjem času dosegel.

Trda voda varuje srce

Švedski znanstveniki, ki raziskujejo zvezo med trdoto vode (nasičenost vode s solmi) in smrtnimi primeri pri nekaterih boleznih srca in krvnih žilic, so prišli do ugotovitve, da je vrsta bolezni v neposredni zvezi s koncentracijo kalcija v pitni vodi. Čim mehkejša je voda, toliko bolj so ljudje podvrženi boleznim srca in krvnih žil.

ČRNO MALJSKI DROBIR

■ ČRNO MALJSKI UGOTAVLJAJO, da so bile letos pred novoletnimi prazniki trgovine dobro založene z vsakovrstnim blagom in da ni zmanjkalo ne razglednic ne vizitk in okrasov za jelke — blaga, ki je v preteklih letih v teh dneh večkrat pošlo.

■ JAMARSKA SEKCIJA je po dveh letih delovanja pripravila v izločbi pekarije foto razstavo, ki prikazuje mnoge izmed 63 obiskanih jam v belokranjskem podzemlju. Stirinajst aktivnih članov jamarske sekcije je v preteklih dveh letih na novo registriralo 30 jam in izdelalo zanje zahtevane načrte. V svojo sredo vabijo še druge mladince in odrasle člane, ki se lahko priglasijo na sestankih vsak četrtek ob 19. uri v prostorih ljudske knjižnice.

■ TURISTIČNI BIRO organizira 11. februarja avtobusni izlet na znano dunajsko drsalno revijo v Celovcu. Če upoštevamo, da bodo izletniki deležni udobnega potovanja v tujino, kjer si bodo lahko ogledali Celovec in njegove znamenitosti, in da bodo imeli priložnost videti svetovno znano atrakcijo samo do 20. februarja.

■ PO VSEM MESTU so decembra postavili prometne znake, ki prepovedujejo motornim vozilom vožnjo nad 40 km na uro, toda malokdo jih upošteva. Tisti, ki so drveli prej, se tudi za table ne zmenijo, zato bi bilo prav, da bi jih k temu prisilili.

■ ZAMENJAVA OSEBNIH IZKAZNIC je v polnem teku. Na matičnem uradu, ki se, mimogrede povedano, še ni preselil, kot smo poročali, so že polovici vseh občanov izdali nove osebne izkaznice. Uslužbenki imata sicer veliko dela, toda posebnega navala strank ni in ga tudi ne pričakujejo, ker fotografi ne morejo še bolj povečati zmogljivosti svojih delavnic.

■ ZA NOVO LETO je mesto dobilo še eno gostilno. Na Koldvorski cesti je v hiši, kjer je bilo gostišče že pred vojno, Janez Švajger spet odprl točilnico, nudi pa tudi jedila. Lokal je urejen po vseh predpisih, zato so gostilničarju izdali obrtno dovoljenje, čeprav mnogi menijo, da gostiln v Črnomlju ravne ne manjka.

„Samo dveh nisem mogla prepričati!“

ALENKA BREZNIKAR šla v pisarne ali srečavala naše delavce in delavke, zaposlena v BELTU. Če, sem jih nagovarjala, Skupaj s svojo mamo naj si naroče Dolenjski STEFKO BREZNIKAR, list. Ni jih bilo treba dolgo prepričevati. Vsak je kar kmalu podpisal naročilo, sta nam decembra začeli pomagati pri razširjanju našega pokrajinskega lista. Čeprav se doslej ne nista ukvarjali s takim delom, sta dosegli uspeh, kakršnega si lahko le želimo v vseh večjih podjetjih! Pridobili sta že več kot 50 naročnikov la precej novih naročnikov med delavci in uslužbenci kov, ko sem jim svetovala, da se našega jezika hvarne BELT, nekaj pa lahko nauče tudi z bratudi v domačem kraju njem časopisa.

odklonila, vsi drugi so ga naročili, čeprav imajo že DELO, Nedeljskega in druge časopise.

— Menite, da v vašem kolektivu ne bo več moč goče z akcijo nadaljevati?

— V strojnem in livarskem obratu še sploh nisem poizkušala. Ta name ravam obiskati januarja. Tja bom morala med malico, ker med delom ne morem motiti proizvodnje, pa tudi stroji preveč na glas brnijo in bi me delavci sploh ne slišali. Lahko računate, da bom poslala še nekaj naročilnic!

Tovarišici Alenka in Stefka: že vnaprej iskrena hvala za vsako novo naročilo! Več kot nas bo okoli Dolenjskega lista, boljši bo lahko in lažje ga bomo vzdrževali! R. B.

NOVICE
črnomaljske Komune

Dobra vest: železnica ostane! Pred konferencami organizacij ZK

Bojazen, da bi ŽTP že letos ukinilo nerentabilno železniško progo Novo mesto-Metlika, je zaenkrat odveč

Nedavni razgovori predstavnikov obeh belokranjskih občin s poslanci in predstavniki ŽTP Ljubljana so privedli do ugodnega izida na podlagi podatkov, s katerimi so Belokranjci nastopili v dokazovanju, da bi ukinitev proge Novo mesto-Metlika pomenila več gospodarske škode kot koristi.

Skupščina občine Črnomelj je o belokranjski železnici zbrala med drugim tudi te podatke: proga je dolga 49,2 km ter služi krajevemu, potniškemu in tovornemu prometu, predstavlja pa tudi pomembno vez med sosednjima republikama.

Vsak dan prepelje železnica okoli 630 ton blaga in 1775 potnikov, na delo ali v šolo se vozi vsak dan 315 delavcev in 180 dijakov, pri železnici pa je vsega zaposlenih 125 ljudi. Proga Novo mesto-Metlika je v takem stanju, da dovoljuje največjo hitrost 45 km na uro, kar je precej vplivalo na to, da se čedalje bolj uveljavlja cestni promet. Za isto ceno so namreč cestna transportna podjetja pripravljena prevažati tovar in ljudi, toda v mnogo krajšem času.

Nizke cene v cestnem pro-

metu so posledica dejstva, da ceste vzdržuje družbena skupnost, medtem ko mora železnica sama skrbeti za obnovo in vzdrževanje prog. S tem rentabilnost prog upada, posebno tam, kjer železnica povezuje gospodarsko slabše razvita področja, kjer je prepeljana količina manjša. Tak primer je li belokranjska proga. Kljub vsemu pa cestni promet ne more nadomestiti železniškega. Po belokranjski železnici ne prepeljejo tako malo blaga, kot bi kdo mislil. Ugotovili so, da je samo rudnik Kanižarica prepeljal lani 80.000 ton premoga, od tega 41 odst. proti Novemu mestu, preostalega pa proti Karlovcu. Ta podatek jasno kaže na to, da rudnik brez železnice ne bi mogel obstajati. Drugi pomembni uporabnik železniške proge je strojna tovarna in železolitarna BELT, ki ima na leto 14.400 ton železniškega prometa. Za njim se zvrstijo še druga podjetja, ki so prav tako močno vezana na tovorni promet po železnici: LIC, ZORA, Belsad, druga, gozdno gospodarstvo, gradbeno podjetje in trgovsko podjetje Potrošnik.

Izračunali so, da bi železnica z ukinitvijo te nerenta-

bilne proge prihranila 242 milijonov dinarjev, hkrati pa bi v omenjenih podjetjih, ki so večinoma šele na začetku svoje rasti, nastala ogromna gospodarska škoda. Cenijo jo na trikratno vrednost prihranka železnice.

S temi podatki so seznanjeni ŽTP in pristojni republiški organi. Dogovorjeno je, da za letos železniška proga ostane, ni pa še rešeno vprašanje dokončnega obstoja te proge niti ne to, kdo bo železnici pomagal kriti izgubo.

Te dni je občinski komite v Metliki sklical sestanek z vsemi sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov, na katerem so govorili o pripravah na letne konference v vseh osnovnih organizacijah ter o pripravah na občinsko partijsko konferenco, ki bo v začetku marca.

Komunisti v delovnih kolektivih, pa tudi drugje bodo na letošnjih konferencah obravnavali predvsem konkretne zadeve s področja svojega dela in svoje delovne organizacije, manj pa načelne stvari. S tem nameravajo doseči novo kvaliteto v vsebini dela vseh osnovnih organizacij.

Izdanih že 2400 osebnih izkaznic

Na metliškem matičnem uradu zamenjujejo občanom osebne izkaznice vsak torek od 7. do 16. ure in vsak četrtek od 7. do 14. ure. Doslej so izdali nove legitimacije že okoli 2400 občanom, prav toliko dela pa bodo morali opraviti še do konca marca. Na območju matičnega urada Gradac zamenjujejo osebne izkaznice vsak dan od 8. do 12. ure. Tudi tu delo v redu poteka.

Pol ure pred prihodom vlaka...

bi morali na metliški železniški postaji odpreti blagaj-

no, kakor piše na treh krajih, vendar pa se pol ure pred prihodom vlaka le potniki prestopajo pred zavešnim okencem. Tisti, ki se čisto vozijo, ugotavljajo, da navadno odpro blagajno zadnji hip. Potniki bi lahko čakali v topli čakalnici, tako pa čakajo na mrzlem, dokler ne dobe vozovnic.

V sredo bo občinska seja

18. januarja dopoldne bo v Metliki skupna seja zborov občinske skupščine, na kateri bodo sprejemali smernice programa za leto 1967 ter obravnavali srednjeročni plan razvoja občine in srednjeročni plan razvoja turizma.

ROSALNICE: pota in pokopališče

Na nedavnem sestanku odbora krajevne skupnosti Rosalnice so ugotavljali, v kolikoli meri so bili lani zastavljeni načrti uresničeni. Ta krajevna skupnost je ena najbolj delovnih v vsej metliški občini, zato ni čudno, če so skoro vse, kar so se namenili napraviti, tudi storili.

Ob tej priložnosti so se odločili, da bodo v letošnjem letu nadaljevali z urejanjem pokopališča pri Treh farah. Uredili bodo še steze in zasadili vrsto cipres. Razen tega bodo popravili več vaških potov, tako da bodo dostopna z vsemi motornimi vozili. V ta namen so občani pripravili sprejeti krajevni samoprispevek.

Z MLADINSKE KONFERENCE V BETI

Neplansko delo ni rodilo večjih sadov

Decembra je imela mladinska organizacija v tovarni BETI v Metliki letno konferenco, udeležilo pa se je je porazno število mladih — Ugotovili so, da dosedanje delo ZMS ni bilo posebno uspešno, ker se je odvijalo brez določenega delovnega programa

V metliški BETI je med zaposlenimi okoli 60-odstotkov mladine, zato je razumljivo, da na mladinski konferenci niso bili zadovoljni z udeležbo 62 mladincev in mladink.

V poročilu o dosedanjem delu so bili naštetih uspehi in pomanjkljivosti v delu. Aktiv ZMS je v preteklem obdobju dosegel najvidnejše uspehe v sportu. Leta 1966 so se za prvi maj plasirali na prvo mesto v malem nogometu in streljanju, v tekmovanju celotne sindikalne podružnice, organizirano v počastitev 10-letnice tovarne pa so mladinci metliškega kolektiva dosegli 1. in 4. mesto v namiznem tenisu, 1. mesto v streljanju in 2. mesto v šahovskem tekmovanju. Prav tako so na tekmovanju za občinski praznik zmagali v namiznem tenisu, v streljanju in dosegli 2. mesto v šahu. Navedene uspehe so dosegli posamezniki, ne večje skupine mladih ljudi.

Konferenca je slabo ocenila dosedanje delo na idejno-političnem področju. Doslej ni bilo nobenih predavanj, ki bi bila v korist mladim ljudem, kar pa so jih organizirali prej, so bila zelo slabo obiskana. Prav tako je bilo za zabavo in razvedrilo mladine storjenega kaj malo.

Mladina iz BETI se je udeležila le ekskurzije v podjetje LISCA v Sevnici, udeležila se je izleta v Planico, nekaj članov Počitniške zveze pa je sodelovalo na I. zletu počitničarjev Dolenjske.

Tudi razprava je bila bolj klavrna. Navzočih je bilo največ učenk poklicne šole, ki so malo časa v kolektivu,

zato niso mogle dajati ocen in predlogov, pač pa so pokazale precej volje do dela.

Skušali so ugotoviti, zakaj je tako malo zanimanja za delo v mladinski organizaciji, ko finančna sredstva v tem kolektivu ne predstavljajo nepremagljivih ovir za delo. Vodstvo tovarne in osnovna organizacija ZKS sta bili vedno pripravljena pomagati.

Razveseljivo pa je, da so tokrat sklenili bodoče delo ZMS opravljati po vnaprej določenem in sprejetem delovnem programu. Sprejeli so sklep, da bodo organizirali sekcije za tenis, telovadbo, šah in strelsko sekcijo, računajo pa na poživitev dela tudi zato, ker bo v tovarni v kratkem ustanovljen klub družbenih organizacij.

Premalo delavni z odborom vred!

Kaj dela mestna organizacija Socialistične zveze v Metliki, ker je članstvo docela nezainteresirano za organizacijo, smo se pred kratkim pozanimali pri predsedniku Alojzu Skolibru — V razgovoru je odkrito priznal: »Tudi vodstvo je bilo premalo delavno!«

Konec decembra je bila v Metliki sklicana letna konferenca mestne organizacije, v katero je vpisanih več kot 1000 članov. Konferenca pa ni bilo, ker je na sestanek prišlo le 50 ljudi.

Dnevni red ni nezanimiv: bodoče naloge po smernicah VI. kongresa bi bile le uvodna tema, zatem pa nameravajo obravnavati še več perečih komunalnih zadev: vprašanje kanalizacije, pokopališča, vodovoda itd. Mimogrede pa se bodo pogovorili še o organizaciji pustnega sprevoda. Toda občanov ni bilo in pogovorov tudi ne.

— Čemu pripisujete tako slabo udeležbo, smo vprašali predsednika Alojza Skolibra?

— Nasploh se ljudje vse bolj zapirajo vase in ne hodi več na sestanke. Ta pojav je splošen in ni samo metliška lastnost. Pri nas smo imeli pred leti zelo delavno organizacijo SZDL, ki je skli-

cevala javne tribune in druge sestanke. Zdaj vsega tega ni. Imamo tudi organizacije v vseh večjih podjetjih. Toda tudi tam je pravo organizacijsko mrtvilo, razen v tovarni BETI, kjer delajo po za- slugi tov. Popovičeve.

Zakaj organizacije SZDL ne delajo več s takim elanom kot nekoč, je težko reči. Priznati pa moram, da tudi odbor ni bil delaven. Razen naj- ožjih funkcionarjev, predsednika, tajnika in blagajnika, so bili med 25 člani le redki, ki so poprijeli za delo in hodi- dili redno na sestanke. Vsi drugi so bili v odboru kar tako za število.

— Kmalu boste imeli priložnost nedelavne člane zamenjati z boljšimi. Ali boste pri izbiri novih kandidatov posele previdnejši?

— Tudi o volitvah v novo vodstvo SZDL in o občinskih volitvah se moramo na letni konferenci temeljito pomeniti. Zastopam stališče, naj predlagani pred sprejemom funkcije pove, če bo res delal ali ne, sicer bomo prosili koga drugega. Res pa je, da so mnogi v službi močno obremenjeni, zato take ljudi ni- ma smisla kandidirati še v vodstva organizacij. Od tistih, ki jih bomo izvolili, pa pričakujemo zavzetega dela.

»PROBOJ Z METLISKE STRANI.« Bela krajina je bila po cesti čez Gorjance skoraj dva dni odrezana od drugega sveta. Plug na specialnih kamionih z novomeške strani v klanec niso mogli prebiti tudi po 2 m visokih zametov! Sele plug na sliki, ki je prišel iz Metlike, je v soboto proti večeru prebil snežni zid pod prelazom na Vahti. (Foto: M. Moškon)

Zasebno kmetijstvo terja rešitve

Dosedanje živahne razprave o zasebnem kmetijstvu na zborih volivcev v metliški občini in na sejah skupščine so pokazale toliko problemov, da je potrebno ob vsem tem obvestiti javnost in začeti široko razpravo. Vsem težavam, s katerimi se srečujemo v kmetijstvu, sedaj nista kos niti občinska skupščina niti kmetijska zadruga.

Do sedaj se je večala in širila predvsem družbena kmetijska proizvodnja, medtem ko zasebne kmetije niso napredovale. Da bi se stanje tega dela kmetijstva izboljšalo, so bili že storjeni prvi ukrepi: ukinitev davkov od zemljišč v četrtem proizvodnem okolišju, oprostitev maloprodajnega prometnega davka na kmetijske stroje, pomoč pri organizaciji in kreditiranju obnove zasebnih vinogradov in pomoč pri nakupu manjših kmetijskih strojev. Vsega

tega pa je bil deležen le majhen del zasebnih kmetovalcev. Kmetijska zadruga Metlika ne namerava v bližnji bodočnosti povečati svojih zemljišč na račun zasebnih kmetov, pač pa bo skušala izboljšati in poceniti proizvodnjo na dosedanjih površinah. V bodoče bo morala bolj sodelovati s kmetovalci pri njihovem strokovnem izobraževanju in pri medsebojnem proizvodnem sodelovanju.

Prihajamo namreč v obdobje, ko bo reforma zadela tudi zasebne kmetovalce posredno in neposredno. Zvezna skupščina pripravljata temeljni zakon o izkoriščanju kmetijskih zemljišč, v katerem bodo močno zaostrene zahteve po agrotehničnih ukrepih, pa tudi uvajanje vaških kolobarjev in sodelovanje s kmetijskimi organizacijami bo obvezno zato, da bomo skupno povečali tržno proizvodnjo kmetijskih pridelkov

povsod tam, kjer so za to možnosti. V bodoče torej ne moremo pričakovati pospeševanja zasebnega kmetijstva s pomočjo dotacij in olajšav pri obveznostih malih zasebnih kmetov in polkmetov, temveč bo družba pospeševala kmetijstvo s pomočjo posojil, kreditiranja in kooperacije pri srednjih in večjih kmetih, ki imajo svojo delovno silo.

Na področju metliške občine je 1300 kmečkih gospodarstev, ki imajo povprečno po 3,7 hektarov obdelovalne zemlje. Od tega je samo okoli 380 gospodarstev, ki imajo pogoje za trden obstoj. Te kmetije vključujejo približno 60 odst. vse obdelovalne zemlje. V bližnji prihodnosti se bodo začeli na vaseh pojavljati primeri, ko bodo kmetije ostajale brez dedičev, ki bi se hoteli obdelovati zemljo. Ker zadruga ne bo mogla vključevati teh razkosanih zem-

ljišč, jih bodo lahko odkupovali ali jemali v zakup trdnejši kmetje in s tem povečali svoja zemljišča. Če hočemo kmetije mehanizirati, je nujno, da obsegajo vsaj 6 do 8 hektarov obdelovalnih zemljišč, ki jih je treba arondirati, zaokrožiti, da bo kmetijska mehanizacija učinkovita in rentabilna.

Klimatske in talne razmere Bele krajine so zelo ugodne za skoraj vse kmetijske panoge. Področje metliške občine se zelo ostro loči na dva rajona, ki imata posebne pogoje. Prvi je ravninski, obkolpski predel, ki obsega katastrske občine Metlika, Rosalnice, Primostec in Krasinc. To je izrazito poljedelsko-živilnorsko področje, ki obsega skoraj 2150 ha obdelovalnih zemljišč. Tamkajšnja kmečka gospodarstva pridelujejo na svojih zemljiščih prav vse, kar je potrebno za prehrano ljudi in živine, ali kot pravimo s tujo besedo: so izključno avtarkična. Zmogljivost teh zemljišč ni izkoriščena niti do polovice. Razen majhnega števila dobrih kmetov,

ki že sedaj dosegajo visoke pridelke (pšenice do 45 centov na hektar in do 80 centov na hektar detelj ter sena), je večina gospodarstev, kjer so pridelki pšenice in drugih žit še vedno pod 25 centi, pridelki trav in detelj pa pod 50 centov na hektar. Z dobrim, pravihim gnojenjem in obdelavo zemljišč ter s pravihim varstvom rastlin bi na tem področju lahko trajno dosegli še enkrat večje pridelke, kot jih dosegajo kmetovalci sedaj. To kmetijsko področje je tudi v celoti primerno za strojno obdelavo, zato v bodoče ne bo potrebovalo toliko delovnih rok. Zaradi nizkih kmetijskih pridelkov nastaja na tem področju velika gospodarska škoda, saj bi lahko dajalo letno do 3000 ton žit (predvsem pšenice in ječmena) ter do 8000 ton sena in travno-deteljnih mešanic, s čimer bi lahko prehranili do 2600 glav velike živine. Sedaj pridelava področje samo do 1800 ton vseh žit in do 4000 ton sena in detelj ter prerediti 1700 glav velike živine.

(Konec prihodnjic)

Razveseljiv napredek dveh kmetij

Napredek kmečkih gospodarstev vidita predsem v specializaciji - Franc Zevnik goji krave molznice in plemenske svinje, Martin Kržan pa čita svinje in piščance - Beg s kmetij bo po junem zavrla boljša oskrba s kmetijskimi stroji

V obnovljeni poslovalnici kmetijske zadruge v Brežicah sem zmotila njun pomnik. To sta bila napredna mečka gospodarja Martin Kržan s Cundrovca in Franc Zevnik s Cateža. Pogovor no nadaljevali v troje. Beseda je tekla o pogodbenem obdelovanju kmetov z zadrugo in o specializaciji zasebnih kmetij nasploh.

Predvsem me je zanimalo, kako gospodarita onadva, kako sta zadovoljna s pogodbenim sodelovanjem z zadrugo in kako si zamišljata hitrejši napredek zasebnega kmetijstva.

● Martin Kržan je v seznamu kooperantov že od vsega začetka, za ožjo obliko pogodbenega sodelovanja z zadrugo pa se je odločil pred poldrugim letom. Specializiral se je na vzrejo prašičev in piščancev. Njegovo posestvo meri osem hektarov. Obdelujeta ga v glavnem sama z ženo. Imata štiri majhne

otroke, v družini pa živi tudi ženina mati. Ta jim odvzame drobne hišne skrbi.

V vasi je Kržan za sedaj še edini kooperant. Lani je spital za zadrugo 131 svinj in 7.000 piščancev. Prašiče je redil v dveh skupinah. Zazeleno težo je dosegel pri njih povprečno v štirih mesecih, včasih pa seveda tudi prej. Od zadruge je razen tega

Kooperant Franc Zevnik s Cateža je vzoren kmetovalec in se navdušuje predvsem za specializacijo.

sprejel še trikrat po 2.000 enodnevnih piščancev. Zanje je skrbel po 60 dni. Povprečna teža pohančka je v tem času zrasla na 1 kilogram in 45 dekagramov.

Obračun lanske prireje je bil razveseljiv, saj je Kržan prekosil samega sebe. Za zadrugo je priredil 15.000 kilogramov mesa ali 3.000 kilogramov več kot leta 1965. Razen tega je vzgojil še okoli

Nova imena za odborniške vrste

V vseh krajevnih središčih brežiške občine, kjer bodo spomladi volili nove odbornike, so evidentirali ljudi, za katere menijo, da bi jih lahko zastopali v skupščini.

V Krški vasi so to: Anton Zakošek, Zdravko Tomše in Mirko Lopatič.

V Skopicah so predlagali Antona Skvarča, Miha Hotka in Ivana Račevića.

V Cerkljah so omenili kar sedem imen. To so: Vladimir Čurin, Miroslav Kambič, Franc Pavlovič, Ivan Videnič, Martin Zlobko, Stanislav Molan in Ernest Marinček.

Na Mostecu, v Selih in v Ločah predlagajo samo Vinca Jurkasa, sedaj sekretarja občinskega komiteja ZKS.

Na Jesenicah na Dolenjskem so evidentirali Lojzeta Novosela, Alojza Zokalja, Janka Veglja, Franca Komarčarja in Ivana Leskovca.

V Brežicah so imenovali osem možnih kandidatov. Evidentirani so: prof. Marjan Gregorič, Jožica Teppey, Elizabeta De Gleria, Franc Križaj, Marija Vogrinc, Ida Resnik in Marija Merhar.

Za poslanca zveznega zbora so povsod zabeležili Viktorja Avblja.

40 svojih odojčkov. Če ga delo na posestvu ne bi priganjalo, bi lahko sprejel še eno skupino prašičev. Ker pa mora obdelovati še dva vinograda in vse njive, se je moral zadovoljiti z dvema turnusoma.

»VZGOJITI MORAMO USTREZNEJŠO PASMO SVINJ«

● Franc Zevnik s Cateža ima številno družino. Vseh skupaj je deset, od tega šest otrok. V hiši žive tudi stari starši. Dva sinova študirata na univerzi, najmlajši pa ima komaj poldrugo leto. Dobro morajo gospodariti, da je dovolj za tiste doma in za oba študenta.

Tovariš Zevnik je tudi kooperant. Ima šest krav molznic in mleko mu pomeni važen vir dohodkov. Razen tega goji plemenske svinje in oskrbuje trg z odojčki. Trdno se je namenil za specializirano rejo odojčkov bele pasme. Te pasme primanjkuje, zato si želi uspešnejše selekcijske službe. Predlaga celo, naj bi med svinjami, ki jih dobe za zakol od POMURKE, odbrali belo mesnato pasmo in jo namenili za razplod. Za primitivno rejo v teh krajih bi po njegovem mnenju morali vzgojiti najbolj ustrezno sorto, tako, ki ne bi bila preveč zahtevna.

Gospodar Zevnik pazi predvsem na rentabilnost. Krave, ki ne daje 2.000 litrov mleka na leto, po njegovem mnenju ni vredno imeti. Tujakšnji živinorejci pa na to premalo gledajo. Potrebna bi bila temeljita selekcija glede mlečnosti. Molzna kontrola je na

Martinu Kržanu je prineslo leto 1966 nove uspehe pri vzreji prašičev in presegel je svoj lanski rekord. (Foto: J. Teppey)

srečo že uvedena, veliko pa je že zamujenega. Pri odkupih bi morali v prihodnje bolj paziti, katera teleta ženskega spola bi lahko vzgojili v dobre molznice.

Tudi tovariš Zevnik se ogreva za specializacijo kmečkih gospodarstev. Trenutno meni, da je najbolj zanimivo sadjarstvo, ker so zanj naravni

Pred občinsko konferenco

26. decembra lani sta bili konferenci SZDL v Artičah in na Jesenicah, s tem pa se je končalo obdobje pisanih konferenc Socialistične zveze v brežiški občini. Na konferencah so obravnavali komunalna vprašanja, krajevne skupnosti in socialno zavarovanje kmetov, se pogovarjali o osnutku pravilnika SZDL, volili nove člane in evidentirali kandidate. Obisk je bil domala povsod zadovoljiv, konferenco pa so morali ponoviti le v Brežicah in Dobo. Občinska konferenca bo ob koncu januarja ali na začetku februarja.

pogoji zelo ugodni. Seveda bi se kmetje lahko odločali tudi za druge smeri. Beg s kmetij bo zavrla po mnenju obeh sobesednikov predvsem mehanizacija, če jo bo kmet lahko kupil. Trenutno bi nabavo strojev pospešili predvsem z ugodnimi kreditnimi možnostmi.

»Mnogi močni proizvajalci se še niso prebudili, niso še spoznali, da terja čas predvsem preusmeritve na sodobnejše gospodarjenje, to pa zahteva veliko znanja, dovolj površin, specializacijo, dobro semensko in selekcijsko službo in še marsikaj,« sta zaključila pogovor vzorna kooperanta.

JOŽICA TEPPEY

NOVO V BREŽICAH

■ ZA OGLED DUNAJSKE DRISALNE REVUJE V CELOVCU je med Brežičani zanimanje večje kot lani. Turistična poslovalnica SAP ima oddanih že devet avtobusov. Za štiri avtobuse se je prijavilo Šolarjev, štiri so rezervirali delovni kolektivi, za en avtobus pa je bilo drugih interesentov. Za obisk revije se je prijavilo tudi 15 mladincev in mladink z Bizeljskega. Podjetje SAP zagotavlja ugoden prevoz vsem, ki si želijo ogledati znamenito drsalno prireditev onstran meje.

■ KLJUB ZIMI LJUDI SE VEDNO MIKAJO IZLETI V TRST. Turistična poslovalnica že zbira prijave za potovanje, ki bo 28. januarja. Odziv je kar dober. SAP zagotavlja prevoze tudi za ogled evropskega prvonstava drsalnega prevoza v Ljubljani. Za ta športni dogodek se zanima predvsem dijaška mladina, prav gotovo pa bo dovolj tudi drugih interesentov.

■ OBCINSKI ODBOR RDECEGA KRIZA pripravila dvodnevni seminar za aktiviste krvodajalskih akcij v 1967. letu. Seminar bo v domu družbenih organizacij in bo trajal dva dni. Začetek je napovedan za 25. januar. Udeležili se

ga bodo člani krajevnih odborov RK in najprizadenejši organizatorji iz delovnih kolektivov. Občinski odbor Rdečega križa želi, da bi bilo krvodajalstvo v občini leto uspešnejše, saj je po odzivu za oddajo krvi prav brežiška občina najslabša v Sloveniji.

■ DELAVSKA UNIVERZA V BREŽICAH pripravila več seminarjev za člane samoupravnih organov v delovnih organizacijah. Za ta teden so vabljeni na seminar predstavniki disciplinskih komisij. Predavatelja sta Janez Roškar iz Krškega in Janez Pirnat iz Brežic.

Silvestrovali so vsepovsod

Občani brežiške občine so Novo leto pričakovali v Cateških Toplicah, Mokricah, brežiškem Narodnem domu in celo v krškem hotelu SREMIC. Številni so odpotovali v oddaljene kraje, nekateri tudi v planine. Še največ jih je novo leto pričakalo doma. Novoletno vždušje je bilo nepopisno, povečale pa so ga pisane trgovske izložbe in lično okrašeni lokali.

NOVOLETNI PRAZNIKI SO MIMO. Tudi v Brežicah so bili vsi vlaki in avtobusi polni potnikov, ki so se s praznovanja vračali na domove. Takole je bilo 3. januarja 1967 na brežiški železniški postaji (Foto: Tinko Vimpolšek)

Za študijske podpore nova merila

Pojasnilo upravnega odbora sklada za borce NOV v Brežicah o podeljevanju študijske pomoči otrokom borcev - Občinski skupščini bodo predložili popravek odloka o dodeljevanju pomoči in v njem točno določili, kdo je upravičen prejeti pomoč in kdo ne.

Da bi bili naši občani in slovenska javnost nepristransko obveščeni o delitvi študijske pomoči otrokom borcev v brežiški občini, vam pošiljamo to pismo in vas prosimo, da ga objavite.

Upravni odbor sklada za borce NOV je dodeljeval študijsko pomoč po občinskem odloku, ki je bil sprejet in objavljen v Uradnem vestniku februarja 1964. Po tem odloku je bila upravni odboru prepovedana presoja o tem, kdo naj dobi študijsko pomoč in kolikšen znesek naj bo to.

Upravni odbor se je odločil, da bo podeljeval pomoč na osnovi vloženih prošenj. Najmanjši znesek je 5000 S dinarjev, največji pa 25.000 S dinarjev. O dodelitvi so bile obveščene vse organizacije ZB na občinskih zborih. Dne 29. sept. 1966 je o tem pisal Dolenjski list. Dva dni kasneje je bil v lokalni radijski oddaji objavljen sestavek enake vsebine.

Študijsko pomoč iz sklada za borce prejema 77 otrok borcev. Vse prošnje, ki jih je dobil upravni odbor (bilo jih je 77), so bile ugodno rešene. Zneski dodeljene pomoči pa so različni, odvisni od ocene premoženjskih razmer v družini. Upravni odbor je o dodeljevanju odločal samostojno. V tem pismu zavračamo tele neresnične trditve:

1. da člani ZB niso bili obveščeni o možnosti da njihovi otroci lahko dobijo študijsko pomoč;

2. da niso bile rešene prošnje socialno šibkih družin oziroma da nekateri prosilci niso dobili pomoči;

3. da so študijsko pomoč dobivali samo odborniki ZB in bližnji prijatelji.

Te trditve niso resnične in tudi ni res, da bi občinsko združenje oziroma odborniki občinskega združenja imeli vpliv na reševanje posameznih vlog.

V zvezi s temi pojasnili pa ne izključujemo možnosti, da nekateri posamezniki res niso vedeli za pravico do študijske pomoči. Tu gre izključno za posameznike, katerim so dolžnosti in pravice ZB dodelila skrb.

Ker smo zvedeli za prigovore nekaterih članov ZB na dosedanje delitve študijske pomoči, smo sklicali sestanek upravnega odbora sklada in komisije za izredne upokojitve po 195. členu zakona o pokojninskem zavarovanju (UO in komisija se zmeraj sestajata skupaj) dne 25. novembra 1966. Na sestanku je bil tudi predsednik skupščinske komisije za zadeve borcev in predsednik občinske skupščine Brežice. Ko smo proučili zadevo, smo ugotovili, da je med 77 primeri 7 do 9 takih, pri katerih študijske pomoči ni mogoče zagovarjati ali pa jo je mogoče zagovarjati samo delno. Na istem sestanku smo se dogovorili, da predlagamo spremembo odloka, v katerem bodo točneje določeni kriteriji za upravičenost do študijske pomoči.

Naslednji sestanek, na katerem naj bi sprejeli kriterije za dodeljevanje študijske pomoči, smo sklicali za 21. december ob 14.30, ker smo računali, da bo praznovanje dneva JLA isti dan zvečer in 22. decembra kot običajno. Medtem so se občinske skupščine Sevnica, Krško in Brežice s predstavniki garnizona dogovorile za sprejem 21. decembra ob 15. uri. To pojasnilo lahko zadovolji vsakogar, kdor je želel zvedeti, kakaj je bil ta sestanek preložen za dva dneva.

Na sestanku 23. decembra je upravni odbor sklenil, da do 15. januarja 1967 pripravi predlog za spremembo odloka in ga predloži občinski skupščini v razpravo in sprejem. V predlogu morajo biti natančno izoblikovana merila, predvsem imovinski cenzus, s katerim bo določeno, kdo je upravičen prejeti študijsko pomoč in kdo ne.

To pomeni, da smo se odločili za revizijo dodeljevanja študijske pomoči, ker mislimo, da ta pravica in dolžnost pripada samo upravni organom občine Brežice in članstvu združenja ZB.

Upravni odbor sklada za borce NOV v Brežicah

najprej zaposlila v brežiški bolnišnici. Leta 1957 je prišla v zdravstveni dom, kjer je službovala do svoje tragične smrti. Šest let je delala kot bolničarka, nato pa kot medicinska sestra. Obiskovala je strokovni tečaj in uspešno opravila izpit. Zadnja štiri leta je bila vodja laboratorija. Kolektiv jo je zelo cenil in lani aprila je bila izvoljena za predsednico upravnega odbora.

V spominu jo bomo ohranili kot vestno, prizadevno in priljubljeno sodelavko, ki smo jo, žal, mnogo prezgodaj izgubili.

Sestre zdravstvenega doma v Brežicah

Stare želje v novoletni preobleki

Reformo bo treba dosledno upoštevati tudi v šolstvu in denar, ki je namenjen za vzgojo in izobraževanje, pravilno porazdeliti — V Krškem si želijo novo osnovno šolo — Pobudo za gradnjo je že dala krajevna skupnost — Zanj bodo verjetno sprejeli samoprisepek — Na Vidmu bo krajevna skupnost uredila stavbo za otroški vrtec

Novo leto je mimo, vihar protestov se je polegel, zatišje med prosvetnimi delavci pa vzbuja občutek, da je v šolstvu vse tako, kot so želeli. Da bi zvedela za potrdilo teh domnev, sem zaprosila za nekaj odgovorov ravnateljice osnovne šole v Krškem Slavka Smerdela.

»Kako ste začeli novo leto v šolskih kolektivih?«

»Delo teče normalno, četudi naše zahteve po izboljšanju osebnih dohodkov niso še do kraja urejene. Na zborovanju, ki je bilo 24. novembra lani, smo zelo ostro zahtevali, naj se osebni dohodki prosvetnih delavcev v naši občini približajo porastu osebnih dohodkov v gospo-

darstvu. Vsega, kar smo zahtevali, nismo dosegli, vendar imamo pred očmi to, da zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja še ni bil sprejet.

Zdaj tudi ne moremo vedeti, kolikšne vsote bodo imele za rast šolstva na razpolago izobraževalne skupnosti. Opozarjali smo celo na potrebo po spremembi v delitvi narodnega dohodka v korist šolstva, po izjavah nekaterih naših najodgovornejših voditeljev pa sledimo, da procentualno dobi šolstvo kar precej, da pa ta denar ni pravilno porazdeljen. Spoprijeti se bomo torej morali z reformo in jo tudi v šolstvu dosledno izpeljati.

»Ali je občinska skupščina pokazala razumevanje za vaše zahteve?«

»Da, saj nas je nekaj celo sodelovalo pri sestavi predlogov za spremembo proračuna. Prepričali smo se, da šolstvo ni moglo dobiti več kot 305.000 N din dodatnih sredstev in da bi bilo v takih razmerah nesmiselno vztrajati pri napovedi o prekinitvi učno-vzgojnega dela.«

»Kakšno željo lahko zapišete v imenu kolektiva vaše šole za 1967?«

»Prosvetni delavci in vsi prebivalci Krškega želimo, da bi že letos začeli graditi novo šolo na Vidmu. Pobudo to je dala krajevna skupnost, in njen predsednik

Stane Nunčič meni, da bi se ta želja najhitreje uresničila, če bi se občani odločili za samoprisepek.

Krajevna skupnost bo letos uredila tudi stavbo za otroški vrtec. Pomagale ji bodo delovne organizacije.

Z dograditvijo šole se nam bo prosvetnim delavcem in staršem uresničila še druga želja, ki je prej nisem omenil. V stari šoli bo Posavje lahko uredilo pomožno šolo za tiste otroke, ki zaradi duševne ali telesne prizadetosti ne morejo v korak z drugimi učenci. To bo šola internatskega tipa, ki naj bi otroke tudi poklicno usposabljala. Ni dovolj, če jih po končanem šolanju prepustimo same sebi. Že zdaj bi morali misliti na ureditev delavnic in na finančne vire, s katerimi bi to omogočili. To bo možno le s skupnimi močmi, s sodelovanjem vseh treh spodnjejskih občin.

»Kaj menite o bodočih izobraževalnih skupnostih?«

»Da se Posavje ne bi smelo deliti na dvoje. Vsaj krška in brežiška občina bi morali pripadati eni skupnosti. Imata skupne šole in reševati morata mnoga skupna vprašanja. Sevnica bo imela morda res boljše zveze s Celjem, vendar se ob tem poraja vprašanje, če občani na Bučki v resnici najbolj ustrezno povezuje s Celjem. Če bi se Sevnici odločili tako, kot sem pravkar omenil, potem mislim, da bi kazalo razmišljati tudi o mejah občine, saj sega en del daleč na Dolenjsko. Končno pa so to samo ugibanja in želje, občani pa se bodo odločili po svoji presoji.«

Hvala vsem prijateljem mladine!

Z letošnjim novoletnim praznovanjem so bili v krški občini nadvsem zadovoljni. Občinska zveza prijateljev mladine se je potrudila, da je prišel dobri dedek na vsako šolo, medtem ko prejšnja leta tega v oddaljenih krajih niso doživeli. Samo po dva dneva je imel časa za obiske, ker v Krškem niso premoogli obleke zanj. Lani so jo kupili in ne bo več treba ponjo v Ljubljano.

Solarje in otroke v vrtcih je dedek Mraz kolektivno obdaril, na sprejemih pa so bili otroci povsod lepo pogoščeni. Najbolj so bili zadovoljni tisti otroci, ki jih je dedek Mraz prvič obiskal.

Matični urad Artiče

Decembra rojstev izven bolnišnice ni bilo. Poročili so se: Jožef Zalokar, delavec iz Rešanja, in Marija Molan, poljedelka iz Zgornje Pohance; Rudolf Ogorevc, tapetnik iz Maribora, in Marija Ritolp, uslužbenka iz Murske Sobotice; Ivan Ogorevc, trgovski pomočnik iz Maribora, in Rozalija Balon, poštna uslužbenka iz Pišec; Franjo Filipuš, sofer iz Ljubljane, in Jožeta Zupan, poljedelka iz Silovca; Ivan Fuks, kovinostugar iz Trebeča, in Kristina Blatnik, študentka iz Artiče; Anton Purkat, delavec iz Dolenje vasi, in Marija Gorenc, poljedelka iz Rake. Umrla je Rozalija Moškon, gospodinja iz Križ, 32 let.

Matični urad Krško

Decembra je bila izven bolnišnice rojena ena deklica. Poročili so se: Stanislav Zorko, strojni stavec iz Nove Gorice, in Sonja Letonja, trgovska pomočnica iz Ljubljane; Emilijan Kroutz, geometer iz Celja, in Marija Ana Vrbovšek, delavka iz Celja; Martin Drugovčič, ključavničar iz Spodnje Ljubne, in Karolina Golob, kuharska vajenka iz Spodnjega Staroga grada; Adam Molan, ključavničar iz Ljubne, in Milena Jevnikar, tovarniška delavka iz Spodnjega Staroga grada; Martin Modič, steklar iz Krškega, in Blaženka Habinc, šivilja iz Krškega; Alojz Polšak, delovodja, in Ana Figar, delavka, oba iz Sremiča. Umrla so: Ivana Babič, kmetovalka iz Gornjega Pijavškega, 70 let; Jožef Štibrčić, kmetovalec iz Spodnje Ljubne, 75 let; Marija Stajnar, šivilja iz Krškega, 78 let; Frančiška Pirc, delavka iz Leskoveca, 67 let, in Slavko Gerjevič iz Krškega, 19 mesecev.

Komunisti, z besedo na dan!

Po desetem januarju so se v krški občini pričele konference o novnih organizacij Zveze komunistov. Sodeč po resnih pripravah, je pričakovati živo in kritično razpravo zlasti v večjih delovnih organizacijah, kot so tovarna ce-

luloze, AGROKOMBINAT in rudnik Senovo.

Izhodišče za obravnavo bo povsod gospodarska in družbena reforma, za katero smo se lani zavestno odločili. V zvezi s tem bodo komunisti načeli vrsto perečih zadev ne

samo v gospodarstvu, ampak tudi v medsebojnih odnosih. Obravnavali bodo vlogo komunistov pri krepitevi samouprave v delovnih organizacijah, v predstavnih organih in krajevnih skupnostih, za katere ugotavljajo, da še nimajo prave veljave.

Spregovorili bodo tudi o reorganizaciji in se odločili za take oblike, ki pogojujejo uspešnejše delo kot doslej. Predlogov je dovolj, sprejeli pa bodo le tiste, ki izhajajo iz resničnih potreb vsakdanjega življenja.

»CELULOZAR«: silvestrovanje pri strojih

Delavci krške tovarne papirja so se dogovorili, da bodo silvestrovali in prebili novoletne praznike na delovnih mestih pri strojih in tako na doknadili, česar niso mogli napraviti ob poplavih. Več, na je dogovor spoštovala, nekaterih pa ni bilo, zato so imeli oddelki težave. Organi upravljanja so se odločili prizadevne delavce, ki so novo leto pričakali pri strojih, nagraditi.

Pavk.

SENOVO: težave z elektriko

DES KRŠKO BI LAHKO PREJ obvestilo porabnike električne energije v Dovškem, Dolnjem Leskovcu in v uradniški koloniji na Senovem, da bodo zaradi popra-

vil na električnem omrežju dalj časa brez elektrike. V teh krajih je prebivalstvo že več kot 14 dni nejevoljno, saj od 7.30 do 14.30 nima elektrike.

5. JANUARJA STA BILI v senovskem rudniku žalni svečanosti za tragično preminulim podpredsednikom ZIS Borisom Kraigherjem: ob 14. uri je bila komemoracija v strojnem, zvečer pa v jamskem obratu. Žalne svečanosti je vodil predsednik rudniškega delavskega sveta.

RUDNISKI SODNIKI in Socialistična zveza pripravljata na Senovem evidentiranje kandidatov za občinsko, republiško in zvezno skupščino. Letos poteče mandat poslanecem republiške in zvezne skupščine ter petim občinskim odbornikom. Evidentiranje bodo opravili v kratkem.

SENOVSKI SOLARJI so imeli dedka Mraza z novoletno jelko v šoli, odrasli pa v gostilni Senca in šolski dvorani, kjer je silvestrovanje priredila Svoboda. Prijetna zabava je trajala do 1. ure, ko se je v gostilni vnel prepir.

Drogovi za električne vlake

Skupina delavcev že nekaj dni razvaža s krške postaje železne drogove za elektrifikacijo železnice. Delo gre naprej, čeprav je slabo vreme, brž ko bo mogoče pa bodo drogove vzdolž proge tudi vkopali. Krčani, zlasti tisti blizu železnice, z veseljem opazujejo priprave na modernizacijo železnice in želijo, da bi težke parne lokomotive res kmalu prenehale puhati dim in saje po okolici.

NOVO LETO V PAPIRNICI. Če bi za novoletne praznike ustavili papirne stroje v Tovarni celuloze in papirja v Krškem, bi imeli 50 milijonov S din izgube. Odločili so se, da bodo delali tudi te dni »pa čeprav so v Vietnamu celo vojskovanje ustavili zaradi praznikov.« Papirnica v Krškem je tako eno izmed redkih podjetij, katerih stroji se nikoli ne ustavijo — v preteklem letu so delali tudi za 1. maj in 29. november! Fotografija tedna, je bila posneta 31. decembra točno polnoči, ko so si dežurni papirničarji zaželeli veliko sreče v novem letu — kar ob velikem papirnem stroju (ORWO NP 18, zaslonka 5,6 — bliskovna luč) Foto: Tone Zalokar

Miro Kugler: NA TRAVNIKU

Zlatenica - bolezen sladkega gumija in umazanih rok

Ob epidemiji virusne zlatenice, ki napada ljudi pri nas in na tujem, se čutim dolžna opozoriti na eno najgrših in najbolj razširjenih navad med našimi otroki in pri mladini. V mislih imam navado, ki sem jo opazila pri mladih žvečilnih sladkega gumija. Videla sem, kako otroci raztegujejo žvečilni gumi, držeč ga z umazanimi rokami, iz ust in ga spet tlačijo v usta. Verjetno se nobeden ne zaveda nevarnosti, ki pri tem preti: pri raztegovanju in spravljanju v usta se gumi ne le umaže, marveč tudi hudo okuži s strupenimi klicami, ki lebdi v ozračju. Kaj ta mladostna navada ne prispeva tudi k razširjanju virusne zlatenice? Saj slišimo, da ta bolezen ni nič drugega kot bolezen umazanih rok!

Vemo, da zbole za virusno zlatenico predvsem otroci in sploh mladina, redkeje odrasli. Tudi odrasli žvečijo sladki gumi, vendar ga ne vlečejo iz ust z umazanimi prsti. Dokler je sladek, ga imajo v ustih, potem ga izpljunejo, ne da bi se ga med žvečenjem dotaknili z roko. Naštela bi nekaj primerov, kako delajo otroci.

Sama sem videla otroka, ki je stopil iz trgovine z žvečilnim gumijem v ustih. Ko je zaprl vrata, je segel k ustom in začel vleči gumi v roko, ki je prej tiščala umazane bankovce. Solarji sami povedo, da spravljajo nedožvečen gumi pod klop, kadar vstopi tovarišica učiteljica. Ko mine pouk, sežejo spet pod klop in nadaljujejo žvečenje. Včasih je gumi prilepljen pod klopo do drugega dne, ko se o roci spomnijo nanj.

Tudi mame tožijo, da imajo težave z otroki, ki žvečijo gumi. Prežvečene sladke kroglice imajo otroci v šolskih zvezkih, žepih, robcih in še kje.

Zabavo s sladkim gumijem imajo tudi vlakarji.

Mislim, da bi bilo dobro, če bi zdravstveni delavci in pri RK začeli preprečevati grdo navado z žvečilnim gumijem in povedali, kako se higijensko pravilno žveči sladki gumi. Prav bi bilo, da bi tudi televizija v program vnesla kaj poučnega o preprečevanju virusne zlatenice ter o tem, kako se ta bolezen prenaša in širi.

ANA FEGIC
Smarje pri Sevnici

V 4 dneh 138 novih!

Samo štirje delovni dnevi so bili vmes, kar smo začeli z delovnim tedenski pregled novih naročnikov. Bera pa vendarle ni tako slaba iz brežiške občine se je od 5. do 10. januarja po zaslugi naših sodelavcev prijaviло se 14 novih naročnikov, iz črnomaljske 5, iz kočevske 7, iz krške 9, iz metliške 2, iz novomeške 45, iz ribniške 8, iz sevnjske 11 in iz trebanjske občine 9 novih naročnikov. Z raznih pošt je prišlo 20 naročnic, za rojake v tujini pa so domačini naročili še 8 Dolenjskih listov. Veseli smo 138 novih naročnikov, saj se je od 20. novembra 1966 pa do 10. januarja letos zbralo v naši kartoteki že kar 2295 novih naročnikov.

Božo Sušteršič, pismonoša iz Novega mesta, nam je ta teden pridobil 5 naročnikov; Zvone Hacin iz podjetja OPREMALES v Novem mestu je poslal 7 naročnic, Ivan Lahovič s pošte Kapele 7 naročnikov, Feliks Kastelic z žužemberške pošte pa 5 naročnikov. Ostalo število odpadke na posamezne pošte in druge sodelavce.

Sodelavci pri zbiranju novih naročnikov, ki potrebujejo morda manjše število novoletnih koledarjev, prosimo, naj nam to takoj sporočijo! Koledarji so namenjeni novim naročnikom, ki jih še nameravate te dni in v prihodnjih tednih pridobiti.

Lep pozdrav vsem, ki nam pomagajo pri širjenju domačega pokrajinskega glasila SZDL!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Izžrebanci tega tedna

Iz vrst novih naročnikov smo v torek popoldne izžrebali še 9 novih stalnih bralcev našega lista; vsak bo danes dobil po pošti knjižno darilo: Anita Utešin, Partizanski trg 12, Metlika; Franc Kromar, Dolenja vas 74 pri Ribnici; Barica Hotko, Jereslavc 7, Kapele; Niko Petek, Vel. sela 6, Adlešiči; Franc Ogrinc, Potiskavec 13, Struge; Franc Dular, Anže 1, Brestanica; Heda Trojar, Murnice 25, Sentjanž na Dol.; Julka Bracar, Sentrupert 54, in Leon Bele, Gubčeva 14, Novo mesto.

26.610 izvodov

DOLENJSKEGA LISTA - to je naša današnja redna naklada. Od tega bodo dobili stalni naročniki 25.374 izvodov, kolportaža 1093 izvodov, 143 izvodov pa bo šlo v arhiv oz. za dokazne številke.

SKUPNA NAKLADA DOLENJSKEGA LISTA pa znaša danes kar 32.300 izvodov: 2.000 izvodov bo razdelila krajevna skupnost v Novem mestu pred nedeljskim referendumom, 3.690 izvodov pa bodo raznosili pismonoše in naši sodelavci v družine in posameznikom, med katerimi pridobivajo nove naročnike.

DO 10. JANUARJA

2295 novih!

V zadnjih 4 dneh so nam sodelavci poslali še 138 naročnic, tako da smo od 20. 11. 1966 do 10. 1. 1967 vpisali v našo kartoteko že 2295 novih naročnikov. Več o tem berite na 12. strani, stanje po občinah pa je takole:

Table with 2 columns: Location and Number of subscribers. Includes BREŽICE, CRNOMELJ, KOČEVJE, KRŠKO, METLIKA, NOVO MESTO, RIBNICA, SEVNICA, TREBNJE, Razne pošte, Inozemstvo.

INŽ. JANEZ JERMAN:

(direktor tovarne pohištva Brežice, za DOLENSKI LIST)

Zadnje srečanje z Borisom na Voglu

Z Borisom sva se spoznala v partizanih, pogostej pa sva se srečavala na glavnem štabu NOV in POJ Slovenije, kjer je bil on komisar glavnega štaba, jaz pa operativni oficir v štabu. Odkar je odšel Boris v Beograd, sva se sešla le ob praznikih na raznih smučiških na Gorenjskem, kamor je prihajal s svojimi otroki na smučanje. Rad je imel naše gore, zlasti smuko, in se je vedno neutrudno spuščal po smučiških.

Za novoletne praznike sva se srečala v ponedeljek, 2. januarja, pozno zjutraj na spodnji postaji gondolske žičnice za na Vogel, kjer so bile dolge vrste in je bilo treba čakati in se prerinjavati več kot uro. Bil sem s svojimi otroki. Pogovarjali smo se, da bo treba naslednji dan priti zelo zgodaj, ko se ne bo toliko ljudi. Poznamali smo se, kdaj peje zjutraj prva gondola in zvečer, da bo šla v torek, 3. januarja, ob pol osmih.

Tako smo se v torek zjutraj našli z Borisom in njegovima sinovoma Markom in Janezom ob pol osmih in se sami širje odpeljali ob tri četrti na osem z gondolo na Vogel. Na zgornji postaji smo se hoteli presteži na vlečni

spustili navzdol k njeni spodnji postaji. Tam smo se postavili v vrsto. Stali smo skupaj in se pogovarjali. Ker pa je sedežnica jemala ljudi samo od zgornje postaje gondole in za nas pri vmesni postaji ni ostal noben sedež prazen, je Boris rekel uslužbencu, zakaj ne zasedejo pri gondoli vsaki drugi sedež, prazen sedež pa bi bil za nas na vmesni postaji, da ne bi zaman čakali tako dolgo. Videti je bilo, da so Boris in

»POUDAREK NAJ BO V KULTURI TELESIA!«

Sovjetski znanstvenik doktor biologov ved Peter Mažuga iz Kijeva je izdelal nov preparat za zdravljenje prelomljenih kosti. Skupaj s svojim prijateljem iz inštituta za zoologijo Akademije znanosti ukrajinske SSR za končan prireditelj smo ga prosili, da je dal za bralce našega lista kratko izjavo o zletu, pri čemer je med drugim dejal: »Prav gotovo je najvažnejše srečanje mladine iz raznih okrajev in priložnost, da ob takih srečanjih ocenimo napredek telesno-vojnega dela. Prvi tu bo treba še marsikaj napraviti. Ni vse samo prireditelj; poudarek naj bo v kulturi, ki je mladina preko te dejavnosti dobiva, v kulturi nege telesa, pri čemer nas vse čaka še veliko nalog. Tudi ta prireditelj je pokazala, da bo treba prav v tej smeri še veliko dela. Pomen zleta je v tem, da se mladina z vseh področij seznanja, da spoznava pridobitve našega boja in razvoja. To pa je izredno važno, zato je treba tradicijo teh zletov čim bolj vzorno nadaljevati.«

NA SLIKI: desno Boris Kraigher, takratni predsednik izvršnega sveta ljudske skupščine LRS, levo od njega Milentije Popović, takratni član zveznega izvršnega sveta. (Foto: Tone Gošnik)

KOČEVJE: na 30 občanov avto

Število osebnih avtomobilov naglo naraslo, motornih koles pa naglo padlo

V kočevski občini, ki šteje okoli 18.000 prebivalcev, so 31. decembra lani imeli občani 615 osebnih avtomobilov. Na manj kot 30 občanov pride torej že en avto, medtem ko je prišlo leto prej en avto na okoli 55 prebivalcev. Razen tega so v občini 31. decembra lani zabeležili še 236 motornih koles (predlanskih okoli 400), blizu 200 mopredov, 161 tovornjakov, 7 avtobusov, 50 traktorjev in 110 prikolic.

Izpolje je imelo decembra lani 2.92 občanov za vožnjo mopredov in motornih koles, 1081 za vožnjo osebnih avtomobilov, 250 za vožnjo tovornjakov, 105 za vožnjo avtobusov, 82 za vožnjo traktorjev in 187 za vožnjo prikolic. Samo lani je opravljalo šoferste izpite 1132 občanov, uspešno pa jih je naredilo le 462 kandidov ali 41 odstotkov. Med temi jih

FANT S POZIVNIM ZNAKOM YU3DJR

Ne vem, zakaj, ampak nagljeni smo k temu, da si poleg rednega dela, s katerim služimo svoj vsakdanji beli ali črni kruh, počujemo še tisto, kar nas znotraj zadovoljuje, kar nas še bolj oplemeniti, nam da še večjo vero v življenje.

Kaj pa je to? Hobby (konjiček). Nekaj takega. Dominik Gutman iz Novega mesta je na primer radioamater. Dolgo je trajalo, preden je zadržno vedel, da pomeni radioamaterstvo tisto njegovo notranje zadovoljstvo. Morda je to prvič začutil, ko je bil še čisto majhen, še v šolski klopi. Ko je bil v morarici telegrafist, ga je močnejše zamikalo, da bi se nekoč doma po etru pogovarjal z vsem svetom, iskal prijatelje... Zlat je njegove sanje uresničen. Sede k od dajniku in pokliče, kar se mu zahóče: Novo Gradsko, Ancono, Udine, Bratislava... Vedno na pozivni znak, kateremu doda YU3DJR, znak svojega, se pravi novomeškega radiokluba in svoje ime.

»Ko so bile v Italiji poplave, sem od tamkajšnjih radioamaterjev prej in več zvedel kot iz RTV ali iz drugega časopisa. Tudi o italijanski nesreči na Brniku me je ljubljanski radioamater prej podrobneje obvestil, kako in kaj je bilo...«

V radioamaterstvu sta v glavnem dve dejavnosti: radiofonija in radiotelegrafija. Dominik je v obeh doma. Svoje znanje je v praksi že nešteto krat preizkusil. Radiotelegrafijo takrat, ko si je dopisoval z neko Cehinjo. Po etru je spoznal domača ves svet, gotovo pa svet v malem, saj ga radioamaterji od vseporočja obveščajo, kako je pri njih. S sosednjimi državniki se redno pogovarja, govori pa je že z vso »Evropo«, »Afrikos... Na njegov poziv se oglašajo prijatelji. Prijateljstvo na raznih dolžinah radijskih valov? To mora biti nekaj posebnega!

»Ko pridem v klub k od dajniku, me prevlada neka nestrpnost, napetost, zlasti če se odločim govoriti z radioamaterjem, ki ga ne poznam. Napeto pričakovanje me ima v oblasti vse dotlej, dokler se poklicani ne oglašijo. Potem je lažje. Nenadoma se podre pregrada med menoj in neznanim sogovornikom. Vse, kar je potem, je tako, kot bi izmenjavali besede s stariim znancom...«

Biti radioamater pa ni tako preprosto. Celó zelo zahtevno je in odgovorno. Mimo tega, da je treba vse delati po pravilniku, se je uveljavilo nepisano načelo: drug drugemu pomagati, drug drugemu svetovati. To je pravo tovarštvo! In, zapismo: radioamaterjem ni tuje! Nasprotno: zbljuje jih, utrjuje vezi do sočloveka.

SVETOVNI ZNANSTVENIKI GOVORE Tudi rak bo premagan!

2. NADALJEVANJE

Zdravilni učinek teh preparatov, pravi Larionov, se kaže v različnih oblikah: od zmanjšanja tumorja do njegove popolne izginitve. Z uporabo kemične terapije pri nekaterih vrstah tumorjev so dosegli v 5 do 10 letih klinično ozdravitev. Kljub temu pa še ne moremo reči, da smo dosegli popolno ozdravljenje.

Profesor Larionov trdi dalje, da so antikancerozni kemični preparati omogočili uporabo novih metod zdravljenja. Tako se na primer s pomočjo sonde vstavijo ti preparati v samo žarišče tumorja. V primerih, ko se je tumor preveč razrastlel in onemogoča kirurški poseg, ga s kemično terapijo najprej zmanjšajo in tako omogočijo operacijo. Razen tega se pri operaciji pijučnega raka z uporabo zdravila endoxan zmanjša odstotek recidivnih obolenj.

Larionov sodi, da prve izkušnje s kemično terapijo ustvarjajo popolnoma nove možnosti za boj z rakom, kar bo prispevalo k odkrivanju novih preparatov proti raku.

NEVARNE KEMICNE SNOVI

Ceprav kemija pomaga človeku v boju proti raku, nekatere kemične snovi sobotožujejo, da so največji povzročitelji raka v tem stoletju kemije. Sovjetski znanstvenik je mnenja, da so nekatere kemične snovi zelo znane kot kancerogene, posebno karbonska sol, parafin, nekatere anilinske barve in podobno. Za njimi nasteva žarke iks, radij, radioaktivne izotope in končno nekatere viruse.

Njegovo mnenje se v tej anketi delno ujema z mnenjem ameriškega znanstvenika prof. dr. E. V. Cowdryja, ki navaja primer, da določene količine sintetičnega hidrokarbonata »dnba« povzročajo raka na dojkah, in s to zelo naglega in brez posledice za druge organe. To so s poskusi dokazali na belih miših.

Navaja, da je v ZDA med belimi ženami največ žrtev raka od raka na dojkah. Po njegovem mnenju je zato potrebno zbirati podatke o takih dokazih, ki govorijo o delovanju kemikalij kot povzročitelju raka in onemogočiti prodajo tudi takih živil, ki vsebujejo še tako majhno količino nevarnih kemičnih snovi.

RAKOTVORNI VIRUSI

Značilno je, da so v neki anketi povsem neodvisno eden od drugega predstavniki sovjetske, francoske in ameriške znanosti o tako imenovanih rakotvornih virusih. V Franciji so na primer opazili, da vzgojene rakave celice, ki so jih presadili na živali, niso povzročile tumorjev, če jih prej niso pomešali z določeno vrsto virusov.

Toda virusov je toliko, da je težko ugotovili, kateri so nevarni, kateri pa ne. Se manj vemo, kako se eni spreminjajo v druge in ali se sploh spreminjajo.

NARAVNA ODPORNOST

Akademik Halpern trdi, da ima vsakdo izmed nas v sebi rakave celice, ki so nastale zaradi kozmičnega in sličnega sevanja ali pa jih je povzročila hrana in podobno.

Človekova sreča pa je, da je v njem naravna odpornost proti raku, ki je pridobljena z dolgotrajnim človeškim razvojem. Ta odpornost je odvisna od vitalnosti in aktivnosti tako imenovanega retikulo-endoteljskega sistema celic, ki se bore proti virusom z znanimi protitelesi.

Francoskim znanstvenikom se je posrečilo, da so s krepitvijo in aktivnejšim delovanjem retikulo-endoteljskega sistema prišli do naglega in smrtonosnega razvoja raka na živalih.

Zdravljenje s kobaltno bombo »Theratron« v zagrebški bolnišnici »Dr. Mladen Stojanović«. Podobne naprave za zdravljenje raka imajo tudi v nekaterih drugih znanih medicinskih središčih v naši državi.

anTena sprejema in oddaja vaše želje

Avtomobilov več kot otrok

Med razpravo o občinski proračunu je današki občinski svetnik Sigmund izjavil, da registrirajo na Dunaju dnevno 60 novih avtomobilov, rodi pa se povprečno samo 54 otrok na dan. Število osebnih avtomobilov je v lanskem letu naraslo za več kot 22.000, tako da je trenutno v avstrijski prestolnici registriranih 361.655 avtomobilov.

NOVOMEŠČANI, OKOLICANI - udeležimo se nedeljskega glasovanja za novo osnovno šolo! Pomagajmo si najprej sami, da bomo s tem dobili tudi pomoč družbi!

Pokrajinski šovinizem

Zadnje čase pri nas vedno več govorimo o raznih šovinističnih pojavih. Po mnenju večine preprostih ljudi s tem celo pretiravamo, pa vendar sem on dan v Ribnici ujel zaključek pogovora med Stajercem in Dolenjem. - Saj ni greh, če sem Stajerec! - Greh je rejs neč, greh, ampak lejpa pa tud neč! J. P.

ZADNJE SLOVO OD BORISA KRAIGHERJA. Desettisoč Ljubljancem in okoličanom so pretekli petek izkazali zadnjo čast velikemu revolucionarju in podpredsedniku izvršnega sveta B. Kraigherju. Na sliki: mimohod pred poplajem republiškega izvršnega sveta v Ljubljani, kjer je bila žara s pepelom pokojnega podpredsednika in njegovega sina Janeza. Za posnetek si Franc Modic iz Ljubljane deli prvo mesto za Fotografijo tedna (EFKE 20, 5,6/30)

Priprave za uvedbo samopriskevka občanov

Na kandidacijskih zborih za nove odbornike in poslance bodo razpravljali tudi o uvedbi samopriskevka za vse občane v sevniški občini - Za akcijo se bo treba dobro pripraviti

Sevniška občina doslej ni uvedla zbiranja samopriskevkov občanov za območje vse občine, ker so odgovorni ljudje menili, da bodo pomankanje proračunskega denarja za plačilo dolgov v šolstvu pokrivali s prispevki gospodarskih organizacij. Pokazalo pa se je, da so s takšnim zbiranjem velike težave.

Kljub stalnim pozivom občinske skupščine in njenih predstavnikov so lani podjetja prispevala le dobro polovico tistega. Medtem ko nekateri gospodarske organizacije objublajo, da bodo zaostale zneske poravnale, pa KGP Brežice trdi, da se ne čuti dolžno, da bi tudi njihov sevniški obrat plačal prispevek.

čprav velja za vse. Spor se je celo tako zaostril, da je podpredsednik sevniške skupščine Franc Molan zahteval odcepitev obrata, čeprav ta postopek ni tako enostaven, saj končne meje gozdnogospodarskih območij odločajo odlok izvršnega sveta in širše gospodarske koristi.

Z zbiranjem prispevkov

podjetij so tolikšne težave, da je potrebno razmisliti o uvedbi enotnega samopriskevka za občane vse občine. Medobčinskemu skladu v Novem mestu so Sevničani dolžni za lani še 19 milijonov starih dinarjev, vendar jih ne morejo plačati, čeprav je imela Sevnica pri tem skladu prednostno pravico pri sredstvih za gradnjo šol. Slabo vračanje je seveda tudi slabo spričevalo za bodoče.

Skratka: čas je dozorel, da je treba nekaj ukreniti. Kot so pokazali primeri v drugih občinah, si je mogoče z uvedbo samopriskevka zagotoviti stalen vir sredstev, ki se tudi smotrno naložijo, saj je tisti, ki jih zbira za določen namen, odgovoren vsem, ki denar prispevajo.

Dolenjski list - prijatelj Spodnjega Posavja

Ko hodim po Spodnjem Posavju in drugod, slišim laskava priznanja na račun ureditve in pisane vsebine našega lokalnega glasila. To pa ni vse, saj vedo marsikaj dobrega povedati tudi iz drugih slovenskih krajev. Odgovorni urednik Primorskih novic, ki izhajajo za primorske občine v Kopru, mi je rekel, da je Dolenjski list odlično urejen in ima vse možnosti za razvoj. To je lepo priznanje, ki ga zaslužita uredništvo in uprava Dolenjskega lista, razen tega pa tudi

sodelavci in pismonoše, ki opravljajo važno nalogo s pridobivanjem novih naročnikov.

Treba je pripomniti tudi to, da je Dolenjski list zelo obsežen in poln ne le domačih vesti, marveč tudi strokovnih prispevkov, zanimivosti in člankov o kulturi. Bralci, novinarji in dopisniki smo lahko zadovoljni, da Dolenjski list tako dobro uspeva. Priporočal bi, da bi list dobil še več dopisnikov iz raznih krajev.

STAKO SKOČIR

Sodelujte pri odkrivanju

Po naših krajih je mnogo kulturnih spomenikov, ki so verno zrcalo naše preteklosti, trpljenja, trenutkov sreče, smrti in rojstva. To so biseri, ki jih moramo znati pravilno ceniti, da ne bodo propadli, saj bi z njimi zamrli tudi naš ponos, občutek lastne vrednosti. Spoznati moramo, kolikšno vrednost imajo za nas stari gradovi, cerkve, vaška znamenja, starinski kozoletci in druge stare zgradbe. Iz novejših zgodovine imamo mnogo objektov, ki nas spominjajo na čas revolucije, velikega dejanja naše sodobnosti.

Pred dobrim mesecem je

prosvetno-kulturni zbor republiške skupščine razpravljala o varstvu kulturnih spomenikov in predlagala širše posvetovanje z zastopniki občinskih skupščin, gospodarskih organizacij in turističnih zvez, ki lahko veliko pripomorejo, da bomo ohranili in varovali naše zgodovinske spomenike.

Dolenjska in Posavje imata obilico kulturnih vrednot, vendar se še ne zavedamo njihove prave vrednosti. V Posavju že poteka kulturna akcija za izdajo Kulturnega zbornika za Posavje, ki naj bi zajel vse kulturne spomenike na tem območju. Med-

tem ko je v občinah Krško in Brežice zbranega že precej gradiva, je še zelo malo znano področje sevniške občine, zato prosimo prebivalce, da bi sodelovali v tej akciji in obveščali občinski odbor SZDL v Sevnici o kulturni preteklosti svojih krajev. Zavedati se moramo, da ima spoštovanje naših kulturnih in zgodovinskih spomenikov veliko vlogo tudi pri razvijanju turistične dejavnosti v naših krajih.

S. Sk.

Proračun — nad pričakovanjem

S 104 odstotki bo izpolnjen plan dohodkov sevniškega občinskega proračuna v lanskem letu, kar je prijetno presenečenje. Največ je k temu pripomogel porast zaslužkov ljudi, zaposlenih v gospodarstvu, pa tudi republika je že izpolnila lanske obveznosti in nakazala vso dotacijo. Tudi dolg medobčinskemu šolskemu skladu v Novem mestu bo občina po vsej verjetnosti lahko poravnala, saj je prvi obrok poslala že pred nekaj dnevi.

LOKA: skupščina bo o zemljišču še enkrat razpravljala

Če je sporno zemljišče v Loki pri Zidanem mostu v zemljiški knjigi zapisano še na ministrstvo za kmetijstvo SRS, to pomeni, da lastništvo ni urejeno že cel ducalet. Kot kaže, je sedaj spor privrel do vrha. Kmetijski kombinat Sevnica je to zemljišče nam-

reč pri arondaciji namenil v zameno za zemljo, ki je zdaj že pokrita s hmeljevimi nasadi. Krajevna skupnost iz Loke pa zahteva zemljišče zase, ker je na njem mogoče urediti igrišče, kasneje pa je možna tudi zazidava, ko se bo naselje širilo.

Občinska skupščina se je odločila, naj o stvari še enkrat razpravlja svet za kmetijstvo in gozdarstvo, za tem pa še skupščina. Zadeva je kočljiva v tem, ker so na zadnji seji odborniki glasovali, naj zemljišče dobi krajevna skupnost, občinski upravi pa ne kaže izdati negativno odločbo kmetijskemu kombinatu, ker se bo le-ta gotovo takoj pritožil na republiški organ in bi tožbo tudi dobil. Kmetijske organizacije imajo po predpilih o arondaciji prednost pri zemljiščih, ki so splošna ljudska last.

Ta primer in še nekateri podobni po Dolenjski kažejo na to, da stvari niso urejene. Krajevnim skupnostim nalagamo nove naloge in obveze, pa jim hkrati z zemljo odvezujemo pomembne vire dohodka. Po dosežanih predpilih izvajajo kmetijske organizacije krajevne skupnosti z boljših zemljišč, le-te pa z oddajo slabših zemljišč, ki jim še preostanejo, ne morejo dobiti kaj prida dohodka.

M. L.

Delegacija ni žal nič opravila

Nedolgo tega je delegacija sevniške občinske skupščine obiskala predstavnike izvršnega sveta, da bi jih seznanila z razpoloženjem prebivalcev občine, ko so zvedeli, da zavarovane ceste ni v republiškem načrtu izgradnje cest do 1970. leta. Kot je bilo pričakovati, je bila pot brezuspešna, saj so predstavniki izvršnega sveta znova povedali, da ni denarja za ceste.

Žalna slovesnost tudi v Sevnici

5. januarja je imela sevniška občinska skupščina skupno z družbeno-političnimi organizacijami ob 13. uri popoldne v dvorani tovarne JU. GOTANINA žalno svečanost v spomin Borisa Kraigherja, moža, ki je tragično premislil v času, ko bi ga naše gospodarstvo in jugoslovanski narodi najbolj potrebovali.

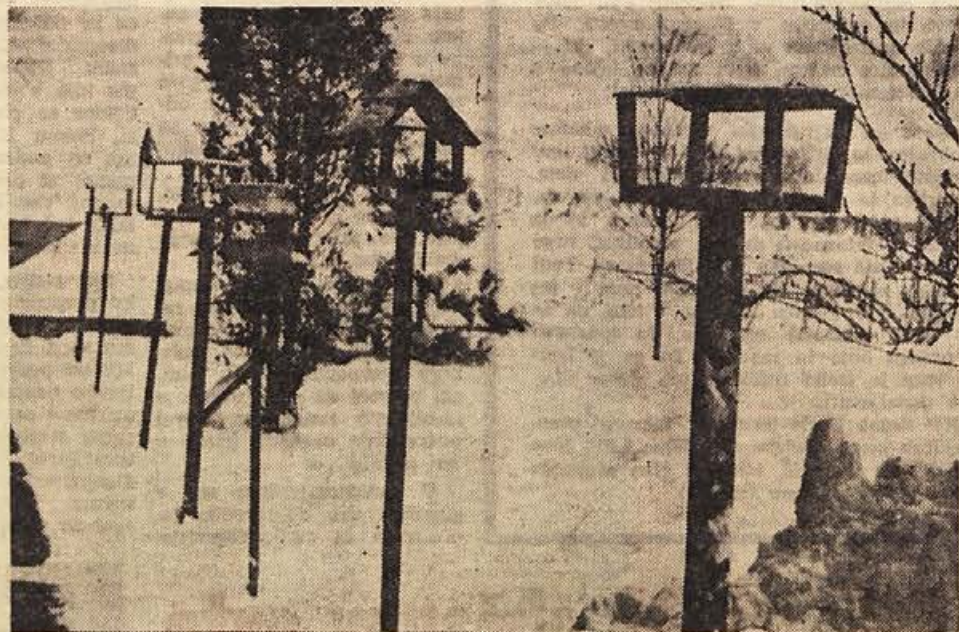
VOLITVE IN IMENOVANJA

Prod kratkim je sevniška občinska skupščina na predlog komisije za volitve in imenovanja sprejela naslednje odločitve:

Namesto Zvonka Kranjca je imenovala v skupščino celjske komunale skupnosti za socialno zavarovanje delavcev Rorisa Perka, namesto Milana Jeraja pa je imenovala v svet za narodno obrambo Antona Medveda. Za spomladanske volitve je imenovala volilno komisijo občinske skupščine, v katero so bili izbrani: Rajko Zupane, ki bo njen predsednik; člani komisije, ki bo volitve vodila, pa so: Dušan Brelih, Ignac Vintar, Valentin Hribar, Božo Stojs in Andrej Martine.

Hvala, loški krvodajalci!

Krajevni odbor RK v Loki se zahvaljuje vsem krvodajalcem na svojem območju in na območju RK Razbor. V tej plemeniti akciji, ki na našem območju poteka že šesto leto, je sodelovalo do zdaj več kot 70 darovalcev krvi. Želimo, da bi se vsi ti in drugi v letu 1967 spet odzvali vabilu k prostovoljni oddaji krvi.

LACNIM PTICKOM. Sevniški šolarji niso pozabili na svoje male pernate prijatelje. Pred šolsko zgradbo so jim postavili doma narejene krmilnice, ki so vedno polne dobrot (tretja nagrada za Fotografijo tedna — foto: Franc Pavkovič, Sevnica — ORWO NP 18, 8/125)

Sprejete nove cene za vodo

Za 110 odstotkov bodo višje, kot so dosedanje — Da bodo računi čisti, bo podjetje tisti del vodarine, ki je namenjen preureditvi vodovoda, na zahtevo občanov vodilo ločeno

Zbora volivcev v Sevnici in Smarju sta se strinjala s podražitvijo vode v Sevnici, ki jo je predlagalo Komunalno stanovanjsko podjetje in odobrili svet za družbeni plan in finance z namenom, da bodo preuredili sedanji vodovod, o čemer smo že obširneje pisali. Tudi občinska skupščina je na zadnji seji soglašala z višjimi cenami, ko je sketpala o najetju posojila za vodovod.

V bodoče bodo gospodinjstva plačevala 1.05 N din, društva, ustanove in gostinski obrati v družbeni in zasebni lasti 2.10 N din, gospodarske organizacije pa 3.15 N din za kubični meter vode. Kjer pa ni vodomerov, bodo porabniki vode plačevali

li pavšalne zneske od števila stanovanj, glav živine in od stanovanjske opreme, ki troši vodo. Dr. Pesjak se je na seji zavzemal za višje pavšalne cene, češ da so po dosedanjih cenah tisti, ki vodo pavšalno plačujejo, na boljšem. Ker pa je še v veljavi odlok o obveznem vgrajevanju vo-

domerov, te stvari lahko uredijo tako, da odlok dosledno izvajajo.

Da bi Sevnica čim prej imela preurejen vodovod, je treba vplivati tudi na izvajalce del, da bi pohitili in ne zapravljali dragocenih dni ter prekinjali delo, kot se je to že zgodilo.

STANKO SKOČIR

Odgovor že, pošta pa še vedno neredna!

Odgovor novomeškega podjetja za PIT promet glede na nerečno dostavo pošte v Loko, v kraj na skrajnem območju tega podjetja, ni utemeljen. Loka ima namreč dobre zveze po železnici, od tega proti Sevnici in Zagrebu 9, proti Zidanemu mostu in Ljubljani po 8 zvez. Imamo pa samo eno avtobusno zvezo: Brežice—Celje. Znano je, da ima Dol. Posavje slabe ceste in da se jih obiskovalci izogibajo.

V odgovoru PTT podjetja ni bilo navedeno, da lahko uprava pošte v Loki odpremi pošiljke za Sevnico le z vlakom št. 417, ki vozi skozi Loko ob 16.24. Avtobus ob 13.30 je za pošto prezgoden.

4. januarja smo bili brez pošte, 7. januarja pa smo jo dobili z osebnim vlakom št. 416, ki je pripeljal šele okoli 11. ure. Negoduje zlasti okoli 50 naročnikov DELA.

Kolikokrat pozirni bomo pošto prejeli z zamudo? Ljudje pravijo, da niso proti temu, da bi pošta prihajala

in odhajala z avtomobili, samo da bi bila dostava redna. Zamujena dostava ovira pismonoše, da ne morejo pravočasno raznesti pošte, zlasti tedaj, kadar morajo v kraje, ki so do 2 uri oddaljeni od Loke.

STANKO SKOČIR

En krajevni urad za 5000 prebivalcev?

Da bi imelo področje Tržišča, Krmelja in Sentjanža, kjer živi čez 5000 prebivalcev, en sam krajevni urad, se ljudje nikakor ne strinjajo. Sedaj ima to področje dva krajevna urada: v Tržišču in Sentjanžu, pa morajo še vaščani Kala, Kladija, Telč, Telče in Drušč do dve uri peščiti do svojih krajevnih uradov. Z nameravano združitvijo teh dveh krajevnih uradov, ki sta že tako med najmočnejšimi v občini, bi se ljudem pot še podaljšala, zato ne morejo biti zadovoljni s takšno odločitvijo.

Matični urad Tržišče

V decembru je bil doma rojen en doček Umrlj so: Marija Lenč, upokojenka iz Pavle vasi, 59 let; Jožeta Zabukovec, invalidska upravičenka iz Stare vasi, 69 let; Frančiška Trstarič, zasebnica iz Tržišča, 86 let, in Franc Lindič, upokojenec iz Mladetič, 88 let.

Pri dohodku in zaslužkih se začne in - neha

Urediti notranje odnose, ki bodo vsakega zaposlenega spodbudili ne samo k večji proizvodnosti, temveč tudi k zniževanju stroškov - to je v Tovarni šivalnih strojev na Mirni razen zboljšanja tehnične opremljenosti najvažnejši ukrep za doseg večjega dohodka - Toda vprašanje je, če bo podjetje ob sedanjem stanju strokovnih kadrov sposobno to uresničiti

Po poročilu o delu sindikalne podružnice, ki ga je prebral njen predsednik Jože Škulj, je živahna, včasih prav ostra razprava hitro pokazala glavne težave v podjetju. Razen tako imenovanih škarij, ki režejo podjetju dohodek s tem, da dobavitelj materiala na vse načine poskušajo povečati cene, medtem ko ima Tovarna šivalnih strojev cene določene, k nerazpoloženju v podjetju precej pripomorejo tudi neurejeni od-

nosi med posameznimi obrati in celo med delovnimi mesti. Direktor podjetja Vladimir Ileršič je kolektivno pojasnil, da se obeta izboljšanje v notranji delitvi ustvarjalnega dohodka, s tem, da bodo s pomočjo zavoda za organizacijo poslovanja vpeljali obračun po ekonomskih enotah, ki naj bi upošteval predvsem ekonomski uspeh posamezne enote. Hkrati pa ni povedal, da podjetje sploh nima razvite analitične službe, ki bi te

obračune delala, spremljala in obdelovala podatke ter obračunavala zaslužke. To delo je posebno zahtevno, ker je treba predvidevati primere, ko posamezne ekonomske enote nimajo enakih možnosti. Tako lahko v Tovarni šivalnih strojev pomanjkanje materiala, ki je tako rekoč na dnevnem redu, podre vsa predvidena merila za obračun. V podjetju torej še ni misliti na skorajšnji obračun po ustvarjenem dohodku, saj niso v njem še zaživele druge, preprostejše oblike nagradjevanja, ki pospešujejo predvsem proizvodnost.

Ni se bilo mogoče znebiti vtisa, da se delavci še premalo zavedajo, kje nastaja dohodek. Medtem ko je bila razprava o delitvi sila ostra (predvsem v odnosih: »on je toliko dobil, jaz pa...«), se nihče izmed delavcev ni dvignil in poklical na odgovor ljudi, ki so z malomarnostjo pri kontroli in odpremi pošilk za Vzhodno Nemčijo nedavno tega povzročili toliko škodo, da mora Tovarna šivalnih strojev tja zastoj poslati za odškodnino 130 kabinet šivalnih strojev, kot sta se sporazumela poslovna partnerja! S tem je na zboru seznanil udeležence direktor podjetja. Ker ima tovarna vse več dohodka od izvoza, razprava ne bi smela iti mimo takih stvari, pa čeprav se je mudilo na sindikalni pri- grizek...

M. LEGAN

Ne bo razprave pred ustavnim sodiščem?

Dva enaka džipa sta stala v petek, 6. januarja, vsak na eni strani ceste pred poslopjem občinske uprave v Trebnjem. Eden je imel celjsko, drugi pa ljubljansko registracijo, eden je last brežiškega Kmetijskega gozdarskega podjetja, drugi pa novomeškega Gozdnega gospodarstva. V njih so se pripeljali zastopniki obeh podjetij, da na zahtevo republiških organov predstavniki GG Novo mesto izročijo v gospodarjenje KGP Brežice polovico zasebnih gozdov v trebanjski občini, čeprav so se tej odločitvi dolgo časa upirali lastniki gozdov, trebanjska občinska skupščina in GG Novo mesto. Kot smo že poročali, je zaradi tega občinska skupščina že lanskega oktobra sprožila ustavni spor pred republiškim upravnim so-

diščem, ki pa o tem še ni razpravljalo. Mar bo po zadnjih dogodkih razprava pred ustavnim sodiščem nepotrebna in izigrana pravica lastnikov gozdov in skupščine, ki jim jo zagotavlja zakon o gozdovih in ustava?

V TOREK NA MIRNI!

17. januarja ob 15.30 bo v prosvetnem domu na Mirni predaval magister ekonomije Jože Pogačnik iz gospodarske zbornice SRS o »Vključevanju jugoslovanskega gospodarstva v mednarodni trg«. Udeležite se zanimivega in koristnega predavanja!

DROBIŽ IZ DOBRNIČA

VODA, TEKOČA VODA! Tudi prebivalci Dobrniške doline postajajo vse bolj zahtevni. Če jih vprašate, kaj si najbolj želijo, pravijo, da tekoče vode, hkrati pa najočje priznani, da živijo v Suhl krajin, češ Krujančani so na ono stran Zuzemberka. Nekaj so obetali bližnji izviri, vendar so strokovnjaki ugotovili, da se jih ne izplača zajeti. V urbanističnem programu grozijo pejske občine sicer piše, da je vodovod Stična - Trebnje - Dobrnič, ki ga napajajo Babje koleno, Drmoznik in Lahka voda, začel obratovati 1954 leta, Dobrnič pa lahko potrdijo, da to ni res. Res pa je nekaj drugega: da se prebivalci Dobrniške doline niti ne pripravljajo na to, da bi podaljšali vodovod v svoj konec, saj nima niti za to potrebnega režijskega odbora, ki bi gradnjo pripravljala.

Je prodaja zaenkrat ustavljena in je treba počakati na odločitev posebnega sestanka, na katerega bodo vabljene predstavniki krajevnih skupnosti, krajevnih uradov, kmetijske zadrage, občine in družbenopolitičnih organizacij. To odločitev pa bi kazalo sprejeti čimprej, saj se bo zima hitro prevesila v zgodnjo pomlad - čas setve ovsa, detelje in korenja - in bo treba vedeti, kdo bo na tistih njivah v bodoče gospodaril.

DOBRNICANI NISO ZADOLJINI v izbiri kmetijskih potrebščin v zadrugi prodajalni. Tam zaposleno dekle pa razen drugih stvari prodaja tudi strupe za uničevanje rastlinskih škodljivcev in beleznj, česar po predpisih ne bi smela opravljati. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj pravita o tem sanitarna in delovna inspekcija (če za ta primer sploh vesta)?

CEPRAV SO pred nekaj meseci ukiniti pošto v Dobrniču, prebivalci doline zaradi tega niso pri krajinah. Na dom jim prinese pošto nekdanji raznašalec, denar in poštne pošiljke pa lahko oddajo kar pri uslužbenki kmetijske zadrage.

TREBANJSKE IVERI

NEKATERI PREBIVALCI Trebnjega in Starega trga so se pritožili na oddelek za notranje zadeve zaradi silnega pokanja v noči med 24. in 25. decembrom, ki je kulilo nočni mir, kar je v nasprotju z zakonom o prekrških zoper javni red in mir. Streljali so šolo-obvezni otroci s karbidom. Ker se je to prvič zgodilo, je potreben je opomin vsem odgovornim, predvsem pa staršem, da bodo v bodoče preprečili takšne kalitve miru, saj tudi vinjen človek, če ponoči glasno izraža svoje srupolozenje, odgovarja pred sodnikom za prekrške.

obstal na ovinku pri stari osnovni šoli in je potreboval precej časa, da se je lahko umaknil s križišča. Že tako in tako ozko cestiče in nevaren ovinek, ki je zaradi snega na obeh straneh še ožji, je delal marsikateremu vozniku tovarnjaka ali avtobusa precej preglavico. To križišče bo treba prej ali slej urediti, saj je prometno ogledalo zgolj začasna rešitev.

PREJŠNJI TEDEN je dobila trebanjska kino dvorana nove peči. Po mikrooskopskem zgledu so tudi v Trebnjem namestili dve preprosti peči, predelani iz rebeljenjskih sodov, ki imata to lastnost, da dvorano na hitro in za kratek čas ogrejeta, kar se z dosedanjimi pečmi ni dalo doseči. Novi peči sta stali blizu 80.000 S din.

OBVISEL JE PLAKAT za film »Med jastrebci!« v nasprotju z dosedanjimi izkušnjami, ko so lovci na originalne plakate kavbojskih in pustolovskih filmov sproti sneli vse lepake, je plakati za film »Med jastrebci« obvisel do predsta-

Tik pred novim letom je podjetje PETROL odprlo pri Trebnjem prvo bencinsko črpalko v občini, kot smo že poročali. Okrog črpalke je toliko manevrskega prostora, da ne bo zastoj vsaj deset let. Dostopna je z avtomobilske ceste, še posebej pa tudi s trebanjske strani. V prvi avtomobil je natočil gorivo predsednik občinske skupščine Ivan Gole (na sliki) in tako svečano odprl novo črpalko. Prvim sedmim odjemalcem so na novi črpalci napolnili rezervoarje brezplačno (Foto: M. Moškon)

Družbena zemljišča plačujejo večje prispevke kot zasebna

Odbornik Franc Jevnikar iz Dola pri Mirni je na predzadnji seji občinske skupščine v Trebnjem načel zanimivo vprašanje, kdo več prispeva k občinskemu proračunu: ali zadruga, ki ima zdaj zemljišče, ali bi več prispeval kmet, če bi še naprej ostal lastnik. Odgovor je dobil na zadnji seji občinske skupščine.

Načelnik oddelka za finance Jože Godnjavec je dejal, da sicer popolnoma točnega računa v danih razmerah ni mogoče predložiti, vendar podatki nazorno kažejo, da plačujejo družbena zemljišča občutno več družbenih prispevkov kot zasebna, kar je v nasprotju z dosedanjim mnenjem nekaterih, ki menijo, da je prav obratno. Z drugimi besedami povedano: zadruga ali kmetijsko posestvo ima težje pogoje gospodarjenja z ozirom na prispevke, podobno pa je tudi v obrti.

ZALNA SVEČANOST V TREBNJEM - Pred številnimi občani, ki so se v četrtek ob pol dveh popoldne udeležili komemoracije pred spomenikom v Trebnjem, je o liku pokojnega Borisa Kraigherja govoril sekretar občinskega komiteja ZK Roman Ogrin (Foto: V. Juvanc)

Prva odvetniška pisarna v Trebnjem

Vsega pet pravnikov je doslej premogla trebanjska občina - Niti eden izmed njih ni zaposlen v gospodarstvu - Pred vojno so bili prebivalci glede tega na boljšem, saj so na območju sedanje občine delovali štirje pravniki, trije advokati in dva notarja - Po vojni je občina dobila prvo odvetniško pisarno v začetku letošnjega leta, ko je v nekdanjih prostorih Kemoopreme v stavbi gostilne Opara odprl pisarno odvetnik Peter Čeferin

Dosedanje hudo pomanjkanje pravnikov v trebanjski občini je kljub organiziranju pravne pomoči pri občinski skupščini dodatno močno bremenilo redno delo občinskega sodišča. Tako je moralo sodišče samo v enajstih mesecih lanskega leta sestaviti ljudem 1154 vlog in 289 pogodb, precej ljudi pa si je poiskalo pomoč tudi pri zakonitih pisarjih, ki so, strokovno neusposobljeni, celo zavajali ljudi z redne pravne poti in jih usmerjali na zvezne in republiške organe, kakor da bi ti lahko rešili njihove konkretne zadeve.

Pomanjkanje pravnikov, predvsem pa odvetnikov, je vplivalo tudi na to, da je imel le manjši del ljudi, ki so se znašli pred sodiščem ali v upravnem sporu, svoje za-

stopnike in zagovornike, kar je zaradi zapletenosti postopkov ljudem jemalo zaupanje v pravičnost. Podobne težave so imele tudi podjetja, kjer so mnoge pogodbe, tožbe in drugi akti pomanjkljivo sestavljeni. Občinska skupščina je že pripo-

ročala, naj si podjetja poiščejo pravnike, vendar se stanje do sedaj ni spremenilo. Če je letos v Trebnjem odprta prva odvetniška pisarna, je to koristna pridobitev za občane, ki jim ne bo treba več tako daleč po odvetniško pomoč.

Težave z vodstvom

Trebanjsko mizarstvo podjetje je eno izmed tistih obrtnih podjetij v občini, ki lani ni pokazalo pravega napredka, rekli bi lahko celo, da nazadujejo. To dokazujejo tudi rezultati tega 25-članskega kolektiva, ki je imel lani v prvih 9 mesecih le 56 milijonov S din celotnega dohodka ali 5 odst. manj kot

leto dni prej, medtem ko je bilo skladov ustvarjeni 7 milijonov ali 12,5 odst. manj. V delovni organizaciji je bilo še težje, ker so že pol leta tako rekoč brez direktorja. Po zakonu o reelekciji bi moral biti dosedanji direktor zamenjan že spomladi 1966, vendar se je na razpis javil en sam kandidat, pa še ta je kasneje odstopil. Tako je ostalo po starem in se po mnenju članov kolektiva direktor, ki se pripravljajo na odhod v inozemstvo, ni več dovolj zavzemal za podjetje. Na ponovni razpis se je javilo nekaj kandidatov, med njimi tudi podpredsednik občinske skupščine Janez Mihevc, ki bo v primeru, da bo izbran, na novem delovnem mestu lahko začel delati šele po prenehanju mandata spomladi 1967.

ZAHVALA DAROVALCEM ZA NOVOLETNO OBDARITEV OTROK

Občinski odbor društva prijateljev mladine v Trebnjem se iskreno zahvaljuje podjetjem in ustanovam, ki so razumelo zagato družino ob koncu lanskega leta in pri sponzoriranju obdaritve otrok, ko je kazalo da jih ne bo mogoče obdariti. Izmed 35 podjetij in ustanov, ki so prispevale skupno 1.287.100 S din, so dali: občinski sindikalni svet 150.000, DANA z Mirne 160.000, KPJ Dob 120.000, TRZAN iz Mokronoga je v blagu prispeval 15.000, Gradbeno opelcarsko podjetje 20.000, HRAST iz Sentlovrenca 15.000, Obs Trebnje 30.000, SZDL 50.000, občinski komitej ZK 41.000, DPM 50.000, GG Novo mesto 25.000, TSS Mirna 40.000, Zdravstveni dom Trebnje 15.000, Lekarna Trebnje 10.000, trg. podjetje DOLENJKA 20.000, »EMIE« z Mirne 10.000 Zveza borcev NOV Trebnje 5000, Komunalno podjetje 15.000, NOVOTEHNA 13.000, Mizarstvo Trebnje 5000, KEMOOPREMA

iz Trebnjega 30.000, KZ Trebnje 39.000, »Litostroja« 30.000, Modna oblačila iz Trebnjega (v blagu) 150.000, Komunalna banka Novo mesto 30.000, Pečar (Trebnje) 5000, ELEKTRO Novo mesto 6000, GG Brežice 48.000, Krojaštvo Brežice 50.000, ASTRA 10.000, MERCATOR, Trebnje 50.000, gostišče »Grmadna« 5000, Vodna skupnost Stična 15.000, pošta 5100 in Stanovanjsko podjetje Trebnje 5000 S din.

Občinski odbor DPM Trebnje

NOVA ŠOLA NAJ BO TUDI PONOS MESTA...

Nekaj dni pred nedeljskim glasovanjem o »DA« ali o »NE« za novo osnovno šolo v Novem mestu smo spet obiskali vrsto staršev, da bi povedali svoje mnenje o potrebah po novem šolskem prostoru. Prijetno smo bili presenečeni in ganjeni: s kakšno ljubeznijo govore naši starši o svojih šolarjih, s kakšno zavzetostjo spremljajo prizadevanja občinske skupščine in šolskega vodstva, da bi se pereče in tako važno vprašanje šolstva le premaknilo z mrtve točke! Poslušajte nekaj odgovorov — in prav gotovo se tudi vam ne bo težko odločiti na nedeljskem glasovanju!

Kdo bo pa vedno šival raztrgane hlače!

RADA GUTMAN, gospodinja z Zagrebške ceste — »Nekajkrat sem bila v šoli. Na roditeljskih sestankih. Prevečkrat, da sem se lahko pričela, kakšna šola je to. O kakšna je znotraj. Če samo pomislim na klopi... Otrokom sem kupila nove hlače, pa sta prišla domov z luknjami. Tudi čisto ni tam. Vse je staro, tesno. Kako naj se otroci uče? Nemogoče! Zelela bi, da bi v šoli delili za malico razen mleka in čaja ter čaja in mleka tudi enolončnico. Otrokom bi se prilegla. Hči, ki hodi v šesti razred, dela v krožku. Včasih je do devete zvečer ni. Samo mleko ji je popoldne premalo. Pripravljena sem plačati več. Za enolončnico. Vem, da je v prenatrpani šoli poleg vsega ni mogoče pripraviti, lahko pa bi jo v novi šoli. Ta je potrebna. Pame na je spodbuda, da bi vsi prispevali za zidavo. Kdo bo pa vedno šival raztrgane otroške obleke?! Rada bom dala vsak mesec svoj delež. Rada pa bi tudi, da bi bila šola lepa, mestu v ponos. Stala naj bi daleč od prometnih križišč in bencinskih črpalk. In igrišče bi naj imela poleg!

Vedno v strahu pred boleznijo!

SILVA LOVKO, kmetijska srednja šola GRM — »Tri otroke imam v osnovni šoli. V drugem, petem in šestem razredu. Dokler sem v službi, so otroci sami doma. Ko grem domov, so v šoli. Vedno se bojim, da se ne bi kateri vrnil bolan. Tako tesno je tam... Učenci so potrebni svežega zraka. Dobil bi ga v novi šoli. Brala sem, da bo referendum. To pozdravljam. Mislim, da ne bo nihče odrekal prispevka. Kadar gre za šole in bolnišnice, moramo pomagati. Vsak dinar bo dobrodošel. Ko bomo že prispevali, naj bi bilo urejeno tako, da bi dal več tisti, kdor več zasluži.«

Vedno v strahu pred boleznijo!

JELKA VUČE, šola za zdravstvene delavce v Ulici talcev — »Samoprispevek bo res obremenil družinske proračune, če pa pogledamo, kakšna stiska je v osnovni šoli... Zaposlene matere smo najbolj prizadete zaradi izmen-

skega pouka, saj ves dan ne vidimo otrok. Ko bo nova šola, bodo otroci popoldne doma.«

Ves dan se ne vidimo!

skaga pouka, saj ves dan ne vidimo otrok. Ko bo nova šola, bodo otroci popoldne doma.«

»Moj bo hodil v Šmihel, pa vendar...«

MARIJA ZUPANČIČ, kavarina CEN-TER — »Družino imam v Šmihelu, zato bo tudi sin, ko bo dovolj velik, hodil v Šmihelsko, ne v novomeško šolo. Za težave novomeške šole sem slišala in se mi zdi prav, da bomo občani prispevali za novo šolo.«

šolo. Za težave novomeške šole sem slišala in se mi zdi prav, da bomo občani prispevali za novo šolo.«

Za prispevek-dve leti!

NACE GREGORIČ, Gozdno gospodarstvo — »Vem, kakšna stiska je v osnovni šoli ob Cesti herojev in kako težko je v njej vzgajati in učiti. Zavek koristiti šole otrokom naših otrok...«

to pozdravljam zamisel, da bi gradili novo šolo. Zdi se mi,

da predlagana varianta o samoprispevku ustreza, saj vemo, da gospodarstvu ni lahko. Sem za prispevek, kot bo izglasovan na referendumu, vendar pod pogojem, da bodo sredstva porabljena samo za šolo. Čas za zbiranje — tri leta — se mi zdi predolg. Če bo šola zidana etapno, bi za začetek zbrali dovolj že v dveh letih. Pričakujem, da se bo število prebivalstva na desnem bregu Krke v prihodnje naglo povečevalo, zato predlagam, naj bi nova šola stala na Grmu.«

»Glasovala bi za Kandijo!«

VLADIMIRA SPILETIČ, Zabja vas — »Dvoje otrok imam. Eden hodi v šolo, drugi še ne. Od nas do šole je precej daleč. Sem za novo šolo, glasovala pa bi za to, da bi jo zidali v Kandiji, vsekakor na desnem bregu Krke.«

Govori mati petih otrok:

... Za samoprispevek nisem ravno navdušena, ker imam 5 otrok in nevelike dohodke, vendar bom glasovala za! Ne smemo misliti samo nase. Moji otroci res ne

bodo več deležni pouka v novi šoli, toda tudi oni bodo imeli otroke...«

(Pavla Simič, gospodinja v Novem mestu)

KJE BOMO V NEDELJO VOLILI?

Volili? Da! Z javnim glasovanjem, z referendumom, se bomo občani krajevne skupnosti Novo mesto izrekli ZA NOVO SOLO ali pa proti njej! Vse drugo o tem preberite na tej strani, posebej pa obveščamo novomeške krajevne skupnosti, kje bodo imeli v nedeljo odprta volišča (najprej glasovalno mesto, za njim: katere ulice, naselja in vaši zajema):

1. Glavni trg — rotovž:

Glavni trg, Detelova ulica, Germova ulica, Solška ulica, Jenkova ulica, Strojsarska pot, Dilančeva ulica, Seidlova ulica.

2. Novo mesto — občinsko sodišče:

Cesta komandanta Staneta, Jerebova ulica, Kratka ulica, K sodišču, Streliška ulica, Vavpotičeva ulica, Vrhovčeva ulica.

3. Novo mesto — gimnazija:

Prisojna pot, Ulica talcev, Cankarjeva ulica, Na žago, Mestne njive, Koštalova ulica, Kettejev drevored od 1 do 31, Ljubljanska cesta od 1 do 8, Cesta herojev.

4. Novo mesto — sindikalni dom:

Kosova ulica, Muzejska ulica, Čitalniška ulica, Breg, Društveni trg, Mej vrti, Pugljeva ulica, Sokolska ulica, Cvelbarjeva ulica, Škrabčeva ulica, Prešernov trg.

5. Novo mesto — uprava za dohodke (Novi trg 9):

Novi trg, Defranceskijeva ulica, Hladnikova ulica, Kastelčeva ulica, Na (Pavla) Zupancičevo sosesko, Trubarjeva ulica, Kidričev trg, Dalmatinova ulica, Strma pot.

6. Kmetijska šola Grm:

Ttrdinova ulica, Skaličkega ulica, Adamičeva ulica, Valantičeva, Kotarjeva cesta, Paderšičeva ulica.

7. Hotel »Kandija«:

Ulica Majde Silc, V Ragov log, Ragovska ulica, Kandijska cesta, Zagrebška cesta, Zabja vas, Gubčeva ulica, Karlovska cesta, Ragovo.

8. Kristanova ulica — dvorana družbenih organizacij:

Kristanova ulica, Nad mlini, Resljeva ulica, Partizanska cesta.

9. Pionir:

Ljubljanska cesta od 9 dalje, Kettejev drevored od 32 dalje, Kolodvorska ulica, Cesta brigad, Kurirska pot, Slakova ulica, Bršlin, Ceglina, Mala Bučna vas, Foersterjeva ulica.

10. Irča vas — gostišče DRSKA:

Irča vas, Brod, Srebrniče, Partizanska cesta št. 16, 18, 20 in od 22 dalje, Šmihelska cesta, Volčičeva ulica.

11. Šmihel pri Novem mestu — osnovna šola:

Šmihel pri Novem mestu.

12. Škrjanče — pri Francu Knafelcu, Škrjanče 5

Škrjanče št. 5 pri Novem mestu.

13. Gotna vas — gostilna Drenik:

Gotna vas, Regerča vas, Jedinsčica.

„Pohitimo, dokler je ugoden čas!“

Mr. ph. Boris Andrijač, direktor tovarne zdravl KRKA:

»Ob težavah, v kakršnih je novomeška osnovna šola, ni bilo v našem kolektivu nobenega oklevanja glede prispevka. Toliko manj tudi zato, ker smo se na svoje oči prepričali o stanju v sedanji šoli in ker so samoupravni in drugi organi že prej razpravljali o tem, da smo tudi mi dolžni prispevati za šolstvo. Naš kolektiv je mlad, zato je težnja po izobrazbi v njem zelo močna, saj nam vsak dan v proizvodnji dokazuje, da dandanes ne gre brez znanja. Dva milijona starih dinarjev, ki smo jih prispevali v sklad za gradnjo nove šole namesto venca na grob pokojnega tovariša Borisa Kraigherja, sta šele naš prvi prispevek, ker tudi v bodoče ne bomo odrekli pomoči. Na referendumu o samoprispevku pa se bodo naši delavci brez dvoma odločili za samoprispevek, saj sami zelo dobro vedo, kako potrebna je nova šola v našem mestu. V vseh kolektivih je velika pripravljenost za sodelovanje v tej lepi humani akciji.

- Zato bi moral prav zdaj odbor, ki akcijo vodi, kar se da pohiteti in doseči, da bi se ta pripravljenost podjetij čimprej spremenila v konkretne denarne prispevke!»

NOVOMEŠKA KOMUNA

Zakaj referendum?

(Nadaljevanje s 1. str.)

Izid glasovanja na referendumu je obvezen za občinsko skupščino in za organe občinske skupščine ter za druge samoupravne organizacije in občane.

Eno leto po izvedbi referenduma ne sme sprejeti občinska skupščina nobenega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

274. člen

Če na referendumu ne pride večina volivcev, razpiše občinska skupščina ponovno referendum najkasneje v roku tridesetih dni.

275. člen

Odločba o razpisu referenduma se objavi na krajevno običajen način, rezultat glasovanja na referendumu pa v uradnem glasilu.

276. člen

Če za predmet referenduma ni glasovala večina navzočih volivcev, sme občinska skupščina razpisati ponovni referendum o istem predmetu šele po preteku šestih mesecev.

Tako občinski statut, 277. člen tega poglavja še posebej govori o tem, da veljajo določbe 273. in 276. člena statuta, dokler ne bo z zakonom drugače predpisano.

V rokah občanov krajevne skupnosti Novega mesta je torej usoden sklep: ali si bodo s samoprispevkom omogočili pot do potrebnih kreditov in druge pomoči širše skupnosti ali pa — kar povemo odkrito in nedvoumno — nove šole še vrsto let ne bo mogoče zidati! Gre za usodo, osnovno šolanje in iz-

KJE BO STALA NOVA ŠOLA?

Mnogo ugibanja je zadnje tedne in dneve v Novem mestu in okolici tudi zaradi

obraževanje sto in tisočih otrok, ki bodo v prihodnjih letih in desetletjih stopali v razrede novomeške osnovne šole, ki je že zdaj podobna velikemu mravljišču, prenatrpana in sama v vedno večjih škripcih. Gre za zdravo rast ali pa za hiranje mladine, naše bodočnosti, naših novih delavcev, strokovnjakov in različnih kadrov. V slabih pogojih jim šola ne bo mogla dati tega, kar bi jim za vstop v življenje morala nuditi! Samopomoč je rešitev, da pride Novo mesto čimprej do novih šolskih prostorov!

Zato ponovno trdimo: nedelja nam bo napisala pričevalo zavednosti in naše resnične skrbi za otroke, za našo bodočnost! Ne zapravimo ugodne prilike, da z dejanjem na glasovalnih mestih dokazemo odgovornost in skrb za mladi rod!

T. GOŠNIK

vprašanja: KJE BO STALA MNOŽIČNO UDELEŽBO od-

NOVA ŠOLA? Veliko jih je, ki na vso moč trde: Stati mora v Bršlinu, tam je največ otrok! Druga, številčno nič slabša skupina trdi nasprotno: nova šola mora biti na Grmu oz. nekje v Kandiji, tu je še več otrok! — Obe skupini govorita navadno brez pravih podatkov, bolj po občutkih in prizadetosti staršev.

Razumeti moramo tako prve kot druge: vsaka družina bi rada, da bi njihov malček obiskoval prve razrede osnovne šole kar najbližje doma. Danes posebej poročamo o izjavi dipl. ekonomista Mihe Hrovatiča glede priprav gradiva o novi šoli. Naj še zapupamo javnosti novico, ki se je rodila zadnje dni v občinskem središču: vse možnosti so, da bi gradili v Novem mestu celo dve novi šoli! Verjetno bi bili nekaj manjši kot ena, o kateri govorimo in razpravljamo doslej, stali pa bi lahko v tistih dveh okoliših, kjer bo največ podatkov govorilo za novo šolo!

Vendar zdaj to nikogar ne bi smelo odvrniti od udeležbe na nedeljskih volitvah: Z

govorimo na vprašanje, ki nam ga zastavlja referendum: DA, SMO ZA NOVO SOLO, SMO ZA SAMOPRISPEVEK!

»Te dni bo narejena ekonomska študija o potrebah gradnje nove osnovne šole v Novem mestu. Študija obdeluje Grm in Bršlin kot kraja, kjer je potrebna šola. Upoštevano je daljše razvojno obdobje, tako da bo šele na tej podlagi možno izdelati investicijski program in določiti lokacijo. Do zadnje besede, kje naj šola stoji, je še dolgo. Nove podatke za študijo sem dolgo zbiral, ker starih nisem dobil ali pa so bili nepopolni. Delo ni bilo lahko.«

Študija bo gotova te dni

Miha Hrovatič, direktor Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij:

FRANC DEČNIK INZ, KOČEVAR FRANC ŽULIČ RAPKO LINDIČ INZ, JEDLOVČNIK FRANCI BEG IVAN AŠ JOŽE UNETIČ LADO NARDIN JOŽE LOGAR MARICA GAL ANICA ŠUSTARŠIČ

Odločamo o sreči naših otrok!

Delovne organizacije!

Tudi k tovarišem in tovarišicam v delovne organizacije smo stopili te dni in jih povprašali, kako gledajo na razpisano glasovanje (referendum). Ni bilo primera, da bi kdo ne bil za novo šolo! Še več: povsod bodo skušali tudi iz skladov podjetij po svojih močeh prispevati za novo šolo.

Otroci terjajo, naj prispevamo!

Inž. Branka Jedlovec, predsednica upravnega odbora DS v NOVOTEKSU: Stanje v novomeškem šolstvu je otroci terjajo od nas, naj prispevamo, da občani nimajo druge izbire kot prispevati za novo šolo! Vam! Čeprav se ne bo nihče zlahka odrekal denarju za samoprispevek, bo vsem v tolažbo zavest, da prispevamo za svoje otroke, da bo šola zgrajena in da bo služila otrokom! Osebnostem sem za prispevek, pa tudi naši delavci, ki stanujejo v Novem mestu, bodo, o tem sem prepričana, glasovali za samoprispevek!

posameznik ne kolektiv! Prispevali bomo za to šolo v dobro naših otrok, za šolo, zgrajeno z združenimi močmi, v kateri se bodo naši otroci učili laže in v boljših pogojih, kot smo se nekaj mi. Odločamo o sreči naših otrok, zato sem za samoprispevek in tudi za prispevek kolektiva!

»Smo za novo šolo in za samoprispevek!«

Franc Žulič, vodja splošnega sektorja v Industriji obute: Sem za samoprispevek, pa tudi za to, da naše podjetje v okviru svojih zmoglosti prispeva v sklad za gradnjo nove šole. Redkim posameznikom, ki nasprotujejo samoprispevku, je treba povedati (med njimi so največ takšni, ki nimajo otrok ali pa imajo že večje otroke), da bodo v to šolo hodili njihovi vnuki, otroci njihovih sodelavcev in še mnogi rodovi! Starši, ki imajo šoloobvezne otroke, pa so tako kot jaz odločno za samoprispevek!

Prispevali bomo za dobro naših otrok

Rafko Lindič, predsednik DS v Industriji obute: V tako humani akciji, kot je prispevek za gradnjo nove šole, se ne moreta odreci sodelovanju ne

Med delavci in uslužbenci mnogih naših podjetij, ustanov in zavodov je, kakor smo se prepričali te dni v osebnih razgovorih, mnogo nejasnost glede načina izpeljave nedeljskega glasovanja (referenduma). Mnogi mislijo, da bodo glasovali kar »doma v kuhinji, ker bo nekdo prišel na dom in prinesel listek v podpis...« Slišali smo tudi za druge, podobne nesmisle in napačne predstave!

Zato prosijo občinska volilna komisija, ObO SZNL in svet Krajevne skupnosti v Novem mestu, da bi vodstva vseh delovnih organizacij danes, jutri in v soboto obvestila vse svoje delovne organizacije in uslužbenca na področju krajevne skupnosti, da se je treba v nedeljo od 7. do 19. ure udeležiti glasovanja (referenduma) na pristojnem volišču (glasovalnem mestu) — tako kot na običajnih državnih volitvah!

GRE ZA NOVO ŠOLO, ZA NASO MLADINO, ZA BODOČNOST NOVEGA MESTA!

»Ne samo skupnost, vsi moramo pomagati!«

Franci Beg, vodja splošnega sektorja v ELI: V našem kolektivu smo za samoprispevek, saj bomo tako s sodelovanjem najbolj prizadeti — staršev otrok — najzanesljiveje zgradili novo šolo! Tisti, ki menijo, da bi morala graditi nove šole sama skupnost, nimajo prav. Prav je, da tudi občani pomagamo tam, kjer je najbolj potrebno. Upam si reči, da bo naša delovna skupnost, čeprav je majhna, prispevala v tej lepi akciji po svojih močeh tudi z skladih podjetja. Marica Gal in Anica Šustaršič sta sestavi v novomeški ELI. V dveh kratkih stavkih sta kar med delom potrdili to, kar je malo prej povedal tov. Gal. Rekl. sta: — Samo za samoprispevek za gradnjo nove šole, saj je nova šola namenjena našim otrokom! Tudi za prispevek podjetja smo!

»To bo šola za naše otroke in za mnoge rodove!«

Jože Unetič, direktor NOVOTEHNE: Ze tisti pih, ko smo zvedeli za tragično smrt Borisa Kraigherja, me je ob misli na venec prešinilo spoznanje, da bi bilo boljše prispevati ustrezni znesek v sklad za gradnjo nove šole. Takoj smo se odločili za prispevek 50.000 Sdin, prepričan pa sem, da bodo organi samoupravljanja na svoji prvi seji povečali ta prispevek na 250 tisoč Sdin. Sem za prispevek, tako, kot so zanj vsi tisti, ki imajo otroke in na svoji koži čutijo, kako potrebna nam je v Novem mestu še ena šola. Redki posamezniki, ki nasprotujejo samoprispevku, so večinoma brez šoloobveznih otrok. Nimajo prav, saj pozabljajo, da bodo v to šolo hodili otroci njihovih otrok in še pozabljajo, da je vse, kar gradimo in ustvarjamo, namenjeno mladim rodovom!

»Kam pošiljati otroke?«

Lado Nardin, podjetje VARN ST: — Sem za šolo in za samoprispevek! Z vsemi štirimi sem zanj, ker bom potem zairdno vedel, kam pošiljati otroke!

Vemo, kako težko gre v proizvodnji brez znanja!

Ivan Aš, predsednik sindikalnega odbora v NOVOLESU: Po tem, kako hitro in brez pomisleka se je naš DS odločil za prispevek 100.000 Sdin v sklad za gradnjo nove šole namesto venca na grob pokojnega Borisa Kraigherja, sodim, da v našem kolektivu ne bo nikogar, ki ne bi glasoval za samoprispevek! Ljudje dobro vedo, da bodo prispevali za šolo, v katero bodo hodili njihovi otroci, in za šolo, ki bo še dolga leta pričala o njihovi pripravljenosti pomagati. Veliko naših delavcev je šole naknadno pridobilo osnovnošolsko izobrazbo, zato dobro vedo, kako potrebna sta šola in znanje otroku in kako težko je brez tega dvojega v proizvodnji iz skladov podjetja pa bomo gotovo prispevali še kaj.

Šolstvu moramo dati več kot do zdaj!

Inž. Božo Kočevar, predsednik upravnega odbora DS v IMV: Sem za šolstvu več kot do zdaj in ga bolj podpirati! Prepričan sem, da naš kolektiv in samoupravni organi ne bodo odrekli pomoči za gradnjo nove šole iz skladov podjetja.

Pomagajmo tudi občani!

Franc Pečnik, predsednik sindikalne podružnice v IMV: Šola je našim otrokom potrebna, zato sem za samoprispevek! Vsi lahko vidimo, da se mnoge šole skoraj podirajo, ponekod pa jih sploh ni! Pomagajmo torej tudi občani! V Novem mestu je zelo potrebna še ena šola. Člane našega kolektiva bomo še ta teden pred referendumom temeljito seznanili z namenom samoprispevka, o katerem bomo odločali kot občani. Zelimo namreč, da bi se vsi zavedali, kako potrebna je šola, in da bi glasovali za samoprispevek. Dinar, ki ga bomo s tem prispevali kot občani, je namenjen našim otrokom!

»Naš prispevek naj bi bil pobuda!«

Jože Logar, direktor NOVOTEKSA: Šolski prostori v Novem mestu so premajhni. Naš prispevek 5 milijonov Sdin v sklad za gradnjo nove šole namesto venca na grob pokojnega Borisa Kraigherja smo smatrali kot pobudo vsem drugim kolektivom, ki naj bi v tej lepi akciji sodelovali prav tako kot mi s prispevki iz svojih skladov.

S KONFERENCE KO SZDL NA PREVOLAH 26. DECEMBRA

K nam odgovorni ljudje prereditko zaidejo

Stalni zobozdravnik, ki je začel delati v Žužemberku, bo lahko ob določenih dnevih delal tudi na Prevolah. Za ureditev zobne ambulante bo krajevna skupnost prispevala 250.000 Sdin — Letos naj Prevole zagotovo dobijo telefonsko zvezo — Bo voda v bodoče zanesljivo polnila cevi suhokranjskega vodovoda?

zgradili ambulanto, zdaj pa bi radi imeli občansko tudi zobozdravnika. Ker je letos začel stalno delati zobozdravnik v Žužemberku, bo določene dneve lahko delal tudi Prevolah, krajevna skupnost pa bo prispevala 250.000 Sdin za ureditev zobne ambulante, ki naj bi bila v dveh mesecih nared.

V triurni razpravi niso mogli tudi mimo neprijetnih stanovanj prosvetnih delavcev, o teh težavah pa smo že poročali.

Čeprav se letne konference KO SZDL na Prevolah niso udeležili predsednik krajevne skupnosti tov. Papež, šef krajevnega urada in tajnik KS tov. Škufca ter občinski odbornik Šporar, kar kaže na premajhno prizadevanost in je vse graje vredno, so na shodu domačini in vabljeni gostje sprejeli nekaj koristnih sklepov za prebivalce tega dela Suhe krajine, ki se ga tudi odgovorni ljudje radi izogibajo, kot da bi bili izvoljeni samo za en del občine.

pregleda in da je treba zamenjati človeka, ki pri njih dela, če se ugotovi, da ni dovolj vestno opravljal svojega dela.

Tudi telefonska zveza iz Hinj na Prevole je bila že lanska želja ondodnih Suhokranjcev, ki pa je niso uresničili. Na shodu so

sklenili, da bodo začeli z delom, brž ko bo zima pustila. Les bodo prispevali domačini, ki bodo izkopali tudi jame za drogove.

S prizadevanostjo občinske skupščine in žužemberškega zdravnika dr. Kocutarja so na Prevolah

Borci lani prosili, letos dobili

Poročali smo že, da je občinska skupščina v Novem mestu sredi lanskega decembra ustanovila sklad za borce NOV. 28. decembra je ta skupščina znova zasedala, obravnavala problematiko borcev in sprejela odlok o družbeni pomoči borcem. Odlok pravi, da bo taka pomoč stalna, občasna ali enkratna.

Jože Plavec, predsednik UO sklada, je poročal, da je med 4.500 člani ZZB v

novomeški občini več kot 600 starostnih in okoli 300 invalidskih in družinskih upokojencev. Njihove pokojnine so premajhne, zato jih je v letu 1966 kar 250 prosilo za stalno denarno pomoč. Zaposleno je okoli 800 borcev.

nju naj bi te sicer pomagale borcem in njihovim družinam tudi, da bi se lajše šolali njihovi otroci.

»BESEDA NI KONJ« na novomeškem odru

V torek zvečer, 17. januarja, bo s Petanovo satirčno lepljenko v 4 dejanjih nastopilo na odru novomeškega gledališča Mestno gledališče ljubljansko. »BESEDA NI KONJ« ima štiri dele: politika, gospodarstvo, ljubezen in razno. Ne zamudimo predstave!

Tovariš Plavec je poudaril, da mnogi borci še nimajo primerne stanovanje. Predlagal je, naj bi zaposlenim borcem pri tem pomagale delovne organizacije. Po njegovem mnenju

V 3 letih bi sami zbrali 123 milijonov Sdin

Marsikdo se te dni vprašuje, čemu referendum, zakaj samoprispevek za novo šolo. V soboto in danes na to obširno odgovarjamo v Dolenjskem listu, potrebno pa je povedati še tole:

krajevni samoprispevek bi plačevali delavci, zaposleni v delovnih organizacijah ali pri zasebnikih, ter oficirji, delavci vojaških enot in upokojenci v višini 1 odst. od neto (čistih) osebnih dohodkov in pokojnin; obrtniki in osebe s svobodnimi poklici — 2 odst. od ugotovljene davčne osnove in lastniki kmetijskih zemljišč — 2 odst. od katastrskega dohodka.

Kdo samoprispevka ne bo plačeval?

Plačevanja samoprispevka naj bi bili oproščeni delavci in upokojenci, katerih osebni dohodki oz. pokojnine ne pre-

segajo 500 N din na mesec, pa tudi lastniki kmetijskih zemljišč, katerih katastrski dohodek ne presega 500 N din. Oproščeni naj bi bili tudi vajenci, dijaki in študentje od vajenskih nagrad oz. štipendij. Lastniki kmetijskih zemljišč, ki so zaposleni, bi plačevali samoprispevek samo od osebnega dohodka.

Koliko bi se nabralo v 3 letih?

Po zbranih podatkih je na območju krajevne skupnosti Novo mesto zaposlenih 4200 do 4500 delavcev, ki stalno ali začasno bivajo na območju te KS. Njihovi skupni letni dohodki znašajo zdaj približno 2 milijardi in 800 milijonov S din. Od tega bi znašal krajevni samoprispevek 28 milijonov S din, samoprispevek oficirjev, upokojencev in delavcev vojaških enot pa

bi dosegel 8 do 10 milijonov S din na leto. Samoprispevka s kmetijskih zemljišč bi se zbralo letno poldrugi milijon S din, od obrtnikov in drugih poklicev pa 2 milijona S din. Na leto bi torej zbrali 39.500.000 do 41.500.000 S din, v treh letih pa kakih 118 do 123.500.000 S din.

Dva primera: kmet in delavec

Te dni smo slišali nekaj opomb, da bi »samoprispevek kmete preveč prizadel«. Poglejmo številke! Večina kmetovalcev na področju občine ima sorazmerno nizke katastrske osnove. Kmet, ki ima take osnove npr. 400.000 S din letno, bi plačal od tega prispevek v višini 2 odst. — to je 8 tisočakov na leto. Delavec, ki zasluži 80.000 S din na mesec, pa vsak mesec 1 odst. od tega, to je 800 S din ali na leto 9.600 S din. V večini primerov bodo zaposleni delavci in uslužbenci plačali več samoprispevka kot kmetje v občini, saj bi dale vse kmetije v območju KS Novo mesto na leto komaj 1.500.000 S din samo-

prispevka, samo zaposleni delavci pa na leto 28 milijonov S din.

Gre torej za obremenitev naših osebnih proračunov, naših žepov — toda z jasnim namenom: dobiti osnovno podlago, da bi se lahko lotili gradnje nove šole, od katere bodo imeli korist tudi vsi otroci s področja mesta in njegove ožje oz. širše okolice — tudi tisti s Slatnika, in Prečne, Karteljevega, Ločne in sosednih vasi bodo obiskovali višje razrede šole v mestu!

Naposled le disciplinski center

S posebno odločbo je občinska skupščina v Novem mestu na zadnji lanski seji ustanovila disciplinski center za mladoletnike. Čeprav bo ta pri centru za socialno delo v Novem mestu, bo delal samostojno, predvsem pa opravljal strokovno, socialno in vzgojno delo z mladoletniki, ki jim bo sodišče izreklo ustrezen vzgojni ukrep.

Novomeška kronika

■ MESTO JE PRED DNEVI prekrila debela snežna odeja, tako da so bile ceste slabo prehodne, pločniki neposipani in polsedeli pa več dni neotlačeni. Mnogi avtomobili so ostali v snegu. Tem neveselostim so se pridružile še drsavnice, ki so jih skoro na vseh klančih v mestu naredili otroci, starejši ljudje pa so na njih padali. Tudi sankanje po mestnih ulicah se je spet uveljavilo, čeprav se otroci s tem izpostavljajo veliki nevarnosti.

bje, še bolj pa potrošniki, ki so speccerijsko DOLENJKINO blago do zdaj kupovali v zaslini prodajalni pri Domu JLA.

■ MED NOVOMEŠČANI je precej zanimanja za ogled dunajske drsavnice revije v Celovcu. Podjetje KOMPAS zbira prijave do 25. januarja, hkrati pa daje vse informacije.

■ PRI ORANJU SNEGA na mestnih ulicah in cestah se je na pločnikih nabralo toliko snega, da so pešci le s težavo hodili po njih. V torek dopoldne so komunalci začeli z najbolj prometne Ceste komandanta Staneta meg odvažati s tovornjaki. Dobro bi bilo, da bi se podobno lotili tudi nagnečenega snega na Glavnem trgu in drugih mestnih predeh, zlasti tam, kjer so parkirna za osebna vozila.

■ OKRASNIH ZARNIC, ki so jih v več barvah namestili na arkadah trgovine TEKSTIL na Glavnem trgu, je bilo že nekaj dni precej manj. Vse, ki jih je bilo mogoče doseči z roko, so namreč neznanec pokradli.

■ GIBANJE PREBIVANSTVA — Rodili sta: Marjeta Turk z Ljubljanske 9 — Tanjo in Tereza Polar z Novega trga 2 — Viktorijo.

»Uredimo naš vrt!«

V torek, 17. januarja, ob 17. uri bo v sindikalni dvorani (Društveni trg 2) zanimivo predavanje »Uredimo naš vrt«, spremljano z barvnimi diapozitivi. Po predavanju bo občni zbor Hortikulturnega društva. Vabljeni vsi ljubitelji cvetja, vrtnikarji in sadjarji.

V nedeljo vas vabi skakalnica na Mirni

Kot nalašč je sneg na debelo prekril Dolenjsko in mnogi bodo v nedeljo, 15. januarja, spet lahko pohiteli k 45-metrski skakalnici na Mirno, kjer se bodo pomerili nekateri najboljši smučarski skakalci Slovenije. Iz znanega smučarskega središča Logatec so že obljubili 20-člansko udeležbo, prav tako pa so to nedeljo prosti tudi drugi najboljši smučarski skakalci, ki jih je TVD Partizan Mirna povabil po vodstvih klubov, za katere nastopajo. Na letošnjo prireditev so povabljeni tudi tekmovalci iz Hrvaške (iz Delnice).

Mirenska podjetja so pokazala dobro voljo in že pomagajo s prispevki, posebno pa se je odrezala DANA, ki je prevzela pokroviteljstvo nad tekmovanjem. Kot je znano, je bil laniški znani tekmovalci državni reprezentant Miro Oman iz smučarskega kluba Triglav.

In še eno privlačno tekmovalno se obeta! Prav te dni se pogovarjajo na smučarski zvezi Slovenije, da bi na Mirni naslednjo nedeljo, 22. januarja, organizirali tudi republiško mladinsko prvenstvo, kar bi bilo za to mlado dolenjsko smučarsko središče posebna počastitev. Kako bo odločeno, bomo pravočasno obvestili.

Z lanskimi skakalnimi tekmami v Mirni na Dolenjskem, ki so privabile rekordno število navdušenih domačih gledalcev

Pogovor z zdravnikom

Menierova bolezen

Včasih redka, pa ne vedno tako zelo redka ušesna bolezen je Menierova bolezen. To je tipična bolezen notranjega ušesa, vzrokov zanjo pa je veliko. Razne poškodbe slušnega živca, boleznin ožilja in srca, poapnenje žil, nepravilni krvni pritisk, različne nevroze in migrena, poškodba možgan, npr. pretres, so samo nekateri vzroki, ki bolezen povzročijo. Ne smemo zanemarjati tudi vnetja srednjega in zunanega ušesa. Seveda spadajo k vzrokom npr. motnje presnove, kajenje, pitje alkoholnih pijač in prave kave, pa tudi preobčutljivostne reakcije.

Bolezen se začne iznenada z napadom vrtoglavice, padanja, bruhanja, slabosti, s šumenjem v ušesih, z naglušnostjo in migljanjem oči. Vsi ti znaki trajajo nekaj ur ali nekaj dni in nazadnje popolnoma izginejo. Napadi pa se ponovijo: v začetku morda poredkeje, pozneje bolj pogosto. Bolniki živijo v večnem strahu, kdaj bo spet napad. Včasih pa se zgodi, da napadi z leti izginejo, kar je seveda najboljše. V začetku se po napadu sluh popravlja in je normalen. Pozneje pa se ne popravlja več docela, ostane naglušnost, ki se končno spremeni v popolno gluhost.

Ceprav napadi lahko presenetijo bolnika kadarkoli, se le večkrat zgodijo, da se napad začne ponoči, in ko se bolnik zjutraj zbudi, ima vse značilne znake bolezni. Bolezen napade največkrat samo eno uho, vendar obojestranska prizadetost ni tako redka.

Če je bolezen povzročila kap, so znaki izredno močno izraženi. Po prenehanju napada se v tem primeru sluh ne vrne več, uho ostane gluho.

Kaj naj naredimo, če imamo takega bolnika doma? Bolnik naj leži v postelji, miruje naj. Dobro je, če mu damo na glavo hladne ali mrzle obkladke, lahko tudi vrečico z ledom. Hrana mora biti neslana. Jasno je, da bolnik ne sme uživati alkoholnih pijač in prave kave, pa tudi cigarete so mu prepovedane. Nanj moramo vplivati pomirjalno, brez panike in kričanja. Sicer pa se moramo v vsakem primeru držati zdravnikovih navodil in moramo uporabljati zdravila, ki jih je predpisal. Včasih je potrebna operacija, ni treba z njo odlašati.

Dr. BOZO OBLAK

ŠAH

V Krškem štirje v vodstvu

Na šahovskem prvenstvu v Krškem, na katerem sodeluje 12 igralcev, vodijo Levčar, Horvat, inš. Kurent in Rupar. Zanimivo je, da so bili favoriti poraženi v prvih kolih.

Šport minulega tedna v Kočevju

GIMNAZIJSKO ŠPORTNO DRUŠTVO je začelo s prihodom zime živahno delati. V nedeljo, 8. januarja dopoldne, so bila v domu telesne kulture društvena tekmovanja v odbojki in košarki. A razredni so se pomerili s B razredi in v odbojki zmagali s 3:2, v košarki pa izgubili 42:45 po vodstvu 20:17 v prvem polčasu.

TEKMI SO VODILI IN SODILI dijaki sami ob popolnem redu in disciplini. Podobna tekmovanja bodo še prirejali, ker jim da uprava doma ob nedeljskih dopoldnevih prostore brezplačno.

TEKMOVANJE, KOT SO SI GA ZAMISLILI kočevski gimnazijci, sicer nima posebnega čara, ker se pomerjajo športniki enega društva, mlakavo pa je, da so našli način, kako tekmovati. Tako so našli nedeljsko razvedrilo tekmujoči in gledalci, tudi drugi zvečne gimnazijci.

NOVOMEŠKI DIJAKI Z VOLILNO PRAVICO: pridite v nedeljo na glasovalna mesta in glasujte za novo šolo!

Pri športni dejavnosti premalo pomoči

Občinska zveza za telesno kulturo iz Novega mesta je z okrožnico obvestila vse osnovne organizacije, naj imajo občne zbornice do 31. januarja. Nekateri so jih že imeli, in ko smo jih obiskali, smo videli, da spoštujejo smernice občinske zveze in da obravnavajo tudi predlog statuta, ki ima nekatere spremembe. Zveza je opozorila vsa društva, naj boje gospodarji s premoženjem, naj pridobijo več lastnih dohodkov s članarino, vstopnino in z zbiranjem samoprispevkov; izberejo pa naj si tudi dobro vod-

stvo, ki bo v bodoče uspešno vodilo organizacijo.

Nedavno tega se je sestal tudi

TREBNJE: odbojkarji so začeli vaditi

Po dvomesečnem premoru so 10. januarja trebanjski odbojkarji začeli z redno zimsko vadbo v šolski telovadnici. Ena izmed najvažnejših nalog starejših športnikov je vzgojiti dobre, za šport navdušene mlade igralce, ki bodo nadaljevali tradicijo, zato bodo morali tudi trebanjski odbojkarji pritegniti v svoje vrste čimveč mlajših igralcev. Trebanjski bodo še tekmovali v republiški ligi, kjer so lani osvojili 3. mesto, če bodo le dobili denar za najmanjše športne potrebe in za plačilo stroškov potovanja v različne kraje Slovenije.

TVD Partizan Trebnje je pripravljeno organizirati tudi druge športne dejavnosti, če bo dobil potrebne vodnike, da bi odgovarjali tudi za disciplino v telovadnici, ki je last šole, saj mora njena uprava skrbeti, da je ne bi brezglavo uničevali.

Med kegljači: Žičkar in Runovec

Na kegljaškem prvenstvu krške občine, ki ga je nedavno organizirala občinska zveza za telesno kulturo, je na 100 lučev s 385 keglji zmagal Jože Žičkar pred Uršičem in Filisom, na 200 lučev pa je bil najboljši Sandi Runovec s 788 keglji pred Žičkarjem in Filisom. Letos bo prvo tekmovanje v januarju, igralci pa se bodo pomerili v dvojicah.

svet za telesno in tehnično vzgojo pri občinski skupščini Novo mesto, ki je posebej obravnaval telesno vzgojo na šolah in telesnovzgojnih organizacijah. Ugotovljeno je bilo, da stanje ni ravno rožnato, za kar pa je krivo predvsem pomanjkanje strokovnega in vodstvenega kadra. Mladine, ki si želi športnega udejstvovanja, je dovolj, ne more pa si sama pridobiti sposobnih vodstev, medtem ko na podeželju občutno primanjkuje tudi igrišč in športnih potrebščin.

Svet je ugotovil, da društvom ne pomaga dovolj občinska zveza, še manj pa pripomorejo k dejavnosti druge organizacije: Socialistična zveza, Zveza mladine in nekatere druge, ki bi lahko veliko pripomogle k uspešnejšemu delovanju in razvoju telesne vzgoje na vasi.

SMUČARJI!

Od 15. januarja letos dalje vozi vsako nedeljo izpred hotela Metropol

AVTOBUS DO ČRMOŠNJIC

Odhod iz Novega mesta ob 8. uri, odhod iz Črmošnjic najpozneje ob 17. uri.

Smučarsko društvo »ROG«

NJEGOVE NOVOLETNE ŽELJE

Dijak Lado Macele je skromen, toda nadarjen in borben nogometaš, ki se ni bil zapisal ali izključen iz igre. V novomeški ekipi igra srednjega napadalca in je eden najboljših igralcev v LPL.

Na prvem letošnjem treningu v telovadnici gimnazije mi je odgovoril na nekaj vprašanj.

— Lado, kje in kdaj si znael igrati nogomet?

— Ko sem bil star šest let, smo že brali žogo po poljanah. V dvajsetem letu sem prvič igral v ekipi za mladince Pivke.

— Tvoji trenerji?

— Moj prvi vaditelj je bil Lalič, ki igra sedaj v Grčiji, in kasneje Suša, ki igra za prvotligaša Zagreb. V Novem mestu na žalost tega vprašanja nimamo rešenega in nimamo stalnega moža, ki bi skrbel za nas.

— Kako si se znael v Novem mestu?

— Tu igram že dve leti. Že od šestnajstega leta sem stalno v moštvu. Najraje se spominjam finalne tekme na turnirju v Litiji, ko je ekipa Novega mesta osvojila pokal, potem ko je premagala v borbi za prvo mesto slovenskega ligaša Kovinarja iz Maribora.

— Tvoje noveletne želje?

— Da bi z uspehom končal gimnazijo in da bi se moštvo Novega mesta uvrstilo v višjo ligo!

STARŠI V NOVEM MESTU — glasujte za novo šolo z DA!

NOVOMEŠKI ROJAK LEON ŠTUKELJ NA SVETOVNEM ODRU

Nepozabna olimpijska žetev

Od Novega mesta do Pariza prek Amsterdama in Berlina na poti k velikim olimpijskim zmagam

Spomini tonejo nemalokrat v pozabo. Resnici na ljubo je tako tudi z našim novomeškim rojakom, 68-letnim prvakom Leonom Štukeljem, ki uživa jesen življenja daleč od tekmovalnih prizorišč, daleč od svojih nekdanjih tovarišev Tomažiča, Sumija, Derganca in drugih, s katerimi je delil nepozabne trenutke radosti, nepopisnega veselja ob svetovnih in olimpijskih lovorikah.

Zgodba s popisanih listov, ki ji kronist vendarle ne more krojiti njenega zgodovinskega pomena, je zgodba o njem, o nosilcu šestih olimpijskih medalj od Pariza do Berlina, zgodba, ki vnovič oživlja pred našimi očmi...

Zgodba, ki jo piše življenje na telovadnih orodjih, je pot, ki jo je Leon Štukelj prehodil povprek in počez po stari celini, da bi slednjic v Berlinu še zadnjic stisnil v roko olimpijsko »šrebro«.

»Oh, da me je spomin ne vara. Kje so že tista leta... A se jih vseeno še dobro spominjam. Bilo je leta 1908, ko sem stopil v naraščaj novomeškega Sokola. Bilo mi je deset let. Z orodno telovadbo sem nato pravzaprav začel in jo intenzivno gojil v nižji gimnaziji, še posebej vneto v III. in VII. razredu. Tedaj me je »ujela« mobilizacija in moral sem po volji

zakona v avstrijsko vojsko. Telovadba je tri leta spala spanje pravičnega. Bilo je kar dovolj. Pomislite, tri cela leta!

»Kako pa je bilo po vojski?«

»Star Novomešan sem. Kmalu bo za menoj že sedmi križ. Rodil sem se 1898. Vprašali ste me, kako je bilo po vojski. Nič novega ni bilo, če mislim le na telovadbo. Spet sem nadaljeval pri Sokolu, tokrat že kot član. Za telovadbo je bilo tiste čase v Novem mestu precej zanimanja, morda še največ zato, ker so imeli v Sokolski župi Metličane, ki so sloveli kot dobri telovadci. Med njimi slavni Karel Fuks, ki je kasneje bil inženir v Ameriki. Čez »služo« jo je mahnil, ker se je zbal vojaške suknje. O tem bi se dalo mnogo pisati, mnogo je sploh neraziskane o prvih stopinjah slovenske in s tem tudi jugoslovanske telovadbe. Toda to moram zdaj preskočiti...«

»Prvi nastop?«

»Iz Novega mesta sem prišel samo enkrat pred svojim prvim mednarodnim nastopom 1922. leta, in to v Ljubljano. Nastopil sem na akvilemji ljubljanskega Sokola. Takrat sem spoznal tudi poznejšega svetovnega prvaka Petra Sumija, ki je bil favorit ljubljana-

nov. Kasneje sva še nekajkrat nastopila skupaj.«

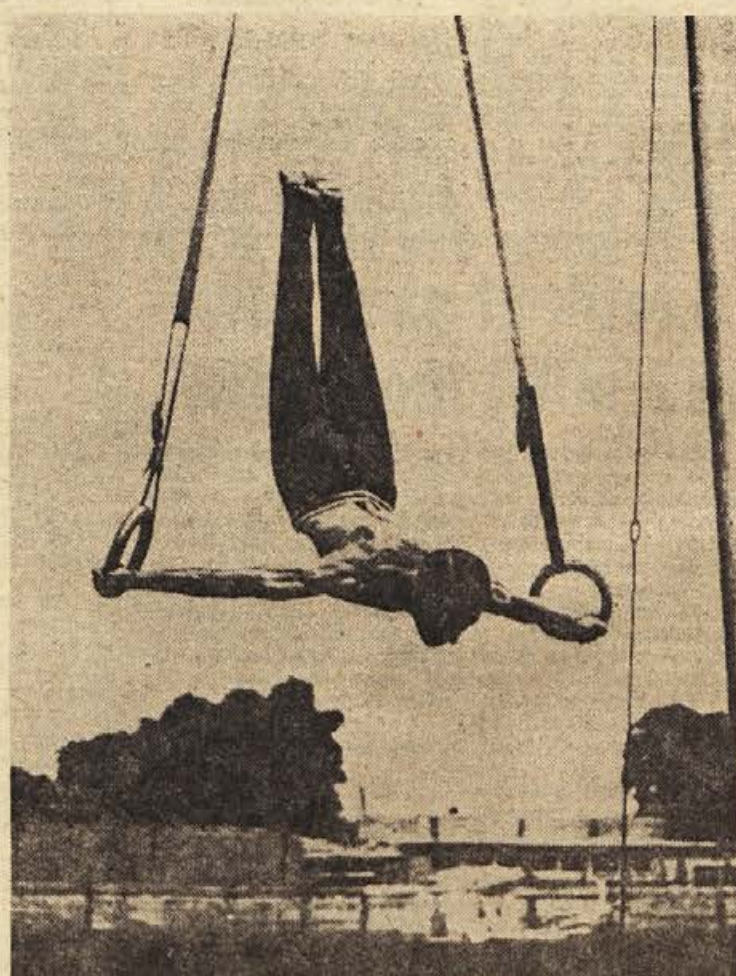
»V Ljubljani ste bili 1922 član jugoslovanske vrste, ki je na svetovnem prvenstvu osvojila odlično drugo mesto?«

»Ljubljanska revija na svetovnem gimnastičnem vrhu je bila moj prvi nastop v elitni mednarodni konkurenci. Sumi je postal svetovni prvak v mnogoboju, naša vrsta, v kateri so bili še Sumi, Držganc, Vidmar, Hlastan, Porenta, Zilic in Oswald, pa je osvojila drugo mesto.«

»Pot vas je dve leti pozneje vodila k prvim olimpijskim odličjem?«

»VIII. olimpijske igre so bile najuspešnejše v moji športni aktivnosti. Osvojil sem dve zlati medalji: za vaje v mnogoboju in za vajo na drogu. Dvakrat sem stopil na najvišjo olimpijsko stopnico, dvakrat sem bil deležen nepozabne olimpijske časti. Žal mi je, da danes nimam niti ene fotografije s pariškega olimpijskega slavlja. Nekaj starih posnetkov sem izgubil med vojno, ko sem moral nenadoma zapustiti stanovanje, fotografij iz Pariza pa mi organizatorji športne razstave v Ljubljani (nekako v letih 1926—1928) sploh niso vrnili. Silno mi je žal zanje. Saj jih še danes pomnim... Dve fotografiji ponazarjata izročitev olimpijskih medalj, na drugi pa je bila naša vrsta, ki koraka z jugoslovansko zastavo. Se vedno upam, da fotografije nekje so, kje pa so, tega pri najboljši volji ne vem.«

(Konec prihodnjic)

Stoja v razpori na krogih, ki jo je Leon Štukelj prvi predstavil športnemu svetu na olimpijskih igrah v Amsterdamu.

Visok sneg in zameti na cestah

Zadnji sneg je povzročil precej zamud v avtobusnem

S strehe so kidali sneg

S strehe velikega skladišča destilacije DANE na Mirni so morali delavci v soboto 7. januarja odmetati velike količine snega, ki je že grozil, da se bo streha na nekaterih mestih podala. Tako se je zgodilo prvo leto, ko je bilo skladišče narejeno in ko je bilo še last kmetijske zadruge Trebnje. Streha tega skladišča namreč počiva na montažnem kovinskem ogrodju, ki ne prenese večjih obremenitev.

V dveh letih: 246 zadev

Občinska skupščina Trebnje je imela od zadnjih volitev, ko je bilo zamenjanih polovica odbornikov, 25 sej, na katerih je sprejela 73 odlokov, 37 sklepov, obravnavala 75 poročil in informacij, 4 priporočila in resolucije, izdala 5 odločb ter obravnavala 52 različnih drugih zadev, kar dá skupno 246 točk dnevnega reda ali povprečno skoraj 10.

LOV NA ŠTEVILKE, KI JIH NI!

Blok, v katerem stanujemo, nima hišne številke. Tudi drugi bloki v bližini so brez številke. Ko so jih zidali, so jim rekli: blok I, blok II itd. In pri tem je ostalo.

Ker ni številke, nas morajo obiskovalci dolgo iskati. Najdejo nas ali pa tudi ne.

Zadnjič, na primer, smo na Trdinovo cesto klicali babico in zdravnik. Babica je prej obredla vso sosesko, preden nas je našla. Zdravnik prav tako. Nista povedala, koliko časa sta po nepotrebnem izgubila...

Novo mesto se lahko pohvali s tem, da ima z ozirom na majhnost velik nered. Pomanjkljivo oštevilčenje hiš ga povečuje.

Svojih številke še niso dobili bloki ob Trdinovi in Zagrebški cesti, na Grmu, Mestnih njivah in še kje, čeprav nekateri stoje tri, štiri, pet let. Nekateri naselja in ulice ter ceste v njih so še vedno anonimne.

Ljudje negodujejo. In prav imajo. »Zaradi tega je že tak nered, da vpliva tudi na naše poslovanje,« so se jezili v Zavodu za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij. Povedali so tudi, da so na ta problem opozorili občino že v prvem polletju, da pa še ni odgovora...

Vse je tako, kot bi zmanjkalo številke in besed: številke za hiše in besed za nazive ulic, cest in naselij. In zavoljo tega je nastal začaran krog, v katerem smo priča stalnemu lovu na (hišne) številke, ki jih ni! Pa vendar se je treba vprašati: DOKLEJ TAKO?

IVAN ZORAN

prometu. V soboto, 6. januarja, so bile zadovoljivo preorane le važnejše ceste. V Brežicah smo zvedeli, da avtobus tisti dan ni peljal v Sromlje. Tudi do Pišec ni mogel in se je ustavil že v Globokem. Na Bizeljsko je vozil čez Dobravo, ker je bila cesta skozi Kapele slabo preorana in zametena.

V Artiče je avtobus prvič peljal šele v torek. Na Veliko Dolino prav tako ni mogel več dni speljati po ozki in strmi poti, ki se odcepi tja od Bregane. Brez avtobusne zveze je ostala še Sobenja vas. Cesta je tam zelo

ozka, in dokler bo toliko snega, avtobusa ne bo blizu. Snega je zapadlo v Brežicah okoli 50 cm, v Kapljah in na Bizeljskem pa še več. Najbolj so ovirali promet zameti, saj je ponekod nanoslo tudi meter snega.

Zavore popustile na klancu

Novomeški avtoprevoznik Jože Avbar je 5. januarja zjutraj ustavil na klancu Partizanske ceste pred križiščem v Kandiji tovornjak s prikolico in ga zavrl z ročno zavoro. Za njim se je ustavil dostavni kombi novomeške pekarije, ki ga je vozil Alojz Golobič. Nenadoma je začel tovornjak drseti nazaj in je trčil v dostavni avto. Škode je bilo za 700 Ndin.

Avtobusa iz Osilnice ni!

Tudi z Reko še ni avtobusne zveze — Sneg botroval okvari dveh transformatorjev

KOČEVJE, 9. januarja. Novi sneg, ki je zapadel na Kočevskem po novem letu, je spet povzročil nekaj težav.

Avtobus iz Osilnice že od petka ne vozi, ker je cesta na hrvaški strani Kolpe slabo

izpluzena, na naši pa ni izpluzena od Gašparcev do Osilnice. Na tej progi vozi začasno le avtobus od Broda na Kolpi do Kočevja.

Avtobus iz Starega trga je začel spet redno voziti v nedeljo.

Na progi Reka—Kočevje avtobus še ne vozi.

Na glavnih progah avtobusi redno vozijo, zaradi snega pa imajo malenkostne zamude.

Novi sneg na srečo ni napravil škode na telefonskem omrežju, je pa pokvaril električno omrežje pri Čepljah in Grčaricah, zaradi česar sta odpovedala tudi transformatorja v teh naseljih. Okvari so kmalu popravili.

V ponedeljek bo zasedala volilna komisija

V ponedeljek, 16. januarja, se bo v Novem mestu sestala volilna komisija pri občinskem odboru Socialistične zveze in razpravljala o pripravi na spomladanske volitve. Pretežno bodo govorili o merilih, ki jih bodo zagovarjali na kandidacijskih zborih, na katerih bodo občani izbrali možne kandidate za odbornike ali republiške poslance. Zagotoviti je namreč treba takšno sestavo odbornikov, ki bo kos nalogam, kakršne se obetajo občinskim skupščinam. Ker so te naloge v glavnem že poznane, bodo občani lažje predlagali iz svojih vrst ljudi za nove odbornike.

PIONIR: »Samoprispevek — v dobro naših otrok!«

— Sindikalna podružnica in DS bosta dala primeren znesek namesto venca na grob pokojnega Borisa Kraigherja v sklad za gradnjo nove šole. Tudi vnaprej ne bomo odrekli prispevkov iz skladov podjetja, saj vsi vemo, da je šola v Novem mestu zelo potrebna in da je ne bo moč zgraditi v enem letu. Vse, kar je v naši moči, bomo naredili, da bi ljudje vedeli, da se odločajo na referendumu za prispevek v dobro svojih otrok in da bodo glasovali za samoprispevek! Tako so nam povedali pri SGP PIONIR, kjer smo upravno vodstvo podjetja našli na kratkem jutranjem delovnem posvetu (Foto: Miloš Jakopec)

Kam na poljudna predavanja?

V tem mesecu bo Zavod za izobraževanje kadrov iz Novoga mesta priredil še vrsto poljudnih predavanj v večjih občinskih središčih. Krajevna vodstva Socialistične zveze naj na ta predavanja povabijo čimveč občanov.

Razpored predavanj v prihodnjih dneh:

Zužemberk — 12. januarja ob 19. uri: Gnojenje s hlevskim gnojem (inž. F. Lekše) in Sadjarstvo in vinogradništvo (T. Doberšek); 26. januarja ob 19. uri: Cerkev in sodobni svet (D. Zupanc);

Sentjernej — 19. januarja ob 19. uri: Sadjarstvo in vinogradništvo (J. Starič); 2. februarja ob 19. uri: Zakaj alkohol? (dr. F. Hübscher);

Prečna — 13. januarja ob 19. uri: Osebna higiena žene s kontracepcijo (dr. M. Malešič); 27. januarja ob 19. uri: Cerkev in sodobni svet (D. Zupanc);

Škocjan — 24. januarja ob 19. uri: Osebna higiena žene

s kontracepcijo (dr. M. Malešič); 7. februarja ob 19. uri: Zakaj alkohol? (dr. F. Hübscher);

Dolenjske Toplice — 25. januarja ob 19. uri: Starši in otroci med seboj (prof. V. Troha); 8. februarja ob 19. uri: Cerkev in sodobni svet (D. Zupanc);

Stopiče — 18. januarja ob 19. uri: Rak (dr. B. Oblak); 1. februarja ob 19. uri: Zakaj alkohol? (dr. F. Hübscher);

Straža — 17. januarja ob 19. uri: Rak (dr. B. Oblak); 31. januarja ob 19. uri: Zakaj alkohol? (dr. F. Hübscher).

Občani vljudno vabljeni!

PISMA UREDNIŠTVU

Ceste ali kolovozi?

Tovariš urednik!

Ko hodim ali se vozim po nekaterih cestah, ki so oddaljene komaj 5 do 6 kilometrov od sedeža Cestnega podjetja Novo mesto, se vprašujem, ali je gospodarska reforma to podjetje popolnoma opokopala ali pa morda samo pobrala cestne delavce na nekaterih cestah?

Na cesti Črmošnjice pri Stopičah — Sentjošt — Hrib — Hrušica — Gabrje ni že leto dni nobenega cestnega delavca. Razumljivo je, da je cesta v tem času postala jamasta in skoraj neprevozna ter da se po njej v deževju vijejo potoki, v suhem času pa avtomobilisti preizkušajo na njej vzmeti svojih avtomobilov. Nič boljše ni s cesto od Stopič proti Velikemu Orehu in Dolžu.

Najbrž je takšnih zapuščenih cest, ki se jim v bodočnosti obeta, da se bodo spremenile v kolovoze, pri nas še več. Prebivalci se upravičeno

sprašujemo, če je prav, da so cestni delavci, ki so nekdanje ceste tako lepo vzdrževali, bili premeščeni drugam. Vprašujemo se tudi, od kod to, da po 20 letih skrbnega in načrtnega obnavljanja ter vzdrževanja makadamskih cest kar iznenada prepuščamo te ceste naravi, naj jih oblikuje po svoje!

Da gaziemo pozimi sneg do kolen, dokler ga sami ne zorejemo, ni najujše, h zelo pa nas boli, da cestno podjetje ne skrbi za ceste, ki so bile 20 let dobro vzdrževane! Zato protestiramo! Ob koncu pa še to: prepračen sem, da so Cestno podjetje in pristojni organi prizadete občane dolžni seznaniti z vzroki, iz katerih so privedli do opisane stanja!

DRAGA OVNICEK
Hrib 12
p. Stopiče

Ničvredno poslovanje

Tovariš urednik!

Pred tremi meseci sem dal Avtoličarskemu in kleparskemu podjetju v Sevnici v popravilo moped. Objubili so mi, da bo popravljen v osmih dneh. Zal čakam na izpolnitev njihove obljube še sedaj, čeprav moped zelo potrebujem za službene potrebe. Pred štirimi tedni sem dobil telefonsko sporočilo, naj pridem ponj, češ da je že popravljen. Najel sem osebni avtomobil in se zapeljal v Sevnico, kjer sem se na svoje oči prepričal, da so me potegnili za nos. Od takrat so pretekli spet trije tedni, moped pa še vedno ni popravljen. Takšnega poslovanja res ne morem razumeti! Zahteval bom, naj mi podjetje povrne vse stroške, ki sem jih imel do zdaj po njegovi krivdi, te vrstice pa sem napisal zato, da ne bi še koga drugega potegnili za nos, kot so mene!

SLAVKO ČUČNIK
elektroinžinjer
Senovo

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

V zadnjih 14 dneh so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: dr. Erna Primožič, Marija Sinkovec, Ljubica Peretin, Kristina Brudar, Tončka Sinkovec, Nežka Resetič, Ljubica Resman, Robert Klenovšek, Franc Oberč, Albert Muhlič, Martina Plajš, Kristina Ostrončič, Martina Petakovič, Alojz Pust, Jože Kovačič, Anica Kotnik, Jože Vovko, Anton Judež, Mimi Miklavc, Milka Kalcin, Vika Brulc in Marija Simc, člani kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Karel Košir in Anton Hudoklin, člana kolektiva Pionir, Novo mesto; Martin Dohlehar, Jože Korasa, Anton Petje, Alojz Bevc, Milan Fir, Vid Golob, Betka Kuplenik, Janez Gornik, Marjan Rolih, Marinka Smalc, Fanika Mrak in Janez Bajuk, člani kolektiva Krka, Novo mesto.

Jože Gorenc, Jože Kostreva, Ivan Kastelic, Mirko Cvelbar, Jože Drmaš, Ivan Kovačič, Jože Franko in Martin Lazar, člani kolektiva IMV Novo mesto; Viktorija Košir, gospodinja iz Dolnje Straže; Franc Kastelic iz medicinske zavarovalnice Novo mesto; Marjan Pureber, član kolektiva UNZ Novo mesto; Anton Zupančič, član kolektiva Zavoda za čebelarstvo, Ljubljana; Albin Jerele, Peter Bevc in Jože Jeričič, člani kolektiva hotel Grad Otočec; Mihael Povedoš, Pavle Kežman, Pepeca Pečnik, Hamlet Bečič, Olga Furar in Marija Kapušin, člani kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Martin Konda, član kolektiva Beti, Metlika; Janez Vovko, posestnik iz Senovega; Alojz Zupančič, član kolektiva Elektrotehnično podjetje Novo mesto; Vinko Grum, čevljar iz Češke vasi; Rozalija Robek, gospodinja s Trške gore; Darinka Turk, članica kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Pavla Smuk, članica kolektiva Pionir, Novo mesto.

NOVOLETNA JELKA NA OTROSKEM ODDELKU. Novoletna noč je posebna odpoved za tiste, na katere pride vrsta, da so v prelomu leta v službi — še posebno pa so za veselje in razvedrilo prikrajšani bolniki v bolnišnicah. Vendar so tudi na novomeškem otroškem oddelku poskrbeli, da malim bolnikom ni bilo preveč dolgčas. Za ta posnetek si Polde Grahek iz Novega mesta deli prvo mesto za Fotografijo tedna (ORWO NP 18, zaslónka 8, bliskovna luč)

Na vprašanje: — »Ali ste od komunale?« so delavci, ki jih vidite na sliki pri kidanju snega s pločnika pri IMV, odgovorili. »— Naa, mi smo pa IMEVEJEVCI!« in nadaljevali z delom. Tovarni IMV v dobro naj povemo, da je bilo to v petek zjutraj, torej takoj nato, ko je sneg zapadel. Kar hitro so se polotili čiščenja, hitreje kot marsikje drugod! (Foto: Miloš Jakopec)

Ekonomski srednja šola v Novem mestu

sprejme
v delovno razmerje

SNAŽILKO
za 4 ure dnevno.

Nastop službe je 1. februarja 1967. Osební dohodek po pravilniku o delitvi OD. Prošnje sprejema Ekonomska srednja šola v Novem mestu do 31. januarja 1967.

OBVEŠČAM

cenjene stranke, da sem 10. januarja 1967

odprl lastno DELAVNICO

za strokovno popravilo električnih gospodinjskih aparatov.

Popravila opravljam na domu tudi v popoldanskem času. Priporoča se:

JANEZ MOČNIK, Sokolska 3, Novo mesto
— telefon 21-639.

Osnovna šola Mirna razpisuje mesto

administratorja — računovodje

Pogoji: srednja ali višja strokovna izobrazba. Nastop službe najkasneje 1. marca 1967. Prošnje z življenjepisom, kolkovano s takso 50 S-din, in z dokazili o izobrazbi pošljite do 31. januarja 1967 na naslov: osnovna šola Mirna.

ČE ŽELITE

odgovor ali nastop iz naših oglasov, priložite vašemu vprašanju dopisnico ali znakno za 30 din.

UPRAVA LISTA

AVTOOBNOVA Ljubljana
GENERALNI REMONT AVTOMOBILOV • LJUBLJANA

ZAMENJAVA GENERALNO OBNOVLJENIH MOTORJEV TAM-4500

Specializirano podjetje za generalni remont težkih vozil

AVTOOBNOVA, Ljubljana, Titova 136

vam nudi generalno obnovljene motorje TAM-4500 po reklamni ceni 940.000 S-din z garancijo v zamenjavo za izrabljene motorje. Garancijski pogoji so enaki kot za tovarniško nove motorje.

- Zamenjava motorja se izvrši v 1—2 dneh. Podjetje ima na zalogi generalno obnovljene motorje in sklope tudi za druga težka vozila.
- STROKOVNO, HITRO, CENENO IN S KVALITETNIM MATERIALOM nudimo vse usluge uporabnikom težkih vozil! Proizvajamo tudi razne domačinske dele ter brusimo dele motornih vozil.
- Vse informacije dobite v komercialni službi podjetja
- AVTOOBNOVA, Ljubljana, tel. 310-594.

GRAL AVTOOBNOVA LJUBLJANA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

razpisuje

NOVO NAGRADNO ŽREBANJE

za vlagatelje, ki varčujejo pri Dolenjski banki in hranilnici NOVO MESTO in njenih poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI in TREBNJEM ali pri poštah v okviru podjetja PTT novo mesto.

1. za vlagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 vloženi na svojo hranilno vlogo najmanj 1.000 N-din kot vlogo na vpogled — navadno vlogo:

25 DENARNIH NAGRAD PO 200 NOVIH DINARJEV

2. Za vlagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 na svoji hranilni vlogi najmanj 2.000 N-din in vlogo vezano na odpovedni rok nad 12 mesecev —

28 praktičnih nagrad:

- televizor RR Niš
- moped »Partizan«
- šivalni stroj »Mirna«
- hladilnik »HIMO«, 60-litrski
- radijski sprejemnik Simfonia
- blago za moško obleko tovarne »NOVOTEKS«, Novo mesto
- 6 moških srajc tovarne perila »LABOD«, Novo mesto
- 6 kosov ženskega perila tovarne »BETI«, Metlika
- 5 transistorjev HOKEJ 66
- 5 jedilnih servisov za 6 oseb
- 5 jedilnih priborov za 6 oseb
- 5 električnih likalnikov z regulatorjem

Vsak varčevalec ima pri žrebanju toliko žrebnih lističev, kolikorkrat izpolnjuje pogoje nagradnega žrebanja s tem, da je lahko izžreban enkrat.

3. Za varčevalce, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 z banko sklenjeno pogodbo o namenskem varčevanju za nakup, gradnjo ali adaptacijo stanovanj in položen osnovni polog, razpisuje banka posebno nagradno žrebanje — 6 praktičnih nagrad, ki jih bodo prejeli ob izpolnitvi pogojev za najetje kredita.

Nagrade so:

1. kopalna kad s kombinirano pečjo
2. hladilnik HIMO, 80 litrski
3. bojler, 80-litrski
4. električni štedilnik
5. bojler, 8-litrski
6. bojler, 8-litrski

VARČEVALCI — ne pozabite, da za vezano hranilno vlogo prejmete tudi večje obresti! Navadno hranilno vlogo lahko spremenite v vezano vlogo!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

28. PRVI DOLENJSKI JANUARJA ?

Komisija za nabavo in odtujitev osnovnih sredstev pri

CESTNEM PODJEDJU v Novem mestu

razpisuje

JAVNO LICITACIJSKO PRODAJO osebnega avtomobila FIAT-1300

v voznem stanju, izključna cena 14.000 N-din.

Prodaja bo v ponedeljek, 16. januarja 1967, v stranskih obratih Cestnega podjetja Novo mesto, v Bučni vasi; pričetek ob 9 uri. Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije in ustanove. Informacije dobite po telefonu: Novo mesto 21-571.

ZARADI INVENTURE ZAPRTO. Ob novem letu je marsikomu zmanjkalo denarja — pa saj tudi kupovati ni bilo kje — vsi trgovci so imeli polne roke dela z inventuro. Naš posnetek je iz trgovine GRMADA v Velikih Laščah. (4. nagrada za FOTOGRAFIJO TEDNA, foto: Franc Modic — EFKE, 20, 5,6/30)

»DANA« — MIRNA na Dolenjskem

razpisuje

LICITACIJO

za oddajo prevoza blaga na območju SFRJ za leto 1967

za soboto, 21. januarja 1967, ob 9. uri na sedežu podjetja.

Podjetje bo sklenilo pogodbe za 6 kamionov. Prednost imajo prevozniki, ki imajo kvalitetna vozila in čim večjo koristno površino karoserije.

To velja samo za vozila, ki so opremljena s streho in cerado.

Ponudbe z navedbo cene za prevožen kilometer in opisom vozila (znamke vozila, nosilnost, koristna površina karoserije in leto izdelave) ter navedbe, za katere kategorije ima voznik vozniško dovoljenje, pošljite v zaprti kuverti najkasneje do 8. ure na dan licitacije.

Zaradi mrtvih živi nimajo pokoja

Ko krsta zaječi pod kepami ilovke in zamre glas pevcev, je pokojnikova pot končana. Tako gre iz roda v rod in tega so ljudje navajeni. Kot so pokazali dogodki na šentlovrenškem pokopališču, jih vzmerni, če se razen tega, običajnega, dogodi še kaj drugega

V decembru 1962 je zemlja vzela Franca Slaka iz Martinje vasi pri Šentlovrencu. Pokopali so ga na mestu, kjer je imela prostor v zakupu njegova družina.

Moža Ane Ostanek je do smrti povozil vlak poleti 1963 Zapustil je ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Pokopali so ga na mestu, ki ga je določil upravnik pokopališča F. Gamze.

Naključje je hotelo, da sta imela poslednji dom drug ob drugem in s tem se je stvar začela. Ko se je Ostanekova sčasoma opomogla od hudega udarca, se je odločila, da bo dala postaviti spomenik in en meter širok nagrobni okvir. Ker sta bila na mestu, kjer je bil pokopan mož, prej dva grobova, je namreč že

SODIŠČE NAJ RAZSODI!

Karel Slak iz Martinje vasi je najprej potrkal na vrata občinske uprave, zatem pa na občinsko sodišče. Trdil je, da so grobarji, ki so kopali jamo za Ostanekov grob, toliko premaknili Slakov nagrobni okvir, da Ostanekov okvir pokriva krste njegovih rajnikov. Začele so se obravnave. Grobarji in upravnik pokopališča so trdili precej drugače, kot je zatrjeval tožnik, in sodišče je bilo primerno določiti delni izkop, ki naj točno pokaže, kako ležijo krste.

Takrat se je na šentlovrenškem pokopališču zbralo več ljudi kot na običajnih pogrebi. Ti so z nestrpnostjo čakali kaj bo komisija ugotovila. Mnogim že takrat ni bilo všeč, da je šel Slak tako da-

Ko ga je zaradi motenja posesti Ostanekova tožila, je tožbo dobila, Slak pa je izjavil, da je on risal in da bo še risal, dokler bodo njegovi starši ležali pod Ostanekovim okvirjem.

Ker tudi z risanjem in oznakami ni dobil zadoščenja, je začel s časopisi. V rubriki Pisma bralcev je zahteval pravice. Poslužil se je celo laži in trdil, da mu je sodišče priporočilo pisanje, ker je tožbo izgubil zaradi zamujenega roka pritožbe. Vaščani, ki poznajo njegovo ravnanje z rajnikim očetom, obsojajo

to početje. Povrh vsega je namreč pred kratkim Ostanekova dobila še nadvse nesramno in žaljivo grozilno pismo, podpisano z oznako: Klub za zaščito pokojnikov, ki je bilo oddano na pošti na Gorenjskem.

Ljudje obsojajo to pravdarsvo, svojeglavost in trmo, ki zasluži, da bi se pokojniki v grobu obrnili.

Mar je res potrebno, da mrtvi nimajo pokoja, čeprav ga jim zemlja daje, ker živi nočemo živeti v miru in medsebojnem razumevanju?

M. L.

Pritožbe upoštevane

Največ pritožb s področja delovnih razmerij in stanovanjskih zadev

Občani kočevske občine se v večini primerov raje pritožijo na občinsko komisijo za vlogo in pritožbe kot na višje organe. Večina vlog v zadnjih dveh letih je bila upravičena in zato za občane tudi ugodno rešena.

Največ pritožb je bilo s področja delovnih razmerij, stanovanjskih odnosov in premoženjskopравnih zadev.

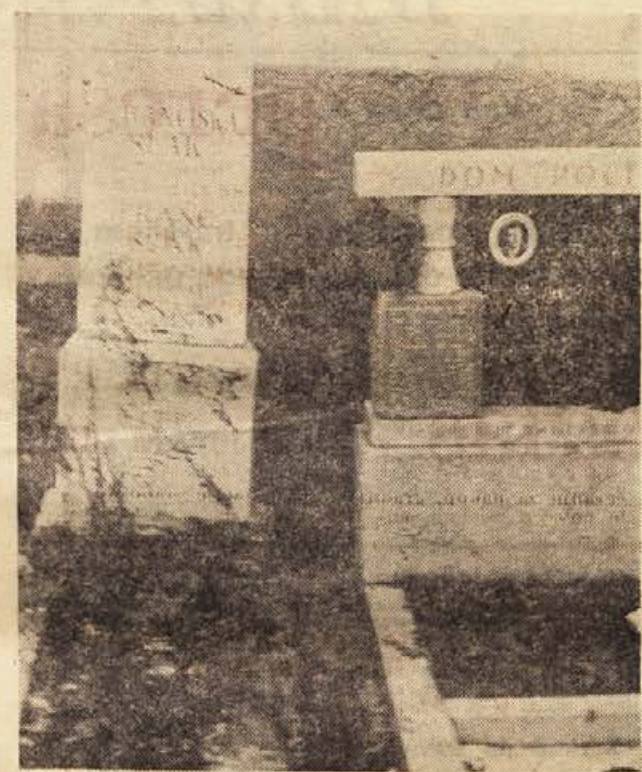
Vendar pa bi bilo lahko pritožb precej manj (v dveh letih jih je bilo 69), če bi imele delovne organizacije urejeno notranjo zakonodajo. Tako na primer pritožb s področja stanovanjskih zadev sploh ne bi bilo ali pa bi jih bilo le malo, če bi imele delovne organizacije primerne pravilnike o dodeljevanju sta-

novanj, če bi imele prioriteto listo o dodeljevanju stanovanj in jo seveda spoštovali in če bi stanovanja razdeljevali javno, se pravi, da bi vsak član kolektiva vedel, kdo je dobil stanovanje in zakaj.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se ponesele in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Marjan Kodrič, sin delavca iz Brezovice, je padel na dvorišču in si poškodoval desno nogo; Terezija Urek, žena kmeta iz Dramlja, je padla na dvorišču in si poškodovala desno ramo; Lovrenc Kelhar, upokojenec iz Bojsnoga, je padel na poti in si poškodoval rebra; Jože Semec, upokojenec iz Ledine, je padel na dvorišču in si poškodoval glavo; Edvarda Komočarja, zidarja iz Brežic, je povozil nekdo s kolesom, pri tem pa si je zlomil desno nogo; Roman Krošelj, sin delavca iz Vitne vasi, je padel pri igri in si poškodoval glavo; Antonija Polak, upokojenka iz Krškega, je padla na cesti in si poškodovala levo nogo.

Nagrobnika kot tisoči drugih. Toda ta dva sta našla mesto že v sodnih spisih, zaradi njih so svojci obeh pokojnikov na smrti spri. Na Slakovem je vidna vklesana puščica, ki kaže v sosednji grob.

prej odkupila prostor za družinski grob. Tako je bilo tudi narejeno, od takrat naprej pa na tem delu pokopališča ni pokoja.

Bencinska eksplozija na Mestnih njivah

3. januarja ob 12.30 je v bloku IV. na Mestnih njivah v Novem mestu močno odjeknila eksplozija in vznemirila stanovalce. Vnel se je bencin, s katerim je v kopalnici Obram Pešič čistil suknjič. Eksplozija je popolnoma uničila opremo v kopalnici in so ocenili škodo na 7.000 N din. Pešič je požar ob eksploziji sam pogasil, čeprav je imel opečene roke.

Ko so raziskali varoke za eksplozijo so ugotovili, da se je bencin vnel zaradi visoke temperature v dimniku, ker je v sosednjem prostoru v pečih gorelo.

Podobno nepredvidnost je drago plačalo že več ljudi. To pa je spet dovolj prepričljiv dokaz, da v zaprtih prostorih in blizu ognja ali razgretih dimnikov ni priporočljivo uporabljati lahke vnetljivo ali eksplozivno gorivo!

leč, in slišati je bilo različne pripombe ljudi, ki so bili pri izkopu.

Izkop je pokazal, da Ostanekov okvir ne prekriva Slakove krste, res sega izven Slakovega okvira iz preprostega vzroka, ker je širša in daljša, kot je okvir. Taki primeri so pri mnogih grobovih in ljudem še na misel ne pride, da bi se zaradi tega pravdali.

Tožnik je tožbo izgubil, ker je sodišče ugotovilo, da je bil Slakov okvir res malo premaknjen, česar se pri neurejenih vaških pokopališčih ni mogoče izogniti, če se hoče pokopališče postopoma urediti. Znova je najel in plačeval odvokate in se pritožil, pa je spet izgubil. Pritožil se je celo na IS in pravijo, da celo v Beograd.

VKLESANA PUŠČICA NA NAGROBNIKU

Ko vse skupaj ni nič zaleglo, je začel drugače. Ko je Ostanekova nekega dne obiskala grob, je zagledala na družinskem nagrobniku in okvirju s kopirnim svinčnikom začrtano debelo črto, na Slakovem nagrobniku pa je bila vklesana zlato pobarvana puščica, ki kaže na Ostanekov grob, češ tam počivajo Slakovi. Slakov grob ni bil urenjen, pač pa je bila peščena stezica med obema grobovoma posuta s črno prstjo.

„POZNA KORAJŽA“ zdaj tudi kaznovana!

Občinski sodnik za prekrške je na javni razpravi v Trebnjem, 6. januarja obsodil Janeza Janežiča zaradi žaljivega vedenja na 30 dni, Andjelka Poljanca pa na 10 dni zapore — Vinko Janežič, ki je preprečil, da bi prisotni poklicali milico, je dobil denarno kazen

Stvari so javnosti že dobro znane: 10. novembra 1966 zvečer se je manjša družba ljudi, v kateri sta bila tudi invalid Franc Kolenc iz Novega mesta in Otmir Meglič iz Zabeje vasi, ustavila v gostilni Deu v Mokronogu. Kmalu sta postala pozorna na sosednje omizje. Janez Janežič iz Brune vasi je začel med preklinjanjem žaliti Kolenca, češ: »Če si ti tisti, ki nam je žito pobral, ko je bila obvezna oddaja, in če imaš čisto vest, pridi ven!« Ko Kolenc na to ni odgovoril, sta se Janežič in Andjelko Poljanec prijela okoli vratu in začela prepevati: »Kaj nam pa morejo, če smo belogardi-sti!« V tem trenutku je hotel Otmir Meglič na milico, kar pa mu je preprečil Vinko Janežič, Janezov brat. Gostilničar Deu v sporu ni posredoval.

Precej manj korajžni so bili ti junaki na razpravi. 32-letni Janez: »Bil sem vinen, ne spominjam se, kaj sem govoril. Če bi bil trezen, tega ne bi počel. Obzalu-jem...«

28-letni Vinko, samostojen avtoprevoznik: »Bil sem trezen, toda ne spominjam se, katero pesem sta pela. Megliču nisem storil nič žalega. Nisem pa ga pustil na postajo milice. Tovornjak sem v Nemčiji pošteno zaslužil, zato ne potrebujem nobenih namigovanj na zveze s tamkajšnjo emigracijo.« (Tega mu namreč ni nihče očitil.)

24-letni brezposelni avtomobanik Andjelko Poljanec je bil bolj razborit: »Nisem pel,

preprij sem samo miril!« Pri-če so vedele povedati drugo, predvsem pa, kako je glasno pozival, rekoč: »Fantje, ste za to, da udanimo?«

Krivda jim je bila dokazana, krivci so dobili zasluženo kazen. Ostaja pa vprašanje, kam bi nas pripeljalo takšno neodgovorno, obračunavanje in žalitev tistih ljudi, ki so v težkih poveljnih letih pobirali obvezno oddajo in opravljali to nehvaležno delo za vso družbo, za prebi-

ogledalo

In vinum veritas

Praznila sva zelenko vina in kramljala. Čeprav se je mali kazalec na stenski uri v gostilniški sobi pomikal proti dvanaesti, se ni nikomur mudilo. Kako neki: bil je to dan, ko je iz Ljubljane završalo: Nezaslišano, vlada je odstopila!

Vino je počasi razgelo glave, pogovor je za naju postajal vse bolj zanimiv.

»Ze desetletja opravljam zdravniški poklic in spremljam razvoj osnovnega zdravstva. Moram reči, da se je moralo nekaj zgoditi. Vse več papirja, vse več obrazcev, evidenc in poročil, dan pa isto število ur. Za bolnika je bilo vse manj časa, moral se je spet presedati po čakalnicah in čakati na tisti: Naslednji, prosim. Priznam, veliko več bi mi lahko naredili za bolnika. Mnoge so nas pokvarile točke, osnove, pribitki, odbitki, norme. pehanje za zaslužkom.«

»Pa zdravniška morala in kodeksi?«

»Morala, kodeksi? Ni še tako dolgo tega, ko smo imeli zdravniki v rokah, kdo naj gre v zdravilišče. In veste, kako je bilo? Iz vse občine sem onega leta poslal pet ljudi, iz drugih, nič večjih, pa so jih poslali tudi sto in čez. Ko je bil sestanek zdravnikov na zavodu za zdravstveno zavarovanje in sem to povedal, so me postrani gledali, kot da nisem čisto pravi. Drugi so bili pač pametnejši. Svoji občanom so dobro želeli. Zakaj pa ne? Zdravilišča so cvetela, pacienti pa so jim bili tako hvaležni. Jaz pa sem ostal zdravnik starega kova, nedostopen za priporočila, tak, ki noče izkoristiti, kar družba ponuja...«

»Ali sem lahko malo zloben?« sem ga prekinil.

»Če bi jaz odločal, bi skušal doseči to, da bi vas — zdravnike plačevali po številu zdravih ljudi. In ne po številu bolnikov in bolniških pregledov. To bi bila prava osnova za nagrajevanje po učinku.«

»Bodite no pametni, kam pa ho potem? Na druga polovica zdravnikov!«

Priznam, najmemu pogovoru je prisepetavalo vino. Za izrečene besede se nisva čutila nikomur odgovorna — morda le staremu izreku: V VINU JE RESNICA, pa četudi je v njem preveč žepca in je zjutraj potrebna tableta, nabavljena na knjižico.

M. L.

UKREPE MORA V TEŽKIH TRUŠKIH SPREJETI VSAKA DRŽAVA, ČE HOČE ZAGOTOVITI NAJNUJNEŠJO PRESKRBO PREBIVALSTVA. ZNANO JE, DA SO IMELI ANGLEŽI DALJ ČASA ŽIVILA NA KARTE, KOT SMO JIH IMELI PRI NAS, ČEPRAV SO BILI V VOJNI MANJ PRIZADETI IN SO ŽIVELI V BOGAJEŠJI DRŽAVI.

Naši ljudje so razumeli ukrepe ljudske oblasti, ki je bila prisiljena uvesti obvezno oddajo od vseh kmetovalcev, ne glede na to, kaj je kdo izmed njih med vojno počel. Zato so moralno obsodili novembrski dogodek v mokronoški gostilni, kar dokazuje, da so takšni klavrniki izpadli že vnaprej obsojeni na propad.

M. L.

Ogoljufani potrošniki v Kočevju

Novo blago se je trgalo — Prelahka volna — Proizvajalci neprimerne blaga predani tožilstvu

Kočevska tržna inšpekcija je pred kratkim pregledala nekatere trgovine s tekstilnim blagom in ugotovila, da prodajajo nekatera proizvajalna podjetja trgovini (ta pa potem potrošnikom) neprimerno blago.

Tako je bilo blago za ženske obleke, na katerem je bila označena kot proizvajalec Tekstilna industrija iz Grdelice, prhko in neprimerno za izdelavo oblek. Ze pod najmanjšim pritiskom se je trgalo.

Pri tehtanju volne za ročno delo pa se je izkazalo, da so predena volne pogosto precej lažja in da le redka dosežejo težo 100 gramov, kot je označena na etiketi. Ta ugotovitev

velja za proizvajalca Tekstilno industrijo »Hasan Brkič« iz Livna in Industrijo volne in kože iz Pirota. Pri prvi so tehtala predena, ki bi morala imeti 100 gramov, tudi do 30 gramov manj; pri drugi pa do 25 gramov manj. Seveda je to zavajanje kupcev in hkrati špekulacija, saj so proizvajalci s tem neupravičeno zvišali cene svojim proizvodom.

Blago za ženske obleke in volno je poslala tržna inšpekcija v preizkus oziroma tehtanje Tekstilnemu inštitutu v Mariboru, ki je ugotovitev inšpekcije potrdil, proizvajalce pa je tržna inšpekcija predala javnemu tožilstvu.

Navedeno blago ni bilo dolgo v prodaji, zato kupcem ni

bila povzročena večja škoda. Trgovine so reklamacije kupcev upoštevale.

Avtomobilski vlomilec v Kandiji

29. decembra ponoči je neznanec vlomil v osebni avto in tovornjak, ki sta stala na dvorišču hotela KANDIJA v Novem mestu. Vlomilec je razbil zadnje steklo na osebni avtu in vzel iz vozila fotoaparata, vreden 126.000 S din, ter dežni plašč. Podobno je vlomil v tovornjak—hladilnik novomeške MESARIJE in odnesel odejo.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKO LEDAR

Petek, 13. januarja — Veronika Sobota, 14. januarja — Srečo Nedelja, 15. januarja — Pavel Ponedeljek, 16. jan. — Tomislav Torek, 17. januarja — Anton Sreda, 18. januarja — Vera Četrtek, 19. januarja — Marij

ČESTITKE

Dragemu sinu Marjanu Zupančiču iz Smolenje vasi pri Novem mestu želimo za njegov 10. rojstni dan še mnogo let mama, ata, in mali bratec.

ZAHVALJE

Ob izgubi našega dragega očeta in starega očeta

JOŽETA BUKOVICA z Bučke

se iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki so ga spremili na zadnji poti in mu darovali vence. Zahvaljujemo se organizaciji KS in SZDL, posebno pa predsedniku Zveze borov Jožetu Gorencu za poslovljene besede ob odprtju grobu.

Zalujoči: sin Jože, hčerke: Pepca, Rozalija, Marija, Alojzija in Anica z družinami.

FRANČIŠKE in IVANA BLAŽIČA z Broda 34

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in stremžnemu osebju bolnice, ki so jima lajšali bolečine, vsem, ki so darovali vence in cvetje, posebno kolektivom »Pekarna in slaščičarna«, NOVOTEKS in ZITO, organizaciji ZB Smihel ter vsem, ki so ju spremili na zadnji poti. Zalujoči: sinovi in hčerka z družinami.

Zalostno javljamo, da je 30. decembra 1966 ob 18. uri nenadoma umrl naš dragi oče, nad vse ljubi oče, brat in stric

FRANC METELKO

iz Dobravice pri Sentjerneju
Ob bridki izgubi se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, tovarniškim in ISKBI Sentjerneju, klubu za konjski sport ter sodelavcem, gasilskemu društvu Sentjerneju, cerkvenim pevcom in gospodu župniku za vence in pomoč.
Hvaležna žena Franciška s hčerko Vido, hčerke Fani, Anka, Ivana, z družinami in Minka z možem.

STANKA SAJETA iz Dolnje Straže

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, mu darovali vence in ga spremili na zadnji poti. Posebno za zahvaljujemo zdravnikom in stremžnemu osebju kirurškega oddelka bolnice Novo mesto, kolektiv NOVOLES — Tovarni vesanih plošč, njegovim sodelavcem, obratovodji Ernu Šalkju za poslovljene besede, SZDL, RIK, vsem sosedom in gospodu župniku. Zalujoča žena Marija, hčerki, sin, stari, brat in sestra z družinami ter drugo sorodstvo.

LOVRA MEŽIKA

Ob prerani izgubi dragega moža in skrbnega očeta
Iz Kotarjeve 6, Novo mesto
se iskreno zahvaljujemo šefu internega oddelka dr. Koscu, dr. Hübcherju, ostalim zdravnikom, medicinskemu in stremžnemu osebju splošne bolnice Novo mesto ter dr. Vodniku za zdravljenje. Posebno se zahvaljujemo IMV Novo mesto za podarjene vence in drugo pomoč. Zahvaljujemo se tudi tovarni zdravlil KRKA iz Novega mesta za podarjeni venec, enako sodelavkam, častiti duhovščini in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Zalujoča žena Štefka, sinova Bojan in Marjan ter drugo sorodstvo.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk
IZREDEN POPUST!
MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS
VSE INFORMACIJE DOBITE PRI
BRACKO, NOVO MESTO
Ragovska 7: št. telefona 068-21-659
vsako soboto od 15. do 17. ure.

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

maloglas

PRODAM NOV GUMI VOZ (3 tone) in kombiniran obračalnik. Alojz Kirn, Dobravica 15, Sentjerneju.

PRODAM KUHINJSKO POHISTVO po ugodni ceni zaradi selitve. Tone Kranjc, Bršlin 45, Novo mesto.

DVE DEKLETI isčeta opremljeno sobo v središču mesta ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (16/67).

NUJNO ISCEM OSEBO, ki bi učila slepo strojepljivo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (17/67).

ZA NEOPREMLJENO družinsko stanovanje pomagamo pri dograditvi ali nudim večjo vsoto posojila. Naslov v upravi lista (22/67).

GOSPODINJSKO POMOČNICO, — pošteno in navajeno reda in snage, lahko je zaostala, pa možnosti z nekaj znanja kuba, proti dobri plači sprejme zakonski par brez otrok. Ponudbe na upravo lista (25/67).

TAKOJ SPREJMEMO samostojno gospodinjstvo 25-45 let k odrasli tričlanski družini v Krškem. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista (24/67).

3. I. POPOLDNE sem izgubila zlat prstan pred trgovino PEKO. Najditelj dobi nagrado. Naslov v upravi lista (23/67).

KMETOVALCI! Puhalniki: »Stumax 50«, »Stumax 40«, »Pionir II in Pionir I, kakor tudi kladičarje (srotarje), gnojnične črpalke ter vse ostale stroje naročite posredno pri Jožetu Krašnji, Skočjan 22, Novo mesto, kjer dobite tudi vsa ostala tehnična navodila. Kleparstvo Štuhec, Maribor.

PRODAM MOTORNO ZAGO 6 KKS, z jamstvom. Naslov v upravi lista. (29/67)

PRODAM NOVO orehova spalnico z vložki in vzmetmi. Naslov v upravi lista (27/67).

PRODAM NOV PLETILNI STROJ »Singers in radio za avto« Blaupunkt. Makovec, Novo mesto, Kristanova 5.

UGODNO PRODAM nov superavtomatični pralni stroj Oastor 532. Martina Recko, Partizanska 29, Novo mesto.

ZA 55.000 SDIN prodam skoraj nov pralni stroj Himo. Martina Recko, Partizanska 29, Novo mesto.

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogasko »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMEJLNİK — telefon 21-129 in STANDAER — telefon 21-158

KINIO

Brežice: 13. in 14. 1. jugoslovanski film »Mrtvim vstop prepovedan«. 15. in 16. 1. jugoslovanski film »Deklec«. 17. in 18. 1. ruski film »To je fašizem«.

Cromelj: 13. in 15. 1. ameriški barvni film »Revolveraši randa Crossa Grandea«. 17. in 18. 1. angleški barvni film »Londonski hudodelec«.

Kočevo — »Jadransko«. 13. in 15. 1. ameriški barvni film »Topkapis«. 16. in 17. 1. ruski film »Odišja v tankus«. 18. in 19. 1. italijanski film »Sanjave zvezde velikega voza«.

Kostanjevica: 15. 1. angleški barvni film »Gorka žetava«.

Metlika: 14. in 15. 1. španski film »Kraljica Chantelclera«. 18. in 19. 1. ruski film »Bitka za Sevastopolja«.

Mokronog: 14. in 15. 1. ameriški barvni film »Nihalo strahu«.

Novo mesto — »Krka«. 13. do 16. 1. ameriški barvni film »Nespravljivost«. 18. in 19. 1. francoski film »Zivljenje na dvorcu«.

Novo mesto — »Dom JLA«. 12. do 15. 1. italijanski barvni film »Prekunjant dolara«. 16. do 18. 1. francoski film »Strm in pekel«.

Ribnica: 15. in 15. 1. ameriški barvni film »Upornik brez razloga«. 18. in 19. 1. italijansko-francoski barvni film »Z ognjem in mečem«.

Sevnica: 14. in 15. 1. angleški

film »Banda Helecnova«. 18. 1. ameriški film »Psiho«.

Sodražica: 14. in 15. 1. francoski film »Rimske device«.

Sentjernej: 14. in 15. 1. ameriški barvni film »Osvojitelj Sirakuz«, Trebnje: 14. in 15. 1. nemški barvni film »Old Shatterhand«. 18. 1. jugoslovanski film »Izdajalec«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Veronika Bartol iz Trebnjeja — Ksenija, Matilda Kužnik iz Kamnega potoka — Silvo, Nataša Novak iz Crnomlja — Francija, Marija Kink iz Brezstanice — Jožica, Neza Klajder iz Gornjega Suhadola — Mileno, Franja Avsec iz Mirne peči — Jožeta, Štefka Tomažin iz Dolnje Radulje — Jožeta, Ana Krajc iz Vojne vasi — Bogomira, Marija Janez iz Srednjega Grčevja — Marjana, Antonija Zagar iz Hruševca — Ireno, Marija Vovk iz Brezja — Franca, Ivanka Lužnar iz Orešja — Ivanko, Ana Simončič iz Velike Lahnje — Marijo, Pepca Starič iz Hrastnega — Francija, Anica Kastelic iz Dolnje Straže — Darjo, Jožica Selko iz Zvabovega — Martina, Antonija Muckavec iz Speharjev — Renata, Marija Zamida iz Dolnjega Vrhpolja — Jožeta, Breda Peterlin iz Hrastnega — Primoža, Karolina Staniša s Konca — Anico, Ivanka Springer iz Dolnje Straže — Marjano, Štefka Kotar z Broda — Iva, Silva Šbil iz Gradca — Damjana, Svetlana Vasič iz Crnomlja — Mladena, Amalija Stine iz Uršnih sel — Marjetko, Marija Klemenčič iz Sentjerneja — Božo, Terezija Papež iz Klečeta — Jožeta, Marija Kastelic z Vrha pri Pahi — Franca, Nežka Drazoš iz Gribelj — deklico, Marija Stefančič iz Svibrička — deklico, Olga Udovič iz Čestnjek — deklico, Tončka Ogrinc iz Velikih Poljan — dečka, Angela Bedek iz Gabrja — dečka, Marija Govednik iz Grabrova — deklico, Milka Perenc iz Božakovega — deklico, Cveta Pevec iz Trebnjeja — deklico, Anica Škrbec iz Metlice — dečka in Ivana Zugelj iz Gradca — deklico.

NE HODI DOMOV BREZ

KRONIKA NESREČ

Kolesarju je zaprl pot

4. januarja zjutraj se je po Cesti krških žrtev v Krškem peljal s kolesom Jože Kerin. Pri Bohoričevih ulici je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom Rudi Božičnik iz Koprivnice, zapeljal na levo in mu tako zaprl pot. Kolesar je trčil v avto in padel pod njega. Odpehali so ga v novomeško bolnišnico. Na kolesu je za okrog 30 Ndin skode.

Nesreča na ovinku

Ivan Kamloh iz Gabra se je 5. januarja zvečer peljal z osebnim avtomobilom iz Trbišča proti Sevnici. V Jelovcu je na ostrem in

nepreglednem ovinku pripeljal naproti s kombijem Irhan Talundžić iz Zaloga. Kamloh je naglo zavrl, zato ga je zaneslo, da je z vozilom zadel v levo stran kombija. Na vozilih je za 2.000 Ndin skode.

Trčila pri Jedinščici

7. januarja popoldne se je Martin Turk z Stopič peljal z osebnim avtomobilom s Težke vode proti Novemu mestu. Pri Jedinščici je srečal avto z nemško registracijo, ki ga je vozil Alojz Bele z Vrha pri Dolži. Ker je Bele vozil po sredi ceste, se je Turk ustavil. Bele je zaviral, pa ga je zaneslo v Turkov avto. Skodo so ocenili na 1.500 Ndin.

RADIO BREŽICE

PETEK, 13. JANUARJA: 18.00 — 19.30 — Obvestila — Glasbena oddaja: Izbral ste sami, vmes — Humoristična priloga: Tovariš, to ne zadeva tebe!
NEDELJA, 15. JANUARJA: 10.20 — Poročila — Edl Komar: Občni zbori sindikalnih podružnic v občini Krško — Ta teden v Delavski enotnosti — Maks Topliček: Ureditev naselij in hiš — Dr. Marko Pir: Težave in bolečine v spodnjem delu trebuha pri spremembah lege genitalnih organov — Za naše kmetovalce — Dve melodiji v različnih izvedbah — Špela Pirnat poroča z zadnje lanske seje ObS Brežice — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila in spored kinematografij, 12.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.
TOREK, 17. JANUARJA: 18.00 — 19.30 — Vajzovno predavanje: Čustvene motnje v otrokovi duševnosti — II. — Nove plošče Jugotona — Nasveti — Obvestila in pregled filmov — Mladinska oddaja — Obisk pri mladinskem aktivu v Breslini.

RADIO LJUBLJANA

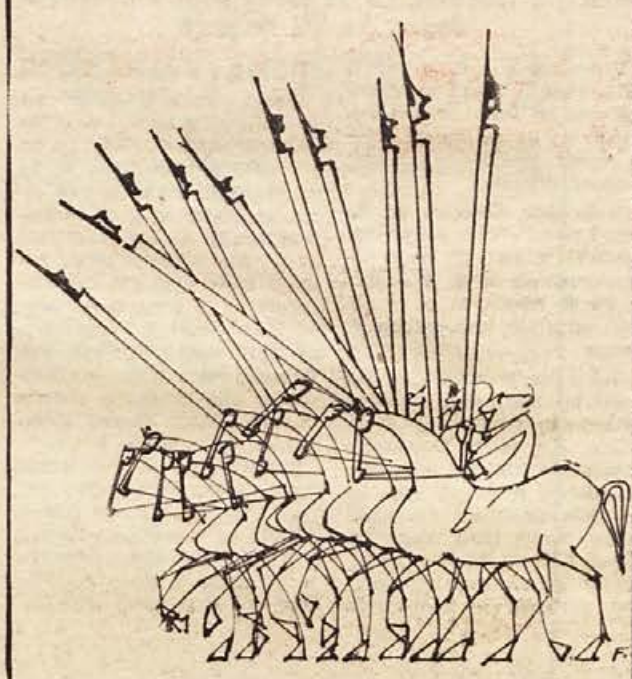
VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 13. JANUARJA: 8.05 Opera matineja. 9.25 Četrtek ure z ansambлом Boruta Lesjaka. 10.15 César Franc: Drobne skladbe za klavir. 10.35 Naš podlistek — A. Ingolč: Eiffelov stolp stoji v Parizu. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.15 »Prijetni občutki, ki pridejo na delo...« 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Raul Jencič: Novosti za letošnjo sezono v poljedelski mehanizaciji. 12.40 Igrajo domače pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 »Interneta 489«. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.50 Kulturni glasbov. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Igra orkester Ernest Tomlinson. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih. 22.15

baroka do danes. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s plesnim orkestrom RTV Ljubljana in solisti. 20.20 »Spoznavajmo svet in domovino«. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 15. JANUARJA: 6.00 — 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Milivoj Matosec: Prečudni dr. M. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariši... France Potočnik: K partizanom. 10.25 Pesmi borbe in dela. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 14.00 — 17.00 Nedeljsko športno popoldne. 15.30 Humorska tega tedna. 17.30 Radijska igra — Arthur Miller: Maček in mojster klepar, ki je bil človek. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Potujoča glasbena skrinjca«. 22.10 Novosti za ljubitelje zabavne glasbe.

PONEDELJEK, 16. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Pisan spored orkestralne glasbe. 9.45 »Cicibanov svet«. 10.35 Naš podlistek — H. C. Branner: Dve minuti molka. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Slovenski pevec zabavnih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Marjan Zupan: Organizacija priprave sadja za trg v Italiji in Franciji. 13.30 Priporočajo

Vsa vaša peresa

se lahko spopadejo s tržiščem, pa ne boste dosegli takega učinka kot ga doseže en sam

oglas v DOLENJSKEM LISTU

S ceste na strmino

Z zasnežene ceste pri Podborštu je 7. januarja popoldne zaneslo osebni avto, ki ga je vozil Ciril Pevec iz Trebnjeja. Na zasneženem cestnišču se je vozilo obrnilo povprek, nakar je zdrsnilo na strmino. Skode je za 50 Ndin.

Zdrknil na travnik

Zagrebočan Milan Džurarić je 6. januarja z osebnim avtom na avtomobilski cesti v Krakovskem gozdu prehitel tovornjak. Ko je precej hitro zavil na desno stran, ga je z zasnežene ceste zaneslo na nastp in travnik. Skode je bilo za 500 Ndin.

Zaviral na snegu

6. januarja popoldne se je z osebnim avtom proti Ljubljani peljal Milinko Gligorič iz Ljubovlje na Drini. Na avtomobilski cesti pri Lutškem selu je dohitel dva tovornjaka in zmanjšal hitrost. Za njimi se je pripeljal v osebnem avtu Ciril Tomazin iz Ribnice na Dolenjskem, zaviral in tresčil v Gligoričovo vozilo. Skodo so ocenili na 800 Ndin.

Preozka cesta na Potoku

6. januarja okoli 12. ure sta se na ozki cesti na Potoku srečala avtomobil GORJANCEV, ki ga je vozil Ivan Gril peljal v Novo mesto, in tovornjak z voznikom Antonom Olajem iz Zaloga. Olaj je previdno vozil mimo avtomobila, v katerem je bilo 40 potnikov, ker pa je na cesti drselo, je trčil vanj. Skodo so ocenili na 2.300 Ndin.

Nemški avto v avtobus

Pri Dol. Gradišču je 6. januarja popoldne Eduard Diebl iz Nemč-

Ograja nad Lahinjo

6. januarja okoli 7. ure se je pripetila huda nesreča v Primostku. Na avtobusnem postajališču je stal avtobus GORJANCEV, ki ga je vozil Zdravko Rožič iz Dragatusa. Po klanecu navzdol se je s tovornjakom pripeljal Franc Žunič iz Žuničev. Žunič je zapeljal mimo avtomobila, pri tem pa zadel s blatnikom v Rožičovo vozilo. Tovornjak se je naglo obrnil na levo, zapeljal na pločnik, od tam pa ga je odbilo v ograjo mostu des Lahinjo. Sreča je bila, da je ograja tovornjak zadržala, steer bi zgrmel v reko. Skodo so ocenili na 3500 Ndin. Voznikoma in 30 potnikom v avtobusu se ni nič zgodilo.

Zapeljal med tovornjak in smernik

S tovornjakom PRIMORJE-EXPORT se je po avtomobilski cesti do Poljan 5. januarja zvečer pripeljal Vili Figej iz Nove Gorice. Ker je drselo, se je vozilo zmašlo na sredi cesti, kameje pa ga je zaneslo na levo stran, kjer je obstalo. Viktor Mikec iz Novega mesta, ki se je z osebnim avtom pripeljal naproti, se ni mogel ustaviti, marveč je zapeljal med tovornjak in občestni smernik, kjer se je vozilo obrnilo. Skodo so ocenili na 1.500 Ndin.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI Občinski odbori SZDL Brežice, Cromelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jakopčič, Marjan Legan, Jože Primo, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3750 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani